M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref. / Ser. 470

Title: Ashtamashtaka

470

अष्टमाष्टक

Ashtamāshtaka	Title
	Author
	Editor
Saka 1656	Year, Vols.
	Publisher
470	Remarks

पद्रो० अ०
१

श्रीगणेशायनमः॥ श्रीमद्गुंडादंडमंडितवक्रतुंडाय नमः॥ हरिःॐम्॥ प्र। होता। जातः। महान्। नभःऽवित्। नृऽसद्वा। सीदत्। अपां। उपऽस्थे। दधिः। यः। धायि। सः। ते। वयांसि। यं
ता। वसूनि। विधते। तनूऽपाः॥०॥ पश्वं। न। नष्टं। पदैः। अनु। ग्मन्। गुहा। चरंतं। उशिजः। नमःऽभिः। इच्छंतः। धीराः। भृगवः। अविंदन्। इमं। त्रितः। भूरि। अविंदत्। इच्छन्। वैभुव
सः। मूर्धनि। अघ्न्यायाः। सः। शेवऽवृधः। जातः। आ। हर्म्येषु। नाभिः। युवा। भवति। रोचनस्य। नमःऽभिः। प्रांचं। यज्ञं। नेतारं। अध्वराणां। विशां। अकृण्वन्। अरतिं। पावकं। हृ
व्यऽवाहं। दधतः। मानुषेषु। प्र। भूः। जयंतं। महां। विपःऽधां। मूराः। अमूरं। पुरां। दर्माणं। नयंतः। गर्भं। वनां। धियं। धुः। हिरिऽश्मश्रुं। न। अर्वाणं। धनऽअर्चं॥ ॥१॥ नि।
पस्त्यासु। त्रितः। स्तभुऽयन्। परिऽवीतः। योनौ। सीदत्। अंतः इति। अतः। संऽगृभ्य। विशां। दमूनाः। विऽधर्मणा। अयंत्रैः। ईयते। नॄन्। अस्य। अजरासः। दमां। अरित्राः।
अर्चत्ऽधूमासः। अग्नयः। पावकाः। श्वितीचयः। श्वात्रासः। भुरण्यवः। वनऽसदः। वायवः। न। सोमाः। प्र। जिह्वया। भरते। वेपः। अग्निः। प्र। वयुनानि। चेतसा। पृथिव्याः। तं। आयवः।
शुचयंतं। पावकं। मंद्रं। होतारं। दधिरे। यजिष्ठं। द्यावा। यं। अग्निं। पृथिवी इति। जनिष्टां। आपः। त्वष्टा। भृगवः। यं। सहःऽभिः। ईळेन्यं। प्रथमं। मातरिश्वा। देवाः। ततक्षुः। मनवे।
यजत्रं। यं। त्वा। देवाः। दधिरे। हव्यऽवाहं। पुरुऽस्पृहः। मानुषासः। यजत्रासः। यामन्। अग्ने। स्तुवते। वयः। धाः। प्र। देवऽयन्। यशसः। सं। हि। पूर्वीः। ॥२॥ ॥जग्रभ्म। ते। प्र ५
दक्षिणं। इंद्र। हस्तं। वसुऽयवः। वसुऽपते। वसूनां। विद्म। हि। त्वा। गोऽपतिं। शूर। गोनां। अस्मभ्यं। चित्रं। वृषणं। रयिं। दाः। सुऽआयुधं। सुऽअ
वसं। सुऽनीथं। चतुःऽसमुद्रं। धरुणं। रयीणां। चर्कृत्यं। शंस्यं। भूरिऽवारं।०। सुऽब्रह्माणं। देवऽवंतं। बृहंतं। उरुं। गभीरं। पृथुऽबुध्नं। इंद्र। श्रुतऽऋषिं। उग्रं। अभिमातिऽसहं।
०। सनत्ऽवाजं। विप्रऽवीरं। तरुत्रं। धनऽस्पृतं। शूशुऽवांसं। सुऽदक्षं। दस्युऽहनं। पूःऽभिदं। इंद्र। सत्यं।०। अश्वऽवंतं। रथिनं। वीरऽवंतं। सहस्रिणं। शतिनं। वाजं। इंद्र। भद्रऽव्रा
तं। विप्रऽवीरं। स्वःऽसां।०। ॥३॥ ॥प्र। सप्तऽगुं। ऋतऽधीतिं। सुऽमेधां। बृहस्पतिं। मतिः। अच्छ। जिगाति। यः। आंगिरसः। नमसा। उपऽसद्यः।०। वनीवानः। मम। दूतासः। भिरो
१

पदे० अ०१ इंद्रं। स्तोमाः। चरंति। सुऽमतीः। इयानाः। हृदिऽस्पृशः। मनसा। वच्यमानाः। ०। यत्। त्वा। यामि। दद्धि। तत्। नः। इंद्र। बृहंतं। क्षयं। असमं। जनानां। अभि। तत्। द्यावापृथिवीइति।
ग्रणीतां। ०। ॥४॥ ॥अहं। भुवं। वसुनः। पूर्व्यः। पतिः। अहं। धनानि। सं। जयामि। शश्वतः। मां। हवंते। पितरं। न। जंतवः। अहं। दाशुषे। वि। भजामि। भोजनं। अहं। इंद्रः। रोधः।
९ वक्षः। अथर्वणः। त्रिताय। गाः। अजनयं। अहेः। अधि। अहं। दस्युऽभ्यः। परि। नृम्णं। आ। ददे। गोत्रा। शिक्षन्। दधीचे। मातरिश्वने। मह्यं। त्वष्टा। वज्रं। अतक्षत्। आयसं। म
अ०८ यि। देवासः। वृजन्। अपि। क्रतुं। मम। अनीकं। सूर्यस्यऽइव। दुःऽतरं। मां। आर्यंति। कृतेन। कर्त्वेन। च। अहं। एतं। गव्ययं। अश्व्यं। पशुं। पुरीषिणं। सायकेन। हिरण्ययं। पुरु। सहस्रा।
नि। शिशामि। दाशुषे। यत्। मा। सोमासः। उक्थिनः। अमंदिषुः। अहं। इंद्रः। न। परा। जिग्ये। इत्। धनं। न। मृत्यवे। अव। तस्थे। कदा। चन। सोमं। इत्। मा। सुन्वंतः। याचत। वसु। न। अ
स व०६ मे। पूरवः। सख्ये। रिषाथन। ॥५॥ ॥अहं। एतान्। शाश्वसतः। द्वाऽद्वा। इंद्रः। ये। वज्रं। युधये। अकृण्वत। आऽह्वयमानान्। अव। हन्मना। हनं। दृळ्हा। वदन्। अनमस्युः। नमस्विनः। अ
भि। इदं। एकः। एकः। अस्मि। निःऽषाट्। अभि। द्वा। किं। ऊंइति। त्रयः। करंति। खले। न। पर्षान्। प्रति। हन्मि। भूरि। किं। मा। निंदंति। शत्रवः। अनिंद्राः। अहं। गुंगुऽभ्यः। अतिथिऽग्वं।
इष्करं। इषं। न। वृत्रऽतुरं। विक्षु। धारयं। यत्। पर्णयऽघ्ने। उत। वा। करंजऽहे। प्र। अहं। महे। वृत्रऽहत्ये। अशुश्रवि। प्र। मे। नमी। साप्यः। इषे। भुजे। भूत्। गवां। एषे। सख्या। कृणुत।
द्विता। दिद्युं। यत्। अस्य। संऽइथेषु। मंहयं। आत्। इत्। एनं। शंस्यं। उक्थ्यं। करं। प्र। नेमस्मिन्। ददृशे। सोमः। अंतः। गोपाः। नेमं। आविः। अस्था। कृणोति। सः। तिग्मऽशृंगं। वृषभं। युयुत्स
बद्धः। न्। द्रुहः। तस्थौ। बहुले। बद्धः। अंतः। इति। आदित्यानां। वसूनां। रुद्रियाणां। देवः। देवानां। न। मिनामि। धाम। ते। मा। भद्राय। शवसे। ततक्षुः। अपराऽजितं। अस्तृतं। अषाळ्हं। ॥६॥ ॥
अहं। द्यां। गृणते। पूर्व्यं। वसु। अहं। ब्रह्म। कृणवं। मह्यं। वर्धनं। अहं। भुवं। यजमानस्य। चोदिता। अयज्वनः। साक्षि। विश्वस्मिन्। भरे। मां। धुः। इंद्रं। नाम। देवता। दिवः। च। ग्मः। च। अपां। अ
च। जंतवः। अहं। हरीइति। वृषणा। विऽव्रता। रघूइति। अहं। वज्रं। शवसे। धृष्णु। आ। ददे। अहं। अत्कं। कवये। शिश्नथं। हथैः। अहं। कुत्सं। आवं। आभिः। ऊतिऽभिः। अहं। शुष्णस्य। श्नथि शिवो १

ता। वधः। यमं। न। यः। ररे। आर्यं। नाम। दस्यवे। अहं। पिताऽइव। वेतसून्। अभिष्टये। तुग्रं। कुत्साय। स्मत्ऽइभं। च। रंधयं। ०। राजनि। प्रायत्। भरे। तुऽज्येः। न। प्रिया। आऽधृषे। अहं। रंध
यं। मृगयं। श्रुतर्वणे। यत्। मा। अजिहीत। वयुना। चन। आनुषक्। अहं। वेशं। नम्रं। आयवे। अकरं। अहं। साव्याय। पट्ऽगृभिं। अरंधयं। ॥७॥ अहं। सः। यः। नववास्त्वं। बृहत्ऽ
रथं। सं। वृत्राऽइव। दासं। वृत्रऽहा। अरुजं। यत्। वर्धयंतं। प्रथयंतं। आनुषक्। दूरे। पारे। रजसः। रोचना। अकरं। अहं। सूर्यस्य। परि। यामि। आशुऽभिः। प्र। एतशेभिः। वहमानः।
ओजसा। यत्। मा। सावः। मनुषः। आह। निःऽनिजे। ऋधक्। कृषे। दासं। कृत्व्यं। हथैः। अहं। सप्तऽहा। नहुषः। नहुःऽतरः। प्र। अश्रवयं। शवसा। तुर्वशं। यदुं। अहं। नि। अन्यं। सहसा। सहः स०८
करं। नव। व्राधतः। नवतिं। च। वक्षयं। अहं। सप्त। स्रवतः। धारयं। वृषा। द्रविल्न्वः। पृथिव्यां। सीराः। अधि। अहं। अर्णांसि। वि। तिरामि। सुऽक्रतुः। युधा। विदं। मनवे। गातुं। इष्टये। मह्यं
तत्। आ। मम। धारयं। यत्। आमासु। न। देवः। चन। त्वष्टा। अधारयत्। रुशत्। स्पार्हं। गवां। ऊधःऽसु। वक्षणासु। आ। मधोः। मधु। श्वात्र्यं। सोमं। आऽशिरं। एव। देवान्। इंद्रः। विव्ये। नॄन्।
प्र। च्यौत्नेन। मघऽवा। सत्यऽराधाः। विश्वा। इत्। ता। ते। हरिऽवः। शचीऽवः। अभि। तुरासः। स्वऽयशः। गृणंति। ॥८॥ ०। मंदमानाय। अंधसः। अर्च। विश्वानराय। विश्वऽभुवे। इंद्रस्य। यस्य। सुऽम
खं। सहः। महि। श्रवः। नृम्णं। च। रोदसीइति। सपर्यतः। सः। चित्। नु। सख्या। नर्यः। इनः। स्तुतः। चर्कृत्यः। इंद्रः। माऽवते। नरे। विश्वासु। धूःऽसु। वाजऽकृत्येषु। सत्ऽपते। वृत्रे। वा। अप्ऽसु।
द्वे। ये। ते। अभि। शूर। मंदसे। कः। ते। नरः। इंद्र। ये। ते। सुम्नं। सधन्यं। इयक्षान्। कः। ते। वाजाय। असुर्याय। हिन्विरे। के। अप्ऽसु। स्वासु। उर्वरासु। पौंस्ये। भुवः। त्वं। इंद्र। ब्रह्मणा। महान्।
भुवः। विश्वेषु। सवनेषु। यज्ञियः। भुवः। नॄन्। च्यौत्नः। विश्वस्मिन्। भरे। ज्येष्ठः। च। मंत्रः। विश्वऽचर्षणे। अव। नु। कं। ज्यायान्। यज्ञऽवनसः। महीं। ते। ओमात्रां। कृष्टयः। विदुः।
असः। नु। कं। अजरः। वर्धाः। च। विश्वा। इत्। एता। सवना। तूतुमा। कृषे। स्वयं। सूनो इति। सहसः। यानि। दधिषे। वराय। ते। पात्रं। धर्मणे। तना।
यज्ञः। मंत्रः। ब्रह्म। उत्ऽयतं। वचः। ये। ते। विप्र। ब्रह्मऽकृतः। सुते। सचा। वसूनां। च। वसुनः। च। दावने। प्र। ते। सुम्नस्य। मनसा। पथा। भुवन्। मदे। सुतस्य। सोम्यस्य। अंधसः

॥ ९ ॥ ॥ महत् । तत् । उल्बं । स्थविरं । तत् । आसीत् । येन । आऽविष्टितः । प्रऽविवेशिथ । अपः । विश्वाः । अपश्यत् । बहुधा । ते । अग्ने । जातऽवेदः । तन्वः । देवः । एकः । कः । मा । ददर्श ।
प०अ०अ०१ कतमः । सः । देवः । यः । मे । तन्वः । बहुधा । परिऽअपश्यत् । क्व । अह । मित्रावरुणा । क्षियंति । अग्नेः । विश्वाः । संऽइधः । देवऽयानीः । ऐच्छाम । त्वा । बहुधा । जातऽवेदः । प्रऽविष्टं । अग्ने । अप्ऽसु ।
२ ओषधीषु । तं । त्वा । यमः । अचिकेत् । चित्रभानो इति चित्रऽभानो । दशऽअंतरुष्यात् । अतिऽरोचमानं । होत्रात् । अहं । वरुण । बिभ्यत् । आयं । न । इत् । एव । मा । युनजन् । अत्र ।
देवाः । तस्य । मे । तन्वः । बहुधा । निऽविष्टाः । एतं । अर्थं । न । चिकेत । अहं । अग्निः । आ । इहि । मनुः । देवऽयुः । यज्ञऽकामः । अरंऽकृत्य । तमसि । क्षेषि । अग्ने । सुऽगान् । पथः । कृणुहि ।
देवऽयानान् । वह । हव्यानि । सुऽमनस्यमानः ॥ ॥१०॥ अग्नेः । पूर्वे । भ्रातरः । अर्थं । एतं । रथीऽइव । अध्वानं । अनु । आ । अवरीवुरिति । तस्मात् । भिया । वरुण । दूरं । आयं । गौरः । न ।
क्षेप्नोः । अविजे । ज्यायाः । कुर्मः । ते । आयुः । अजरं । यत् । अग्ने । यथा । युक्तः । जातऽवेदः । न । रिष्याः । अथ । वहासि । सुऽमनस्यमानः । भागं । देवेभ्यः । हविषः । सुऽजात । प्रऽयाजान् । मे ।
६ नृ। अनुऽयाजान् । च । केवलान् । ऊर्जस्वंतं । हविषः । दत्त । भागं । घृतं । च । अपां । पुरुषं । च । ओषधीनां । अग्नेः । च । दीर्घं । आयुः । अस्तु । देवाः । तव । प्रऽयाजाः । अनुऽयाजाः । च । केवलाः । ऊर्ज
स्वंतः । हविषः । संतु । भागाः । तव । अग्ने । यज्ञः । अयं । अस्तु । सर्वः । तुभ्यं । नमंतां । प्रऽदिशः । चतस्रः ॥ ॥११॥ ॥ विश्वे । देवाः । शास्तन । मा । यथा । इह । होता । वृतः । मनवै । यत् ।
निऽसद्य । प्र । मे । ब्रूत । भागऽधेयं । यथा । वः । येन । पथा । हव्यं । आ । वः । वहानि । अहं । होता । नि । असीदं । यजीयान् । विश्वे । देवाः । मरुतः । मा । जुनंति । अहःऽअहः । अश्विना । आध्वर्यवं ।
वां । ब्रह्मा । संऽइत् । भवति । सा । आऽहुतिः । वां । अयं । यः । होता । किं । ऊं इति । सः । यमस्य । कं । अपि । ऊहे । यत् । संऽअंजंति । देवाः । अहःऽअहः । जायते । मासिऽमासि । अथ । देवाः । द
धिरे । हव्यऽवाहं । मां ॥० अपऽम्लुक्तं । बहु । कृच्छ्रा । चरंतं । अग्निः । विद्वान् । यज्ञं । नः । कल्पयाति । पंचऽयामं । त्रिऽवृतं । सप्तऽतंतुं । आ । वः । यक्षि । अमृतऽत्वं । सुऽवीरं । यथा । वः ।
देवाः । वरिवः । कराणि । आ । बाह्वोः । वज्रं । इंद्रस्य । धेयां ।० जयाति ।० ॥ १२॥ ॥ यं । ऐच्छाम । मनसा । सः । अयं । आ । अगात् । यज्ञस्य । विद्वान् । परुषः । चिकित्वान् ।० नि । हि । शिवो
२

सत्सत् । अंतरः । पूर्वः । अस्मत् । अराधि । होता । निऽसद्य । यजीयान् । अभि । प्रयांसि । सुऽधितानि । हि । ख्यत् । यजामहै । यज्ञियान् । हंत । देवान् । ईडामहै । ईड्यान् । आज्येन ।
साध्वीं । अकः । देवऽवीतिं । नः । अद्य । यज्ञस्य । जिह्वां । अविदाम । गुह्यां । सः । आयुः । आ । अगात् । सुरभिः । वसानः । भद्रां । अकः । देवऽहूतिं । नः । अद्य । तत् । अद्य । वाचः । प्रथमं । मसीय ।
येन । असुरान् । अभि । देवाः । असाम । ऊर्जऽअदः । उत । यज्ञियासः । पंचऽजनाः । मम । होत्रं । जुषध्वं । पंच । जनाः । ४ । मम । होत्रं । जुषंतां ।० ॥१३॥ तंतुं । तन्वन् । रजसः । भानुं । अनु । इ
हि । ज्योतिष्मतः । पथः । रक्ष । धिया । कृतान् । अनुल्बणं । वयत । जोगुवां । अपः । मनुः । भव । जनय । दैव्यं । जनं । अक्षऽनहः । नह्यतन । उत । सोम्याः । इष्कृणुध्वं । रशनाः । आ । उत । पिंशत ।
अष्टाऽवंधुरं । वहत । अभितः । रथं । येन । देवासः । अनयन् । अभि । प्रियं । अश्मन्ऽवती । रीयते । सं । रभध्वं । उत् । तिष्ठत । प्र । तरत । सखायः । अत्र । जहाम । ये । असन् । अशेवाः । शिवा
न् । वयं । उत् । तरेम । अभि । वाजान् । त्वष्टा । माया । इत् । वेत् । अपसां । अपःऽतमः । बिभ्रत् । पात्रा । देवऽपानानि । शंऽतमा । शिशीते । नूनं । परशुं । सुऽआयसं । येन । वृश्चात् । एतशः ।
ब्रह्मणः । पतिः । सतः । नूनं । कवयः । सं । शिशीत । वाशीभिः । याभिः । अमृताय । तक्षथ । विद्वांसः । पदा । गुह्यानि । कर्तन । येन । देवासः । अमृतऽत्वं । आनशुः । गर्भे । योषां । अद
धुः । वत्सं । आसनि । अपीच्येन । मनसा । उत । जिह्वया । सः । विश्वाहा । सुऽमनाः । योग्याः । अभि । सिसासनिः । वनते । कारः । इत् । जितिं ॥ ॥१४॥ तां । सु । ते । कीर्तिं ।
मघऽवन् । महिऽत्वा । यत् । त्वा । भीते इति । रोदसी इति । अह्वयेतां । प्र । आवः । देवान् । आ । अतिरः । दासं । ओजः । प्रऽजायै । त्वस्यै । यत् । अशि
क्षः । इंद्र । यत् । अचरः । तन्वा । ववृधानः । बलानि । इंद्र । प्रऽब्रुवाणः । जनेषु । माया । इत् । सा । ते । यानि । युद्धानि । आहुः । न । अद्य । शत्रुं ।
ननु । पुरा । विवित्से । कः । ऊं इति । नु । ते । महिमनः । समस्य । अस्मत् । पूर्वे । ऋषयः । अंतं । आपुः । यत् । मातरं । च । पितरं । च । साकं । अजनयथाः ।

प॰अ॰१ तन्वः। स्वायाः। चत्वारि। ते। असुर्याणि। नाम। अदाभ्यानि। महिषस्य। संति। त्वं। अंग। तानि। विश्वानि। वित्से। येभिः। कर्माणि। मघऽवन्। चकर्थ। त्वं।
विश्वा। दधिषे। केवलानि। यानि। आविः। या। च। गुहा। वसूनि। कामं। इत्। मे। मघऽवन्। मा। वि। तारीः। त्वं। आऽज्ञाता। त्वं। इंद्र। असि। दाता। यः।
३ अदधात्। ज्योतिषि। ज्योतिः। अंतः। यः। असृजत्। मधुना। सं। मधूनि। अध। प्रियं। शूषं। इंद्राय। मन्म। ब्रह्मऽकृतः। बृहत्ऽउक्थात्। अवाचि।
॥ ॥१५॥ ॥दूरे। तत्। नाम। गुह्यं। पराचैः। ० अह्वयेतां। वयःऽधै। उत्। अस्तभ्नाः। पृथिवीं। द्यां। अभीके। भ्रातुः। पुत्रान्। मघऽवन्। तित्वि
भूतं। जनयः। येन। षाणः। महत्। ० पुरुऽस्पृक्। येन। भव्यं। प्रत्नं। जातं। ज्योतिः। यत्। अस्य। प्रियं। प्रियाः। सं। अविशंत। पंच। आ। रोदसी इति। अपृणत्। आ। उ
त। मध्यं। पंच। देवान्। ऋतुऽशः। सप्तऽसप्त। चतुःऽत्रिंशता। पुरुधा। वि। चष्टे। सऽरूपेण। ज्योतिषा। विऽव्रतेन। यत्। उषः। औच्छः। प्रथमा।
विऽभानां। अजनयः। येन। पुष्टस्य। पुष्टं। यत्। ते। जामिऽत्वं। अवरं। परस्याः। महत्। महत्याः। असुरऽत्वं। एकं। विऽधुं। दद्राणं। समने।
बहूनां। युवानं। संतं। पलितः। जगार। देवस्य। पश्य। काव्यं। महिऽत्वा। अद्य। ममार। सः। ह्यः। सं। आन॥ ॥१६॥ ॥शाक्मना। शाकः। अरुणः। सुऽपर्णः। आ। यः।
महः। शूरः। सनात्। अनीळः। यत्। चिकेत। सत्यं। इत्। तत्। न। मोघं। वसु। स्पार्हं। उत। जेता। उत। दाता। आ। एभिः। ददे। वृष्ण्या। पौंस्यानि। येभिः। औक्षत्।
वृत्रऽहत्याय। वज्री। ये। कर्मणः। क्रियमाणस्य। मह्ना। ऋतेऽकर्मं। उत्ऽअजायंत। देवाः। युजा। कर्माणि। जनयन्। विश्वऽओजाः। अशस्तिऽहा। विश्वऽम शिवो

४

नाः। तुराषाट्। पीत्वी। सोमस्य। दिवः। आ। ~~[illegible]~~ वृधानः। शूरः। निः। युधा। अधमत्। दस्यून्। ॥१७॥ इदं। ते। एकं। परः। ऊं इति। ते। एकं। तृतीयेन। ज्योतिषा। सं। विश
स्व। संऽवेशने। तन्वः। चारुः। एधि। प्रियः। देवानां। परमे। जनित्रे। तनूः। ते। वाजिन्। तन्वं। नयंती। वामं। अस्मभ्यं। धातु। शर्म। तुभ्यं। अह्रुतः। महः। धरुणाय। देवान्। दिविऽ
इव। ज्योतिः। स्वं। आ। मिमीयाः। वाजी। असि। वाजिनेन। सुऽवेनीः। सुवितः। स्तोमं। सुवितः। दिवं। गाः। सुवितः। धर्म। प्रथमा। अनु। सत्या। सुवितः। देवान्। सुवितः। अनु। पत्म।
महिम्नः। एषां। पितरः। चन। ईशिरे। देवाः। देवेषु। अदधुः। अपि। क्रतुं। सं। अविव्यचुः। उत। यानि। अत्विषुः। आ। एषां। तनूषु। नि। विविशुः। पुनरिति। सहःऽभिः। विश्वं। परि।
चक्रमुः। रजः। पूर्वा। धामानि। अमिता। मिमानाः। तनूषु। विश्वा। भुवना। नि। येमिरे। प्र। असारयंत। पुरुध। प्रऽजाः। अनु। द्विधा। सूनवः। असुरं। स्वःऽविदं। आ। अस्थापयंत।
तृतीयेन। कर्मणा। स्वां। प्रऽजां। पितरः। पित्र्यं। सहः। आ। अवरेषु। अदधुः। तंतुं। आऽततं। नावा। न। क्षोदः। प्रऽदिशः। पृथिव्याः। स्वस्तिऽभिः। अति। दुःऽगानि। विश्वा।
स्वां। प्रऽजां। बृहत्ऽउक्थः। महिऽत्वा। आ। अवरेषु। अदधात्। आ। परेषु। ॥१८॥ ॥ मा। प्र। गाम। पथः। वयं। मा। यज्ञात्। इंद्र। सोमिनः। मा। अंतरिति। स्थुः। नः। अ
रातयः। यः। यज्ञस्य। प्रऽसाधनः। तंतुः। देवेषु। आऽततः। तं। आऽहुतं। नशीमहि। मनः। नु। आ। हुवामहे। नाराशंसेन। सोमेन। पितॄणां। च। मन्मऽभिः। आ। ते। एतु। मनः।
पुनरिति। क्रत्वे। दक्षाय। जीवसे। ~~ज्योक्। च। सूर्यं। दृशे।~~ ० पुनः। नः। पितरः। मनः। ददातु। दैव्यः। जनः। जीवं। व्रातं। सचेमहि। वयं। सोम। व्रते। तव। मनः। तनूषु।
बिभ्रतः। प्रजाऽवंतः। सचेमहि। ॥१९॥ ॥ यत्। ते। यमं। वैवस्वतं। मनः। जगाम। दूरकं। तत्। ते। आ। वर्तयामसि। इह। क्षयाय। जीवसे। यत्। ते। दिवं। यत्।
पृथिवीं। ० यत्। ते। भूमिं। चतुःऽभृष्टिं। ० यत्। ते। चतस्रः। प्रऽदिशः। ० यत्। ते। समुद्रं। अर्णवं। ० यत्। ते। मरीचीः। प्रऽवतः। ० ॥२०॥ ॥ यत्। ते। अपः। यत्।

१५० ओषधीः। ० यत्। ते। सूर्यं। यत्। उषसं। ० यत्। ते। पर्वतान्। बृहतः। ० यत्। ते। विश्वं। इदं। जगत्। ० यत्। ते। परा। पराऽवतः। ० यत्। ते। भूतं। च। भव्यं। च। ० ॥२१॥
४ प्र। तारि। आयुः। प्रऽतरं। नवीयः। स्थातारा ऽइव। क्रतुऽमता। रथस्य। अध। च्यवानः। उत्। तवीति। अर्थं। पराऽतरं। सु। निःऽऋतिः। जिहीतां। साम। नु। राये। निधिऽ
मत्। नु। अन्नं। करामहे। सु। पुरु। च। श्रवांसि। ता। नः। विश्वानि। जरिता। ममत्तु। ० अभि। सु। अर्यः। पौंस्यैः। भवेम। द्यौः। न। भूमिं। गिरयः। न। अज्रान्। ० विकेत। ० मो इति। सु।
नः। सोम। मृत्यवे। परा। दाः। पश्येम। नु। सूर्यं। उत्ऽचरंतं। द्युऽभिः। हितः। जरिमा। सु। नः। अस्तु। ० असुऽनीते। मनः। अस्मासु। धारय। जीवातवे। सु। प्र। तिर। नः। आ
युः। ररंधि। नः। सूर्यस्य। संऽदृशि। घृतेन। त्वं। तन्वं। वर्धयस्व। ॥२२॥ असुऽनीते। पुनः। अस्मासु। चक्षुः। पुनः। इति। प्राणं। इह। नः। धेहि। भोगं। ज्योक्। पश्येम। सूर्यं। उत्ऽ
५ चरंतं। अनुऽमते। मृळय। नः। स्वस्ति। पुनः। नः। असुं। पृथिवी। ददातु। पुनः। द्यौः। देवी। पुनः। अंतरिक्षं। पुनः। नः। सोमः। तन्वं। ददातु। पुनः। इति। पूषा। पथ्यां। या।
५ अप। स्वस्तिः। शं। रोदसी इति। सुऽबंधवे। यह्वी इति। ऋतस्य। मातरा। भरतां। यत्। रपः। द्यौः। पृथिवि। क्षमा। रपः। मो इति। सु। ते। किं। चन। आममत्। अव। द्वके इति। अव।
त्रिका। दिवः। चरंति। भेषजा। क्षमा। चरिष्णु। एककं। ० सं। इंद्र। ईरय। गां। अनड्वाहं। यः। आ। अवहत्। उशीनराण्याः। अनः। ० ॥२३॥ ॥ आ। जनं। त्वेषऽ
३ नं। संदृशं। माहीनानां। उपऽस्तुतं। अगन्म। बिभ्रतः। नमः। असमातिं। निऽतोशनं। त्वेषं। निऽययिनं। रथं। भजेरथस्य। सत्ऽपतिं। यः। जनान्। महिषान्ऽइव।
अतिऽतस्थौ। पवीरवान्। उत। अपवीरवान्। युधा। यस्य। इक्ष्वाकुः। उप। व्रते। रेवान्। मरायी। एधते। दिविऽइव। पंच। कृष्टयः। इंद्र। क्षत्रा। असमातिषु। रथऽ
प्रोष्ठेषु। धारय। दिविऽइव। सूर्यं। दृशे। अगस्त्यस्य। नत्ऽभ्यः। सप्ती इति। युनक्षि। रोहिता। पणीन्। नि। अक्रमीः। अभि। विश्वान्। राजन्। अराधसः। ॥२४॥ शिवो ४

अयं। माता। अयं। पिता। अयं। जीवातुः। आ। अगमत्। इदं। तव। प्रऽसर्पणं। सुऽबंधो इति सुऽबंधो। आ। इहि। निः। इहि। पथा। युगं। वरत्रया। नह्यंति। धरुणाय। कं। एव। दाधार। ते।
मनः। जीवातवे। न। मृत्यवे। अथो इति। अरिष्टऽतातये। यथा। इयं। पृथिवी। मही। दाधार। इमान्। वनस्पतीन्। ० यमात्। अहं। वैवस्वतात्। सुऽबंधोः। मनः। आ। अभरं। न्यक्।
वातः। अव। वाति। न्यक्। तपति। सूर्यः। नीचीनं। अघ्न्या। दुहे। न्यक्। भवतु। ते। रपः। अयं। मे। हस्तः। भगऽवान्। अयं। मे। भगवत्ऽतरः। अयं। मे। विश्वऽभेषजः। अयं। शिवऽअभिम
र्शनः। ॥२५॥ ॥ इदं। इत्था। रौद्रं। गूर्तऽवचाः। ब्रह्म। क्रत्वा। शच्यां। अंतः। आजौ। क्राणा। यत्। अस्य। पितरा। मंहनेऽस्थाः। पर्षत्। पक्थे। अहन्। आ। सप्त। होतॄन्। सः। इत्। दा
नाय। दंभ्याय। चन्दन्। च्यवानः। सूदैः। अमिमीत। वेदिं। तूर्वयाणः। गूर्तऽवचस्तमः। क्षोदः। न। रेतः। इतःऽऊति। सिंचत्। मनः। न। येषु। हवनेषु। तिग्मं। विपः। शच्या। वनुथः। द्रवंता।
आ। यः। शर्याभिः। तुविऽनृम्णः। अस्य। अश्रीणीत। आऽदिशं। गभस्तौ। कृष्णा। यत्। गोषु। अरुणीषु। सीदत्। दिवः। नपाता। अश्विना। हुवे। वां। वीतं। मे। यज्ञं। आ। गतं। मे। अन्नं।
ववन्वांसा। न। इषं। अस्मृतध्रू इत्यस्मृतऽध्रू। प्रातिष्ठा। यस्य। वीरऽकर्मं। इष्णत्। अनुऽस्थितं। नु। नर्यः। अप। औहत्। पुनः। इति। तत्। आ। बृहति। यत्। कनायाः। दुहितुः। आः। अ
नुऽभृतं। अनर्वा। ॥२६॥ ॥ मध्या। यत्। कर्त्वं। अभवत्। अभीके। कामं। कृण्वाने। पितरि। युवत्यां। ० मनानक्। रेतः। जहतुः। विऽयंता। सानौ। निऽसिक्तं। सुऽकृतस्य।
योनौ। पिता। यत्। स्वां। दुहितरं। अधिऽस्कन्। क्ष्मया। रेतः। संऽजग्मानः। नि। सिंचत्। सुऽआध्यः। अजनयन्। ब्रह्म। देवाः। वास्तोः। पतिं। व्रतऽपां। निः। अतक्षन्। सः।
ईं। वृषा। न। फेनं। अस्यत्। आजौ। स्मत्। आ। परा। ऐत्। अपऽदभ्रऽचेताः। सरत्। पदा। न। दक्षिणा। पराऽवृक्। न। ताः। नु। मे। पृशन्यः। जगृभ्रे। मक्षु। न। वह्निः। प्रऽजायाः।
उपऽअब्दिः। अग्निं। न। नग्नः। उप। सीदत्। ऊधः। सनिता। इध्मं। सनिता। उत। वाजं। सः। धर्ता। जज्ञे। सहसा। यविऽयुत्। मक्षु। कनायाः। सख्यं। नवऽग्वाः। ऋतं। वदंतः।

३

१५० अष्ट०

सतऽसुर्कि। अक्रमरु। द्विऽवर्हसः। ये। उप। गोपं। आ। अगुः। अदक्षिणासः। अच्युता। दुधुक्षन्॥ ॥२७॥ ॥मक्षु०। नवीयः। राधः। न। रेतः। ऋतं। इत्। तुरण्य

५ न्।०। पृश्वा। यत्। पृश्वा। धिऽयुता। वृधंत। इनि। ब्रवीति। वक्करि। रराणाः। वसोः। वस्कऽत्वा। कारवः। भनेहा। विश्वे। विवष्टि। द्रविणं। उप। क्षु। तत्। इत्। नु। अस्य। परिऽसद्वा

३ अनर्त। नः। अग्मन्। पुरु। सदंतः। नासदं। बिभित्सन्। वि। शुष्णस्य। संऽग्रथितं। विदत्। पुरुऽप्रजातस्य। गुहा। यत्। भर्गः। ह। नाम। उत। यस्य। देवाः। स्वः। न। ये। त्रिऽसधस्थे। निःऽम

दुः। अग्निः।०। जातऽवेदाः। श्रुधि। नः। होतः। ऋतस्य। होता। अध्रुक्। उत। त्या। मे। रौद्रौ। अर्चिऽमंता। नासत्या। इंद्र। गूर्तये। यजध्यै। मनुषत्। वृक्तऽबर्हिषे। रराणा।

मंदूइति। हितऽप्रयसा। विक्षु। यज्यूइति॥ ॥२८॥ ॥अयं। स्तुतः। राजा। वंदि। वेधाः। अपः। च। विप्रः। तरति। स्वऽसेतुः। सः। कक्षीवंतं। रेजयत्। सः। अग्निं। नेमिं। न। चक्रं।

अर्वतः। रघुऽद्रु। सः। द्विऽबंधुः। वैतरणः। यष्टा। सबःऽधुं। धेनुं। अस्वं। दुहध्यै। सं। यत्। मित्रावरुणा। वृंजे। उक्थैः। ज्येष्ठेभिः। अर्यमणं। वरूथैः। तत्ऽबंधुः। सूरिः। दिवि। ह

ते। धियंऽधाः। नाभानेदिष्ठः। रपति। प्र। वेनन्। सा। नः। नाभिः। परमा। अस्य। वा। घ। अहं। तत्। पश्चा। कतिथः। चित्। आस। इयं। मे। नाभिः। इह। मे। सधऽस्थं। इमे।

मे। देवाः। अयं। अस्मि। सर्वः। द्विऽजाः। अह। प्रथमऽजाः। ऋतस्य। इदं। धेनुः। अदुहत्। जायमाना। अध। आसु। मंद्रः। अरतिः। विभाऽवा। अव। स्यति। द्विऽवर्तनिः। व

नेषाट्। ऊर्ध्वा। यत्। श्रेणिः। न। शिशुः। दन्। मक्षु। स्थिरं। शेऽवृधं। सूत। माता॥ ॥२९॥ ॥अध। गावः। उपऽमातिं। कनायाः। अनु। श्वांतस्य। कस्य। चित्। परा। इयुः।

श्रुधि। त्वं। सुऽद्रविणः। नः। त्वं। याट्। आश्वऽघ्नस्य। ववृधे। सूनृताभिः। अध। त्वं। इंद्र। विद्धि। अस्मान्। महः। राये। नृऽपते। वज्रऽबाहुः।०। अनेहसः। ते। हरिऽवः। अ

भिष्टौ। अध। यत्। राजाना। गोऽइष्टौ। सरत्। सरण्युः। कारवे। जरण्युः। विप्रः। प्रेष्ठः। सः। हि। एषां। बभूव। परा। च। वक्षत्। उत। पर्षत्। एनान्। अध। नु। अस्य। जेन्यस्य। शिवो ५

पुष्टौ। वृथा। रेभंतः। ईमहे। तत्। ऊंइति। नु। सरण्युः। अस्य। सूनुः। अश्वः। विप्रः। च। असि। श्रवसः। च। सातौ। युवोः। यदि। सख्याय। अस्मेइति। शर्धाय। स्तोमं। जुजुषे। नम

स्वान्। विश्वत्र। यस्मिन्। आ। गिरः। संऽईचीः। पूर्वीऽइव। गातुः। दाशत्। सूनृतायै। सः। गृणानः। अत्ऽभिः। देवऽवान्। इति। सुऽबंधुः। नमसा। सुऽउक्तैः। वर्धत्। उक्थैः। वचःऽभिः।

आ। हि। नूनं। वि। अध्वा। एति। पयसः। उस्रियायाः। ते। ऊंइति। सु। नः। महः। यजत्राः। भूत। देवासः। ऊतये। सऽजोषाः। ये। वाजान्। अनयत। विऽयंतः। ये। स्थ। निऽचेतारः। अ

मूराः॥ ॥३०॥ ॥इत्यष्टमाष्टके प्रथमोध्यायस्समाप्तः॥ ॥हरिः ॐ॥ ॥ये। यज्ञेन। दक्षिणया। संऽअक्ताः। इंद्रस्य। सख्यं। अमृतऽत्वं। आनश। तेभ्यः। भद्रं। अंगिर

सः। वः। अस्तु। प्रति। गृभ्णीत। मानवं। सुऽमेधसः। ये। उत्ऽआजन्। पितरः। गोऽमयं। वसु। ऋतेन। अभिंदन्। परिऽवत्सरे। वलं। दीर्घायुऽत्वं।०। ये। ऋतेन। सूर्यं। आ। अरोह

यन्। दिवि। अप्रथयन्। पृथिवीं। मातरं। वि। सुऽप्रजाःऽत्वं।०। अयं। नाभा। वदति। वल्गु। वः। गृहे। देवऽपुत्राः। ऋषयः। तत्। शृणोतन। सुऽब्रह्मण्यं।०। विऽरूपासः। इत्। ऋ

षयः। ते। इत्। गंभीरऽवेपसः। ते। अंगिरसः। सूनवः। ते। अग्नेः। परि। जज्ञिरे॥ ॥१॥ ॥ये। अग्नेः। परि। जज्ञिरे। विऽरूपासः। दिवः। परि। नवऽग्वः। नु। दशऽग्वः। अंगिरःऽ

तमः। सचा। देवेषु। मंहते। इंद्रेण। युजा। निः। सृजंत। वाघतः।०। सहस्रं। मे। ददतः। अष्टऽकर्ण्यः।०। प्र। नूनं। जायतां। अयं। मनुः। तोक्मऽइव। रोहतु। यः। सहस्रं। शतऽअ

श्वं। सद्यः। दानाय। मंहते।०। न। तं। अश्नोति। कः। चन। दिवःऽइव। सानु। आऽरभं। सावर्ण्यस्य। दक्षिणा। वि। सिंधुःऽइव। पप्रथे। उत। दासा। परिऽविषे। स्मद्दिष्टीइति स्मत्ऽ

दिष्टी। गोऽपरीणसा। यदुः। तुर्वः। च। मामहे। सहस्रऽदाः। ग्रामऽनीः। मा। रिषत्। मनुः। सूर्येण। अस्य। यतमाना। एतु। दक्षिणा। सावर्णेः। देवाः। प्र। तिरंतु। आयुः। यस्मि

न्। अश्रांताः। असनाम। वाजं॥ ॥२॥ ॥पराऽवतः। ये। दिधिषंत। आप्यं। मनुऽप्रीतासः। जनिम। विवस्वतः। ययातेः। ये। नहुष्यस्य। बर्हिषि। देवाः। आसते। ते। अधि।

ब्रुवंतु। नः। विश्वा। हि। वः। नमस्यानि। वंद्या। नामानि। देवाः। उत। यज्ञियानि। वः। ये। स्थ। जाताः। अदितेः। अत्ऽभ्यः। परि। ये। पृथिव्याः। ते। मे। इह। श्रुत। हवं। येभ्यः। माता॥

 मधुऽमत् । पिन्वते । पयः । पीयूषं । द्यौः । अदितिः । अद्रिऽबर्हाः । उक्थऽशुष्मान् । वृषऽभरान् । सुऽअप्नसः । तान् । आदित्यान् । अनु । मद । स्वस्तये ॥ नृऽचक्षसः । अनिऽमिषन्तः । अ
॥ ६ ॥ र्हणा । बृहत् । देवासः । अमृतऽत्वं । आनशुः । ज्योतिःऽरथाः । अहिऽमायाः । अनागसः । दिवः । वर्ष्माणं । वसते । स्वस्तये ॥ सम्ऽराजः । ये । सुऽवृधः । यज्ञं । आऽययुः । अपरिऽह्वृताः । द
धिरे । दिवि । क्षयं । तान् । आ । विवास । नमसा । सुवृक्तिऽभिः । महः । आदित्यान् । अदितिं । स्वस्तये ॥ ॥ ३ ॥ ॥ कः । वः । स्तोमं । राधति । यं । जुजोषथ । विश्वे । देवासः । मनुषः । यति । स्थ । न
ष्ठन । कः । वः । अध्वरं । तुविऽजाताः । अरं । करत् । यः । नः । पर्षत् । अति । अंहः । स्वस्तये ॥ येभ्यः । होत्रां । प्रथमां । आऽयेजे । मनुः । समिद्धऽअग्निः । मनसा । सप्त । होतृऽभिः । ते । आदि
त्याः । अभयं । शर्म । यच्छत । सुऽगा । नः । कर्त । सुऽपथा । स्वस्तये ॥ ये । ईशिरे । भुवनस्य । प्रऽचेतसः । विश्वस्य । स्थातुः । जगतः । च । मन्तवः । ते । नः । कृतात् । अकृतात् । एनसः । परि ।
अद्य । देवासः । पिपृत । स्वस्तये ॥ भरेषु । इन्द्रं । सुऽहवं । हवामहे । अंहःऽमुचं । सुऽकृतं । दैव्यं । जनं । अग्निं । मित्रं । वरुणं । सातये । भगं । द्यावापृथिवी इति । मरुतः । स्वस्तये ॥ सु
त्रामाणं । पृथिवीं । द्यां । अनेहसं । सुऽशर्माणं । अदितिं । सुऽप्रनीतिं । दैवीं । नावं । सुऽअरित्रां । अनागसं । अस्रवन्तीं । आ । रुहेम । स्वस्तये ॥ ॥ ४ ॥ ॥ विश्वे । यजत्राः ।
अधि । वोचत । ऊतये । त्रायध्वं । नः । दुःऽएवायाः । अभिऽह्रुतः । सत्यया । वः । देवऽहूत्या । हुवेम । शृण्वतः । देवाः । अवसे । स्वस्तये ॥ अप । अमीवां । अप । विश्वां । अनाहुतिं । अप ।
अरातिं । दुःऽविदत्रां । अघऽयतः । आरे । देवाः । द्वेषः । अस्मत् । युयोतन । उरु । नः । शर्म । यच्छत । स्वस्तये ॥ अरिष्टः । सः । मर्तः । विश्वः । एधते ।० यं । आदित्यासः । नयथ । सुनीतिऽ
भिः । अति । विश्वानि । दुःऽइता । स्वस्तये ॥० शूरऽसाता । हिते । धने । प्रातःऽयावानं । रथं । इन्द्र । सानसिं । अरिष्यन्तं । आ । रुहेम । स्वस्तये ॥ स्वस्ति । नः । पथ्यासु । धन्वऽसु । स्वस्ति ।
अप्ऽसु । वृजने । स्वःऽवति । स्वस्ति । नः । पुत्रऽकृथेषु । मरुतः । योनिषु । स्वस्ति । राये । मरुतः । दधातन ॥ स्वस्तिः । इत् । हि । प्रऽपथे । श्रेष्ठा । रेक्णस्वती । अभि । या । वामं । एति ॥
सा । नः । अमा । सः । इति । अरणे । नि । पातु । सुऽआवेशा । भवतु । देवऽगोपा ॥ एव । प्लतेः । सूनुः । अवीवृधत् । विश्वे । आदित्याः । अदिते । मनीषी । ईशानासः । नरः । अमर्त्येन ॥ ॥ शिवो ॥

वृः

॥ ६ ॥

अस्तावि । जनः । दिव्यः । गयेन ॥ ॥ ५ ॥ ॥ कथा । देवानां । कतमस्य । यामनि । सुऽमन्तु । नाम । शृण्वतां । मनामहे । कः । मृळाति । कतमः । नः । मयः । करत् । कतमः । ऊती । अभि । आ । वव
र्तति ॥ क्रतुऽयन्ति । क्रतवः । हृत्ऽसु । धीतयः । वेनन्ति । वेनाः । पतयन्ति । आ । दिशः । न । मर्डिता । विद्यते । अन्यः । एभ्यः । देवेषु । मे । अधि । कामाः । अयंसत ॥ नराशंसं । पूषणं । अगोह्यं । अग्निं ।
देवऽइद्धं । अभि । अर्चसे । गिरा । सूर्यामासा । चन्द्रमसा । यमं । दिवि । त्रितं । वातं । उषसं । अक्तुं । अश्विना ॥ कथा । कविः । तुविऽरवान् । कया । गिरा । बृहस्पतिः । वावृधते । सुवृक्तिऽभिः । अजः ।
एकऽपात् । सुऽहवेभिः । ऋक्वऽभिः । अहिः । शृणोतु । बुध्न्यः । हवीमनि ॥ दक्षस्य । वा । अदिते । जन्मनि । व्रते । राजाना । मित्रावरुणा । आ । विवाससि । अतूर्तऽपन्थाः । पुरुऽरथः । अर्यमा ।
सप्तऽहोता । विषुऽरूपेषु । जन्मऽसु ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ते । नः । अर्वन्तः । हवनऽश्रुतः । हवं । विश्वे । शृण्वन्तु । वाजिनः । मितऽद्रवः । सहस्रऽसाः । मेधऽसाताऽइव । त्मना । महः । ये । धनं । समिथेषु । जभ्रि
रे ॥ पुरम्ऽधिं । स्तोमैः । कृणुध्वं । सख्याय । पूषणं । ते । हि । देवस्य । सवितुः । सवीमनि ॥ क्रतुं । सचन्ते । सऽचितः । सऽचेतसः ॥ त्रिः । सप्त । सस्राः । नद्यः । महीः । अपः । वनस्पतीन् । पर्वतान् ।
अग्निं । ऊतये ॥ कृशानुं । अस्तॄन् । तिष्यं । सधऽस्थे । आ । रुद्रं । रुद्रेषु । रुद्रियं । हवामहे ॥ सरस्वती । सरयुः । सिन्धुः । ऊर्मिऽभिः । महः । महीः । अवसा । आ । यन्तु । वक्षणीः । देवीः । आपः ।
मातरः । सूदयित्न्वः । घृतऽवत् । पयः । मधुऽमत् । नः । अर्चत ॥ उत । माता । बृहत्ऽदिवा । शृणोतु । नः । त्वष्टा । देवेभिः । जनिऽभिः । पिता । वचः । ऋभुक्षाः । वाजः । रथःऽपतिः । भ
गः । रण्वः । शंसः । शशमानस्य । पातु । नः ॥ ॥ ७ ॥ ॥ भद्रा । रुद्राणां । मरुतां । उपऽस्तुतिः । गोभिः । स्याम । यशसः । जनेषु । आ । सदा । देवासः । इळया । सचेमहि ॥ यां । मे ।
धियं । मरुतः । इन्द्र । देवाः । अददात । वरुण । मित्र । यूयं । ताः । पीपयत । पयसाऽइव । धेनुं । कुवित् । गिरः । अधि । रथे । वहाथ ॥ कुवित् । अङ्ग । प्रति । यथा । चित् । अस्य । नः । सऽजात्यस्य ।
मरुतः । बुबोधथ । नाभा । यत्र । प्रथमं । सम्ऽनसामहे । तत्र । जामिऽत्वं । अदितिः । दधातु । नः ॥ ते । मातरा । मही इति । रोदसी इति । देवान् । जन्मना । यज्ञिये इति । इतः । उभे इति ।
बिभृतः । उभयं । भरीमऽभिः । पुरु । रेतांसि । पितृऽभिः । च । सिञ्चतः ॥ वि । सा । होत्रा । विश्वं । अश्नोति । वार्यं । बृहस्पतिः । अरमतिः । पनीयसी । ग्रावा ।

२ पदं॰ अ॰ ८॰ यत्र। मधुऽसुत्। उच्यते। बृहत्। अवीवशंत। मतिऽभिः। मनीषिणः। एव। कविः। तुविऽरवान्। ऋतऽज्ञाः। द्रविणस्युः। द्रविणसः। चकानः। उक्थेभिः। अत्र। मतिऽभिः।
विप्रः। अपीपयत्। गयः। दिव्यानि। जन्म। ॥८॥ ॥ अग्निः। इंद्रः। वरुणः। मित्रः। अर्यमा। वायुः। पूषा। सरस्वती। सऽजोषसः। आदित्याः। विष्णुः। मरुतः। स्वः। बृहत्। सोमः। रु
द्रः। अदितिः। ब्रह्मणः। पतिः। इंद्राग्नी इति। वृत्रऽहत्येषु। सत्पती इति सत्ऽपती। मिथः। हिन्वाना। तन्वा। सम्ऽओकसा। अंतरिक्षं। महि। आ। पप्रुः। ओजसा। सोमः। घृतऽश्रीः।
महिऽमानं। ईरयन्। तेषां। हि। मह्ना। महतां। अनर्वणां। स्तोमान्। इयर्मि। ऋतऽज्ञाः। ऋतऽवृधां। ये। अप्सवं। अर्णवं। चित्रऽराधसः। ते। नः। रासंतां। महये। सुऽमित्र्याः। स्वःऽ
नरं। अंतरिक्षाणि। रोचना। द्यावाभूमी इति। पृथिवीं। स्कंभुः। ओजसा। पृक्षाःऽइव। महयंतः। सुऽरातयः। देवाः। स्तवंते। मनुषाय। सूरयः। मित्राय। शिक्ष। वरुणाय।
दाशुषे। या। सम्ऽराजा। मनसा। न। प्रऽयुच्छतः। ययोः। धाम। धर्मणा। रोचते। बृहत्। ययोः। उभे इति। रोदसी इति। नाधसी इति। वृतौ॥ ॥९॥ ॥ या। गौः। वर्तनिं।
परिऽएति। निःऽकृतं। पयः। दुहाना। व्रतऽनीः। अवारतः। सा। प्रऽब्रुवाणा। वरुणाय। दाशुषे। देवेभ्यः। दाशत्। हविषा। विवस्वते। दिविऽक्षसः। अग्निऽजिह्वाः। ऋतऽवृधः। ऋ
तस्य। योनिं। विऽमृशंतः। आसते। द्यां। स्कभित्वी। अपः। आ। चक्रुः। ओजसा। यज्ञं। जनित्वी। तन्वि। नि। ममृजुः। परिऽक्षिता। पितरा। पूर्वजावरी इति पूर्वऽजावरी। ऋ
तस्य। योना। क्षयतः। सम्ऽओकसा। द्यावापृथिवी इति। वरुणाय। सव्रते इति सऽव्रते। घृतऽवत्। पयः। महिषाय। पिन्वतः। पर्जन्यावाता। वृषभा। पुरीषिणा। इंद्रवायू इ
ति। वरुणः। मित्रः। अर्यमा। देवान्। आदित्यान्। अदितिं। हवामहे। ये। पार्थिवासः। दिव्यासः। अपऽसु। ये। त्वष्टारं। वायुं। ऋभवः। ये। ओहते। दैव्या। होतारा।
उषसं। स्वस्तये। बृहस्पतिं। वृत्रऽखादं। सुऽमेधसं। इंद्रियं। सोमं। धनऽसाः। ऊं इति। ईमहे॥ ॥१०॥ ॥ ब्रह्म। गां। अश्वं। जनयंतः। ओषधीः। वनस्पतीन्। पृथिवीं।
पर्वतान्। अपः। सूर्यं। दिवि। रोहयंतः। सुऽदानवः। आर्याः। व्रता। विऽसृजंतः। अधि। क्षमि। भुज्युं। अंहसः। पिपृथः। निः। अश्विना। श्यावं। पुत्रं। वध्रिऽमत्याः। अजिन्व ॥ शिवो ॥
॥७॥

तं। कमऽद्युवं। विऽमदाय। ऊहथुः। युवं। विष्णाप्वं। विश्वकाय। अव। सृजथः। पावीरवी। तन्यतुः। एकऽपात्। अजः। दिवः। धर्ता। सिंधुः। आपः। समुद्रियः। विश्वे। देवासः।
शृणवन्। वचांसि। मे। सरस्वती। सह। धीभिः। पुरंऽध्या। विश्वे। देवाः। सह। धीभिः। पुरंऽध्या। ०। रातिऽसाचः। अभिऽसाचः। स्वःऽविदः। स्वः। गिरः। ब्रह्म। सुऽउक्तं। जुषेरत।
देवान्। वसिष्ठः। अमृतान्। ववंदे। ये। विश्वा। भुवना। अभि। प्रऽतस्थुः। ०। ॥११॥ ॥ देवान्। हुवे। बृहत्ऽश्रवसः। स्वस्तये। ज्योतिःऽकृतः। अध्वरस्य। प्रऽचेतसः। ये। ववृधुः। प्रऽत
रं। विश्वऽवेदसः। इंद्रऽज्येष्ठासः। अमृताः। ऋतऽवृधः। इंद्रऽप्रसूताः। वरुणऽप्रशिष्टाः। ये। सूर्यस्य। ज्योतिषः। भागं। आनशुः। मरुत्ऽगणे। वृजने। मन्म। धीमहि। माघो
ने। यज्ञं। जनयंत। सूरयः। इंद्रः। वसुऽभिः। परि। पातु। नः। गयं। आदित्यैः। नः। अदितिः। शर्म। यच्छतु। रुद्रः। रुद्रेभिः। देवः। मृळयाति। नः। त्वष्टा। नः। ग्नाभिः। सुऽविताय।
जिन्वतु। अदितिः। द्यावापृथिवी इति। ऋतं। महत्। इंद्राविष्णू इति। मरुतः। स्वः। बृहत्। देवान्। आदित्यान्। अवसे। हवामहे। वसून्। रुद्रान्। सवितारं। सुऽदंससं। सरस्वान्।
धीभिः। वरुणः। धृतऽव्रतः। पूषा। विष्णुः। महिमा। वायुः। अश्विना। ब्रह्मऽकृतः। अमृताः। विश्वऽवेदसः। शर्म। नः। यंसन्। त्रिऽवरूथं। अंहसः॥ ॥१२॥ इत्यर्द्धः॥ ॥
वृषा। यज्ञः। वृषणः। संतु। यज्ञियाः। वृषणः। देवाः। वृषणः। हविःऽकृतः। वृषणा। द्यावापृथिवी इति। ऋतावरी इत्यृतऽवरी। वृषा। पर्जन्यः। वृषणः। वृषऽस्तुभः। अग्नीषोमा।
वृषणा। वाजऽसातये। पुरुऽप्रशस्ता। वृषणा। उप। ब्रुवे। यौ। ईजिरे। वृषणः। देवऽयज्यया। ता। नः। शर्म। त्रिऽवरूथं। वि। यंसतः। धृतऽव्रताः। क्षत्रियाः। यज्ञनिःऽकृतः। बृ
हत्ऽदिवाः। अध्वराणां। अभिऽश्रियः। अग्निऽहोतारः। ऋतऽसापः। अद्रुहः। अपः। असृजन्। अनु। वृत्रऽतूर्ये। द्यावापृथिवी इति। जनयन्। अभि। व्रता। आपः। ओ
षधीः। वनिनानि। यज्ञिया। अंतरिक्षं। स्वः। आ। पप्रुः। ऊतये। वशं। देवासः। तन्वि। नि। ममृजुः। धर्तारः। दिवः। ऋभवः। सुऽहस्ताः। वातापर्जन्या। महिषस्य। तन्यतोः।
आपः। ओषधीः। प्र। तिरंतु। नः। गिरः। भगः। रातिः। वाजिनः। यंतु। मे। हवं॥ ॥१३॥ समुद्रः। सिंधुः। रजः। अंतरिक्षं। अजः। एकऽपात्। तनयित्नुः। अर्णवः। अहिः। बुध्न्यः।

गाः। उत। प्र। अस्तौत्। उत्। च। विद्वान्। अगायत्। अवः। द्वाभ्यां। परः। एकया। ४

अ०पदा०२ शृणवत्। वचांसि। मे। विश्वे। देवासः। उत। क्षयः। मम। स्याम। वः। मनवः। देवऽवीतये। प्रांचं। नः। यज्ञं। प्र। नयत। साधुऽया। आदित्याः। रुद्राः। वसवः। सुऽदानवः। इमा। ब्र
ह्म। शस्यमानानि। जिन्वत। ०। पुरःऽहिता। ऋतस्य। पंथां। अनु। एमि। साधुऽया। क्षेत्रस्य। पतिं। प्रतिऽवेशं। ईमहे। विश्वान्। देवान्। अमृतान्। अप्रऽयुच्छतः। वसिष्ठासः। पितृ
८ नो वत्। वाचं। अक्रत। देवान्। ईळानाः। ऋषिऽवत्। स्वस्तये। प्रीताःऽइव। ज्ञातयः। कामं। आऽइत्य। अस्मे इति। देवासः। अव। धूनुत। वसु। ०॥ १४॥ ॥ इमां। धियं। सप्तऽशीर्ष्णीं। पिता।
इंद्राय। नः। ऋतऽप्रजातां। बृहतीं। अविंदत्। तुरीयं। स्वित्। जनयत्। ~~[illegible]~~ विश्वऽजन्यः। अयास्यः। उक्थं। शंसन्। ऋतं। शंसंतः। ऋजु। दीध्यानाः। ० विप्रऽपदं। अंगिरसः। दधा
नाः। यज्ञस्य। धाम। प्रथमं। मनंत। हंसैःऽइव। सखिऽभिः। वावदत्ऽभिः। अश्मन्ऽमयानि। नहना। विऽअस्यन्। बृहस्पतिः। अभिऽकनिक्रदत्। गाः। गुहा। तिष्ठंतीः। अनृत
स्य। सेतौ। बृहस्पतिः। तमसि। ज्योतिः। इच्छन्। उत्। उस्राः। आ। अकः। वि। हि। तिस्रः। आवरित्यावः। विऽभिद्य। पुरं। शयथां। ईं। अपाचीं। निः। त्रीणि। साकं। उदऽधेः। अकृंतत्। बृहस
तिः। उषसं। सूर्यं। गां। अर्कं। विवेद। स्तनयन्ऽइव। द्यौः। इंद्रः। वलं। रक्षितारं। दुघानां। करेणऽइव। वि। चकर्त। रवेण। स्वेदांजिऽभिः। आऽशिरं। इच्छमानः। अरोदयत्। पणिं। आ। गाः।
अमुष्णात्॥ ॥ १५॥ सः। ईं। सत्येभिः। सखिऽभिः। शुचत्ऽभिः। गोऽधायसं। वि। धनऽसैः। अदर्दरित्यदर्दः। ब्रह्मणः। पतिः। वृषऽभिः। वराहैः। घर्मऽस्वेदेभिः। द्रविणं। वि। आनट्। ते।
सत्येन। मनसा। गोऽपतिं। गाः। इयानासः। इषणयंत। धीऽभिः। बृहस्पतिः। मिथःऽअवद्यपेभिः। उत्। उस्रियाः। असृजत। स्वयुक्ऽभिः। तं। वर्धयंतः। मतिऽभिः। शिवाभिः। सिंहंऽइ
व। नानदतं। सधऽस्थे। बृहस्पतिं। वृषणं। शूरऽसातौ। भरेऽभरे। अनु। मदेम। जिष्णुं। यदा। वाजं। असनत्। विश्वऽरूपं। आ। द्यां। अरुक्षत्। उत्ऽतराणि। सद्म। बृहस्पतिं। वृषणं।
वर्धयंतः। नाना। संतः। बिभ्रतः। ज्योतिः। आसा। सत्यां। आऽशिषं। कृणुत। वयःऽधे। कीरिं। चित्। हि। अवथ। स्वेभिः। एवैः। पश्चा। मृधः। अप। भवंतु। विश्वाः। तत्। रोदसी
इति। शृणुतं। विश्वमिन्वे इति विश्वम्ऽइन्वे। इंद्रः। मह्ना। महतः। अर्णवस्य। वि। मूर्धानं। अभिनत्। अर्बुदस्य॥०॥ १६॥ ॥ उदऽप्रुतः। न। वयः। रक्षमाणाः। वावदतः। अभ्रियस्य। शिवो

इव। घोषाः। गिरिऽभ्रजः। न। ऊर्मयः। मदंतः। बृहस्पतिं। अभि। अर्काः। अनावन्। सं। गोभिः। आंगिरसः। नक्षमाणः। भगःऽइव। इत्। अर्यमणं। निनाय। जनः। मित्रः। न। दंपती इति दंऽ
पती। अनक्ति। बृहस्पते। वाजय। आशून्ऽइव। आजौ। साधुऽअर्याः। अतिथिनीः। इषिराः। स्पार्हाः। सुऽवर्णाः। अनवद्यऽरूपाः। बृहस्पतिः। पर्वतेभ्यः। विऽतूर्य। निः। गाः। ऊपे। यवंऽइव
स्थिविऽभ्यः। आऽप्रुषायत्। मधुना। ऋतस्य। योनिं। अवऽक्षिपन्। अर्कः। उल्कांऽइव। द्योः। बृहस्पतिः। उद्धरन्। अश्मनः। गाः। भूम्याःऽउद्नाऽइव। वि। त्वचं। बिभेद। अप। ज्योतिषा। तमः।
अंतरिक्षात्। उद्नः। शीपालंऽइव। वातः। आ। अजत्। बृहस्पतिः। अनुऽमृश्य। वलस्य। अभ्रंऽइव। वातः। आ। चक्रे। आ। गाः। यदा। वलस्य। पीयतः। जसुं। भेत्। बृहस्पतिः। अग्नितपःऽभिः।
अर्कैः। दत्ऽभिः। न। जिह्वा। परिऽविष्टं। आदत्। आविः। निऽधीः। अकृणोत्। उस्रियाणां॥ १७॥ ॥ बृहस्पतिः। अमत। हि। त्यत्। आसां। नाम। स्वरीणां। सदने। गुहा। यत्। आंडाऽ
इव। भित्वा। शकुनस्य। ~~[illegible]~~ गर्भं। उत्। उस्रियाः। पर्वतस्य। त्मना। आजत्। अश्ना। अपिऽनद्धं। मधु। परि। अपश्यत्। मत्स्यं। न। दीने। उदनि। क्षियंतं। निः। तत्। जभार। चमसं। न।
वृक्षात्। बृहस्पतिः। विऽरवेण। विऽकृत्य। सः। उषां। अविंदत्। सः। स्वरिति स्वः। सः। अग्निं। सः। अर्केण। वि। बबाधे। तमांसि। बृहस्पतिः। गोऽवपुषः। वलस्य। निः। मज्जानं। न। प
र्वणः। जभार। हिमाऽइव। पर्णा। मुषिता। वनानि। बृहस्पतिना। अकृपयत्। वलः। गाः। अनानुऽकृत्यं। अपुनरिति। चकार। यात्। सूर्यामासा। मिथः। उत्ऽचरातः। अभि। श्यावेन।
कृशनेभिः। अश्वं। नक्षत्रेभिः। पितरः। द्यां। अपिंशन्। रात्र्यां। तमः। अदधुः। ज्योतिः। अहन्। बृहस्पतिः। भिनत्। अद्रिं। विदत्। गाः। इदं। अकर्म। नमः। अभ्रियाय। यः। पूर्वीः। अनु। आ
सः। नोनवीति। बृहस्पतिः। सः। हि। गोभिः। सः। अश्वैः। सः। वीरेभिः। सः। नृऽभिः। नः। वयः। धात्॥ १८॥ ॥ भद्राः। अग्नेः। वध्रिऽअश्वस्य। संऽदृशः। वामी। प्रऽनीतिः। सुऽरणाः। उपऽइतयः।
ते यत्। ईं। सुऽमित्राः। विशः। अग्रे। इंधते। घृतेन। आऽहुतः। जरते। दविद्युतत्। घृतं। अग्नेः। वध्रिऽअश्वस्य। वर्धनं। घृतं। अन्नं। घृतं। ऊं इति। अस्य। मेदनं। घृतेन। आऽहुतः। उ
र्विया। वि। पप्रथे। सूर्यःऽइव। रोचते। सर्पिःऽआसुतिः। यत्। ते। मनुः। यत्। अनीकं। सुऽमित्रः। संऽईधे। अग्ने। तत्। इदं। नवीयः। सः। रेवत्। शोच। सः। गिरः। जुषस्व। सः। वाजं।

२पदं॰अष्ट॰ दूर्षी। सः। इह। श्रवः। धाः। यं। त्वा। पूर्वी। ईळितः। वध्रिऽअश्वः। संऽईधे। अग्ने। सः। इदं। जुषस्व। सः। नः। स्तिऽपाः। उत। भव। तनूऽपाः। दात्रं। रक्षस्व। यत्। इदं। ते। अस्मेइति। भ
८ व। द्युम्नी। वाध्रिऽअश्व। उत। गोपाः। अमो। त्वा। तारीत्। अभिऽमातिः। जनानां। शूरःऽइव। धृष्णुः। च्यवनः। सुऽमित्रः। प्र। नु। वोचं। वाध्रिऽअश्वस्य। नाम। सं। अव्या। पर्वत्या। वसूनि।
दासा। वृत्राणि। आर्या। जिगेथ। जनानां। त्वं। अग्ने। पृतनाऽयून्। अभि। स्याः॥ १९॥ ॥दीर्घऽतंतुः। बृहत्ऽउक्षा। अयं। अग्निः। सहस्रऽस्तरीः। शतऽनीथः। ऋभ्वा। द्युऽमान्। द्यु
मत्ऽसु। नृऽभिः। मृज्यमानः। सुऽमित्रेषु। दीदयः। देवयत्ऽसु। त्वेइति। धेनुः। सुऽदुघा। जातऽवेदः। असश्चताऽइव। समना। सबःऽधुक्। त्वं। नृऽभिः। दक्षिणावत्ऽभिः। अग्ने। सुऽमि
त्रेभिः। इध्यसे। देवयत्ऽभिः। देवाः। चित्। ते। अमृताः। जातऽवेदः। महिमानं। वाध्रिऽअश्व। वोचन्। यत्। संऽपृच्छं। मानुषीः। विशः। आयन्। त्वं। नृऽभिः। अजयः। त्वाऽवृधेभिः।
६ पिताऽइव। पुत्रं। अबिभः। उपऽस्थे। त्वां। अग्ने। वध्रिऽअश्वः। सपर्यन्। जुषाणः। अस्य। संऽइधं। यविष्ठ। उत। पूर्वान्। अवनोः। व्राधतः। चित्। शश्वत्। अग्निः। वध्रिऽअश्वस्य। शत्रून्।
नृऽभिः। जिगाय। सुतसोमवत्ऽभिः। समनं। चित्। अदहः। चित्रभानोइति चित्रऽभानो। अव। व्राधंतं। अभिनत्। वृधः। चित्। अयं। अग्निः। वध्रिऽअश्वस्य। वृत्रऽहा। सनकात्। प्रऽइ
चितू। द्धः। नमसा। उपऽवाक्यः। सः। नः। अजामीन्। उत। वा। विऽजामीन्। अभि। तिष्ठ। शर्धतः। वाध्रिऽअश्व॥ ॥२०॥ ॥जुषस्व। इळः। पदे। प्रति। हर्य। घृताची। वर्ष्मन्। पृथिव्याः।
पृथिव्याः। सुदिनऽत्वे। अह्नां। ऊर्ध्वः। भव। सुक्रतोइति सुऽक्रतो। देवऽयज्या। आ। देवानां। अग्रऽयावा। इह। यातु। नराशंसः। विश्वऽरूपेभिः। अश्वैः। ऋतस्य। पथा। नमसा।
मियेधः। देवेभ्यः। देवऽतमः। सुसूदत्। शश्वत्ऽतमं। ईळते। दूत्याय। हविष्मन्तः। मनुष्यासः। अग्निं। वहिष्ठैः। अश्वैः। सुऽवृता। रथेन। आ। देवान्। वक्षि। नि। सद। इह। होता।
वि। प्रथतां। देवऽजुष्टं। तिरश्चा। दीर्घं। द्राघ्मा। सुरभि। भूतु। अस्मेइति। अहेळता। मनसा। देव। बर्हिः। इन्द्रऽज्येष्ठान्। उशतः। यक्षि। देवान्। दिवः। वा। सानु। स्पृशत। वरीयः।
पृथिव्या। वा। मात्रया। वि। श्रयध्वं। उशतीः। द्वारः। महिना। महत्ऽभिः। देवं। रथं। रथऽयुः। धारयध्वं॥ ॥२१॥ ॥देवीइति। दिवः। दुहितरा। सुशिल्पेइति सुऽशिल्पे। उषसानक्ता। शिवो २

सदतां। नि। योनौ। आ। वां। देवासः। उशतीइति। उशंती। उरौ। सीदंतु। सुभगेइति सुऽभगे। उपऽ
स्थे। ऊर्ध्वः। ग्रावा। बृहत्। अग्निः। संऽइद्धः। प्रिया। धामानि। अदितेः। उपऽ
स्थे। पुरःऽहितौ। सखिऽविदा। यज्ञे। अस्मिन्। विदुःऽतरा। द्रविणं। आ। यजेथां। तिस्रः। देवीः। बर्हिः। इदं। वरीयः। आ। सीदत। चकृम। वः। स्योनं। मनुष्वत्। यज्ञं। सुऽधिता। हवींषि।
इळा। देवी। घृतऽपदी। जुषंत। देव। त्वष्टः। यत्। ह। चारुऽत्वं। आनट्। यत्। अंगिरसां। अभवः। सचाऽभूः। सः। देवानां। पाथः। उप। ... विद्वान्। उशन्। यक्षि। द्रविणःऽदः। सुऽरत्नः। प्र ३
वनस्पते। रशनया। निऽयूय। देवानां। पाथः। उप। वक्षि। विद्वान्। स्वदाति। देवः। कृणवत्। हवींषि। अवतां। द्यावापृथिवीइति। हवं। मे। आ। अग्ने। वह। वरुणं। इष्टये। नः। इंद्रं।
दिवः। मरुतः। अंतरिक्षात्। सीदंतु। बर्हिः। विश्वे। आ। यजत्राः॥ ॥२२॥ ॥बृहस्पते। प्रथमं। वाचः। अग्रं। यत्। प्र। ऐरत। नामऽधेयं। दधानाः। यत्। एषां। श्रेष्ठं। यत्। अरिप्रं। आ
सीत्। प्रेणा। तत्। एषां। निऽहितं। गुहा। आविः। सक्तुंऽइव। तितऽउना। पुनंतः। यत्र। धीराः। मनसा। वाचं। अक्रत। अत्र। सखायः। सख्यानि। जानते। भद्रा। एषां। लक्ष्मीः। निऽहिता।
अधि। वाचि। यज्ञेन। वाचः। पदऽवीयं। आयन्। तां। अनु। अविंदन्। ऋषिषु। प्रऽविष्टां। तां। आऽभृत्य। वि। अदधुः। पुरुऽत्रा। तां। सप्त। रेभाः। अभि। सं। नवंते। उत। त्वः। पश्यन्। न। ददर्श।
वाचं। उत। त्वः। शृण्वन्। न। शृणोति। एनां। उतोइति। त्वस्मै। तन्वं। वि। सस्रे। उत। त्वं। सख्ये। स्थिरऽपीतं। आहुः। न। एनं। हिन्वंति। अपि। वाजिनेषु। अधेन्वा। चरति। मायया। एषः।
वाचं। शुश्रुऽवान्। अफलां। अपुष्पां॥ ॥२३॥ ॥यः। तित्याज। सखिऽविदं। सखायं। न। तस्य। वाचि। अपि। भागः। अस्ति। यत्। ईं। शृणोति। अलकं। शृणोति। नहि। प्रऽवेद। सुऽकृ
तस्य। पंथां। अक्षण्ऽवंतः। कर्णऽवंतः। सखायः। मनःऽजवेषु। असमाः। बभूवुः। आदघ्नासः। उपकक्षासः। ऊंइति। त्वे। ह्रदाःऽइव। स्नात्वाः। ऊंइति। त्वे। ददृश्रे। हृदा। तष्टेषु।
मनसः। जवेषु। यत्। ब्राह्मणाः। संऽयजंते। सखायः। अत्र। अह। त्वं। वि। जहुः। वेद्याभिः। ओहऽब्रह्माणः। वि। चरंति। ऊंइति। त्वे। इमे। ये। न। अर्वाक्। न। परः। चरंति। न। ब्राह्म
णासः। न। सुतेऽकरासः। ते। एते। वाचं। अभिऽपद्य। पापया। सिरीः। तंत्रं। तन्वते। अप्रऽजज्ञयः। सर्वे। नंदंति। यशसा। आऽगतेन। सभाऽसाहेन। सख्या। सखायः। किल्बिषऽस्पृत्।

पितुऽसनिः। हि। एषां। अरं। दितिः। भवति। वाजिनाय। सर्वां। त्वः। पोषं। आस्ते। पुपुष्वान्। गायत्रं। त्वः। गायति। शक्वरीषु। ब्रह्मा। त्वः। वदति। जातऽविद्यां। यज्ञस्य। मात्रां। वि। मिमी
ते। ऊं इति। त्वः॥ ॥२४॥ ॥इत्यष्टमाष्टकस्य द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः॥ ॥हरिः ॐ॥ देवानां। नु। वयं। जाना। प्र। वोचाम। विपन्यया। उक्थेषु। शस्यमानेषु। यः। पश्यात्। उत्ऽ

तरे। युगे। ब्रह्मणः। पतिः। एता। सं। कर्मारःऽइव। अधमत्। देवानां। पूर्व्ये। युगे। असतः। सत्। अजायत। देवानां। युगे। प्रथमे। तत्। आशाः। अनु। अजायंत। तत्।
उत्तानऽपदः। परि। भूः। जज्ञे। उत्तानऽपदः। भुवः। आशाः। अजायंत। अदितेः। दक्षः। अजायत। दक्षात्। ऊं इति। अदितिः। परि। अदितिः। हि। अजनिष्ट। दक्ष। या। दुहिता। तव। तां। देवाः।
अनु। अजायंत। भद्राः। अमृतऽबंधवः॥ ५॥१॥ ॥यत्। देवाः। अदः। सलिले। सुऽसंरब्धाः। अतिष्ठत। अत्र। वः। नृत्यतांऽइव। तीव्रः। रेणुः। अप। आयत। यत्। देवाः। यतयः। यथा। भुव
नानि। अपिन्वत। अत्र। समुद्रे। आ। गूळ्हं। आ। सूर्यं। अजभर्तन। अष्टौ। पुत्रासः। अदितेः। ये। जाताः। तन्वः। परि। देवान्। उप। प्र। ऐत्। सप्तऽभिः। परा। मार्तांडं। आस्यत्। सप्तऽ
भिः। पुत्रैः। अदितिः। उप। प्र। ऐत्। पूर्व्यं। युगं। प्रऽजायै। मृत्यवे। त्वत्। पुनः। मार्तांडं। आ। अभरत्॥ ॥२॥ ॥जनिष्ठाः। उग्रः। सहसे। तुराय। मंद्रः। ओजिष्ठः। बहुलऽअभिमानः। अवर्ध
न्। इंद्रं। मरुतः। चित्। अत्र। माता। यत्। वीरं। दधनत्। धनिष्ठा। द्रुहः। निऽसत्ता। पृशनी। चित्। एवैः। पुरु। शंसेन। वावृधुः। ते। इंद्रं। अभिवृताऽइव। ता। महाऽपदेन। ध्वांतात्। प्रऽपि
त्वात्। उत्। अरंत। गर्भाः। सद्यः। जातः। पादौ। प्र। यत्। जिगासि। अवर्धन्। ग्नाः। उत। ये। चित्। अत्र। त्वं। इंद्र। सालावृकान्। सहस्रं। आसन्। दधिषे। अश्विना। आ। ववृत्याः। सम
ना। तूर्णिः। उप। यासि। यज्ञं। आ। नासत्या। सख्याय। वक्षि। वसाव्यां। इंद्र। धारयः। सहस्रा। अश्विना। शूर। ददतुः। मघानि। मंदमानः। ऋतात्। अधि। प्रऽजायै। सखिऽभिः। इंद्रः।
इषिरेभिः। अर्थं। आ। आभिः। हि। मायाः। उप। दस्युं। आ। अगात्। मिहः। प्र। तम्राः। अवपत्। तमांसि॥ ॥३॥ ॥सनामाना। चित्। ध्वसयः। नि। अस्मै। अव। अहन्। इंद्रः। उषसः।
यथा। अनः। ऋष्वैः। अगच्छः। सखिऽभिः। निऽकामैः। साकं। प्रतिऽस्थाः। हृद्या। ऊं। बंध। त्वं। जघंथ। नमुचिं। मखस्युं। दासं। कृण्वानः। ऋषये। विऽमायं। त्वं। चकर्थ। मनवे। स्योनान्। शिवो

पथः। देवऽत्रा। अंजसाऽइव। यानान्। त्वं। एतानि। पप्रिषे। वि। नाम। ईशानः। इंद्र। दधिषे। गभस्तौ। अनु। त्वा। देवाः। शवसा। मदंति। उपरिऽबुध्नान्। वनिनः। चकर्थ। चक्रं।
यत्। अस्य। अप्ऽसु। आ। निऽसत्तं। ऊं इति। ततः। अस्मै। मधु। इत्। चच्छद्यात्। पृथिव्यां। अतिऽसितं। यत्। ऊधः। पयः। गोषु। अदधाः। ओषधीषु। अश्वात्। इयाय। इति। यत्।
वदंति। ओजसः। जातं। उत। मन्ये। एनं। मन्योः। इयाय। हर्म्येषु। तस्थौ। यतः। प्रऽजज्ञे। इंद्रः। अस्य। वेद। वयः। सुऽपर्णाः। उप। सेदुः। इंद्रं। प्रियऽमेधाः। ऋषयः। नाधमानाः। अप।
ध्वांतं। ऊर्णुहि। पूर्धि। चक्षुः। मुमुग्धि। अस्मान्। निधयाऽइव। बद्धान्॥ ॥४॥ ॥वस्ऽनां। वा। चर्कृषे। इयक्षन्। धिया। वा। यज्ञैः। वा। रोदस्योः। अर्वतः। वा। ये। रयिऽमंतः। सातौ।
वनुं। वा। ये। सुऽश्रुणं। सुऽश्रुतः। धुः। इति। धुः। हवः। एषां। असुरः। नक्षत। द्यां। श्रवस्यता। मनसा। निंसत। क्षां। चक्षाणाः। यत्र। सुऽवितायः। देवाः। द्यौः। न। वारेभिः। कृणवंत। स्वैः।
इयं। एषां। अमृतानां। गीः। सर्वऽताता। ये। कृपणंत। रत्नं। धियं। च। यज्ञं। च। साधंतः॥ ते। नः। धांतु। वसव्यं। असामि। आ। तत्। ते। इंद्र। आयवः। पनंत। अभि। ये। ऊर्वं। गोऽमंतं।
तितृत्सान्। सकृत्ऽस्वं। ये। पुरुऽपुत्रां। महीं। सहस्रऽधारां। बृहतीं। दुदुक्षन्। शचीऽवः। इंद्रं। अवसे। कृणुध्वं। अनानतं। दमयंतं। पृतन्यून्। ऋभुक्षणं। मघऽवानं। सुऽवृक्तिं।
भर्ता। यः। वज्रं। नर्यं। पुरुऽक्षुः। यत्। वावान। पुरुऽतमं। पुराषाट्। आ। वृत्रऽहा। इंद्रः। नामानि। अप्राः। अचेति। प्रऽसहः। पतिः। तुविष्मान्। यत्। ईं। उश्मसि। कर्तवे। करत्। तत्।
॥५॥ ॥प्र। सु। वः। आपः। महिमानं। उत्ऽतमं। कारुः। वोचाति। सदने। विवस्वतः॥ प्र। सप्तऽसप्त। त्रेधा। हि। चक्रमुः। प्र। सृत्वरीणां। अति। सिंधुः। ओजसा। प्र। ते। अरदत्।
वरुणः। यातवे। पथः। सिंधो इति। यत्। वाजान्। अभि। अद्रवः। त्वं। भूम्याः। अधि। प्रऽवता। यासि। सानुना। यत्। एषां। अग्रं। जगतां। इरज्यसि। दिवि। स्वनः। यतते। भूम्याः। उत्।
परि। अनंतं। शुष्मं। उत्। इयर्ति। भानुना। अभ्रात्ऽइव। प्र। स्तनयंति। वृष्टयः। सिंधुः। यत्। एति। वृषभः। न। रोरुवत्। अभि। त्वा। सिंधो इति। शिशुं। इत्। न। मातरः। वाश्राः। अर्ष इत्।
ति। पयसाऽइव। धेनवः। राजाऽइव। युध्वा। नयसि। त्वं। इत्। सिचौ। यत्। आसां। अग्रं। प्रऽवतां। इनक्षसि। इमं। मे। गंगे। यमुने। सरस्वति। शुतुद्रि। स्तोमं। सचत। परुष्णि।

३ पद्रा अष्ट० आ। असिक्न्या। मरुत्ऽवृधे। वितस्तया। आर्जीकीये। शृणुहि। आ। सुऽसोमया॥ ॥६॥ ॥ तृष्टऽअमया। प्रथमं। यातवे। सऽजूः। सुऽसर्त्वा। रसया। श्वेत्या। त्या। त्वं। सिंधो
इति। कुभया। गोऽमतीं। क्रुमुं। मेहत्न्वा। सऽरथं। याभिः। ईयसे॥ ऋजीती। एनी। रुशती। महिऽत्वा। परि। ज्रयांसि। भरते। रजांसि। अदब्धा। सिंधुः। अपसां। अपःऽतमा। अश्वा। न।
११ चित्रा। वपुषीऽइव। दर्शता॥ सुऽअश्वा। सिंधुः। सुऽरथा। सुऽवासाः। हिरण्ययी। सुऽकृता। वाजिनीऽवती। ऊर्णाऽवती। युवतिः। सीलमाऽवती। उत। अधि। वस्ते। सुऽभगा। मधुऽवृधं।
सुऽखं। रथं। युयुजे। सिंधुः। अश्विनं। तेन। वाजं। सनिषत्। अस्मिन्। आजौ। महान्। हि। अस्य। महिमा। पनस्यते। अदब्धस्य। स्वऽयशसः। विऽरप्शिनः॥ ॥७॥ आ। वः। ऋंजसे।
ऊर्जां। विऽउष्टिषु। इंद्रं। मरुतः। रोदसी इति। अनक्तन। उभे इति। यथा। नः। अहनी इति। सचाऽभुवा। सदःऽसदः। वरिवस्यातः। उत्ऽभिदा। तत्। ऊं इति। श्रेष्ठं। सवनं। सुनोतन।
अत्यः। न। हस्तऽयतः। अद्रिः। सोतरि। विदत्। हि। अर्यः। अभिऽभूति। पौंस्यं। महः। राये। चित्। तरुते। यत्। अर्वतः। तत्। इत्। हि। अस्य। सवनं। विवेः। अपः। यथा। पुरा। म
अध्वरेषु नवे। गातुं। अश्रेत्। गोऽअर्णसि। त्वाष्ट्रे। अश्वऽनिर्निजि। प्र। ईं। अध्वरान्। अशिश्रयुः। अप। हत। रक्षसः। भंगुरऽवतः। स्कभायत। निःऽऋतिं। सेधत। अमतिं। आ। नः।
रयिं। सर्वऽवीरं। सुनोतन। देवऽअव्यं। भरत। श्लोकं। अद्रयः। दिवः। चित्। आ। वः। अमवत्ऽतरेभ्यः। विऽभ्वना। चित्। आशुअपःऽतरेभ्यः। वायोः। चित्। आ। सोमरभःऽतरेभ्यः।
चित् अग्नेः। अर्च। पितुकृत्ऽतरेभ्यः॥ ॥८॥ ॥ सुवंतु। नः। यशसः। सोतु। अंधसः। ग्रावाणः। वाचा। दिविता। दिवित्मता। नरः। यत्र। दुहते। काम्यं। मधु। आऽघोषयंतः। अभितः।
मिथःऽतुरः। सुन्वंति। सोमं। रथिरासः। अद्रयः। निः। अस्य। रसं। गोऽइषः। दुहंति। ते। दुहंति। ऊधः। उपऽसेचनाय। कं। नरः। हव्या। न। मर्जयंते। आसऽभिः। एते। नरः। सुऽअप
सः। अभूतन। ये। इंद्राय। सुनुथ। सोमं। अद्रयः। वामंऽवामं। वः। दिव्याय। धाम्ने। वसुऽवसु। वः। पार्थिवाय। सुन्वते॥ ॥९॥ अभ्रऽप्रुषः। न। वाचा। प्रुषा। वसु। हविष्मं
तः। न। यज्ञाः। विऽजानुषः। सुऽमारुतं। न। ब्रह्माणं। अर्हसे। गणं। अस्तोषि। एषां। न। शोभसे। श्रिये। मर्यासः। अंजीन्। अकृण्वत। सुऽमारुतं। न। पूर्वीः। अति। क्षपः॥ शिवो ११

दिवः। पुत्रासः। एताः। न। येतिरे। आदित्यासः। ते। अक्राः। न। ववृधुः। प्र। ये। दिवः। पृथिव्याः। न। बर्हणा। त्मना। रिरिच्रे। अभ्रात्। न। सूर्यः। पाजस्वंतः। न। वी
राः। पनस्यवः। रिशादसः। न। मर्याः। अभिऽद्यवः। युष्माकं। बुध्ने। अपां। न। यामनि। विथुर्यति। न। मही। श्रथर्यति। विश्वऽप्सुः। यज्ञः। अर्वाक्। अयं। सु। वः। प्रय
स्वंतः। न। सत्राचः। आ। गत। यूयं। धूःऽसु। प्रऽयुजः। न। रश्मिऽभिः। ज्योतिष्मंतः। न। भासा। विऽउष्टिषु। श्येनासः। न। स्वऽयशसः। रिशादसः। प्रवासः। न। प्रऽसितासः। प
रिऽप्रुषः॥ ॥१०॥ ॥ प्र। यत्। वहध्वे। मरुतः। पराकात्। यूयं। महः। संऽवरणस्य। वस्वः। विदानासः। वसवः। राध्यस्य। आरात्। चित्। द्वेषः। सनुतः। युयोत। यः। उत्ऽऋचि। यज्ञे।
अध्वरेऽस्थाः। मरुत्ऽभ्यः। न। मानुषः। ददाशत्। रेवत्। सः। वयः। दधते। सुऽवीरं। सः। देवानां। अपि। गोऽपीथे। अस्तु। ०। आदित्येन। नाम्ना। अति। शंऽभविष्ठाः। ते। नः। अवंतु। रथऽतूः।
मनीषां। महः। च। यामन्। अध्वरे। चकानाः॥ ॥११॥ ॥ विप्रासः। न। मन्मऽभिः। सुऽआध्यः। देवऽअव्यः। न। यज्ञैः। सुऽअप्नसः। राजानः। न। चित्राः। सुऽसंदृशः। क्षितीनां। न। म
र्याः। अरेपसः। अग्निः। न। ये। भ्राजसा। रुक्मऽवक्षसः। वातासः। न। स्वऽयुजः। सद्यःऽऊतयः। प्रऽज्ञातारः। न। ज्येष्ठाः। सुऽनीतयः। सुऽशर्माणः। न। सोमाः। ऋतं। यते। वातासः
न। ये। धुनयः। जिगत्नवः। अग्नीनां। न। जिह्वाः। विऽरोकिणः। वर्मण्ऽवंतः। न। योधाः। शिमीऽवंतः। पितॄणां। न। शंसाः। सुऽरातयः। रथानां। न। ये। अराः। सऽनाभयः। जिगी
वांसः। न। शूराः। अभिऽद्यवः। वरेऽयवः। न। मर्याः। घृतऽप्रुषः। अभिऽस्वर्तारः। अर्कं। न। सुऽस्तुभः। अश्वासः। न। ये। ज्येष्ठासः। आशवः। दिधिषवः। न। रथ्यः। सुऽदानवः।
आपः। न। निम्नैः। उदऽभिः। जिगत्नवः। विश्वऽरूपाः। अंगिरसः। न। सामऽभिः॥ ॥१२॥ ॥ ग्रावाणः। न। सूरयः। सिंधुऽमातरः। आऽदर्दिरासः। अद्रयः। न। विश्वहा। शिशू
लाः। न। क्रीळयः। सुऽमातरः। महाऽग्रामः। न। यामन्। उत। त्विषा। उषसां। न। केतवः। अध्वरऽश्रियः। शुभंऽयवः। न। अंजिऽभिः। वि। अश्वितन्। सिंधवः। न। ययियः। भ्राजत्ऽस

पदा० अ०

१२

ष्टयः। पराऽवतः। न। योजनानि। ममिरे। स्कऽभागान्। नः। देवाः। कृणुत। सुऽरत्नान्। अस्मान्। स्तोतॄन्। मरुतः। ववृधानाः। आ। गातु। सनात्। हि। वः। रत्नऽधेयानि। संति॥ ॥१३॥
अपश्यं। अस्य। महतः। महिऽत्वं। अमर्त्यस्य। मर्त्यासु। विक्षु। नाना। हनू इति। विभृते इतिविऽभृते। सं। भरेते इति। असिन्वती इति। बप्सती इति। भूरि। अत्तः। गुहा। शिरः। निऽहितं।
ऋधक्। अक्षी इति। असिन्वन्। अत्ति। जिह्वया। वनानि। अत्राणि। अस्मै। पत्ऽभिः। सं। भरंति। उत्तानऽहस्ताः। नमसा। अधि। विक्षु। प्र। मातुः। प्रऽतरं। गुह्यं। इच्छन्। कुमारः। न।
वीरुधः। सर्पत्। उर्वः। ससं। न। पक्वं। अविदत्। शुचंतं। रिरिह्वांसं। रिपः। उपऽस्थे। अंतः। इति। तत्। वां। ऋतं। रोदसी इति। प्र। ब्रवीमि। जायमानः। मातरा। गर्भः। अत्ति। न। अहं।
देवस्य। मर्त्यः। चिकेत। अग्निः। अंग। विऽचेताः। सः। प्रऽचेताः। यः। अस्मै। अन्नं। तृषु। आऽदधाति। आज्यैः। घृतैः। जुहोति। पुष्यति। तस्मै। सहस्रं। अक्षऽभिः। वि। चष्टे।
अग्ने। विश्वतः। प्रत्यङ्। असि। त्वं। किं। देवेषु। त्यजः। एनः। चकर्थ। अग्ने। पृच्छामि। नु। त्वां। अविद्वान्। अक्रीळन्। क्रीळन्। हरिः। अत्तवे। अदन्। वि। पर्वऽशः। चकर्त। गां।
ऽइव। असिः। विष्वतः। अश्वान्। युयुजे। वनेऽजाः। ऋजीतिऽभिः। रशनाभिः। गृभीतान्। चक्षदे। मित्रः। वसुऽभिः। सुऽजातः। सं। आनृधे। पर्वऽभिः। ववृधानः॥ ॥१४॥
इत्यष्टमः॥ ॥अग्निः। सप्तिं। वाजंऽभरं। ददाति। अग्निः। वीरं। श्रुत्यं। कर्मऽनिःस्थां। अग्निः। रोदसी इति। वि। चरत्। संऽअंजन्। अग्निः। नारीं। वीरऽकुक्षिं। पुरंऽधिं। अग्नेः। अ
प्नसः। संऽइत्। अस्तु। भद्रा। अग्निः। मही इति। रोदसी इति। आ। विवेश। अग्निः। एकं। चोदयत्। समत्ऽसु। अग्निः। वृत्राणि। दयते। पुरूणि। अग्निः। ह। त्यं। जरतः। कर्णं।
आव। अग्निः। अत्ऽभ्यः। निः। अदहत्। जरूथं। अग्निः। अत्रिं। घर्मे। उरुष्यत्। अंतः। अग्निः। नृऽमेधं। प्रऽजया। असृजत्। सं। अग्निः। दात्। द्रविणं। वीरऽपेशाः। अग्निः। ऋषिं। उ२
यः। सहस्रा। सनोति। अग्निः। दिवि। हव्यं। आ। ततान। अग्नेः। धामानि। विऽभृता। पुरुऽत्रा। अग्निं। उक्थैः। ऋषयः। वि। ह्वयंते। अग्निं। नरः। यामनि। बाधितासः। अग्निं। वयः।
अंतरिक्षे। पतंतः। अग्निः। सहस्रा। परि। याति। गोनां। अग्निं। विशः। ईळते। मानुषीः। याः। अग्निं। मनुषः। नहुषः। वि। जाताः। अग्निः। गांधर्वीं। पथ्यां। ऋतस्य। अग्नेः। गव्यूतिः
नु

शिवो

१२

घृते। आ। निऽसत्ता॥ अग्नये। ब्रह्म। ऋभवः। ततक्षुः। अग्निं। महां। अवोचाम। सुऽवृक्तिं। अग्ने। प्र। अव। जरितारं। यविष्ठ।०॥ १५॥ ॥यः। इमा। विश्वा। भुवनानि। जु
ह्वत्। ऋषिः। होता। नि। असीदत्। पिता। नः। सः। आऽशिषा। द्रविणं। इच्छमानः। प्रथमऽछत्। अवरान्। आ। विवेश। किं। स्वित्। आसीत्। अधिऽस्थानं। आरंभणं। कतम 5
त्। स्वित्। कथा। आसीत्। यतः। भूमिं। जनयन्। विश्वऽकर्मा। वि। द्यां। और्णोत्। महिना। विश्वऽचक्षाः। विश्वतःऽचक्षुः। उत। विश्वतःऽमुखः। विश्वतःऽबाहुः। उत। विश्वतःऽ
पात्। सं। बाहुऽभ्यां। धमति। सं। पतत्रैः। द्यावाभूमी इति। जनयन्। देवः। एकः।०। मनीषिणः। मनसा। पृच्छत। इत्। ऊं इति। तत्। यत्। अधिऽअतिष्ठत्। भुवनानि। धारयन्।
या। ते। धामानि। परमाणि। या। अवमा। या। मध्यमा। विश्वऽकर्मन्। उत। इमा। शिक्ष। सखिऽभ्यः। हविषि। स्वधाऽवः। स्वयं। यजस्व। तन्वं। वृधानः। विश्वऽकर्मन्। हविषा। वा
वृधानः। स्वयं। यजस्व। पृथिवीं। उत। द्यां। मुह्यंतु। अन्ये। अभितः। जनासः। इह। अस्माकं। मघऽवा। सूरिः। अस्तु। वाचः। पतिं। विश्वऽकर्माणं। ऊतये। मनःऽजुवं। वाजे। अद्य।
हुवेम। सः। नः। विश्वानि। हवनानि। जोषत्। विश्वऽशंभूः। अवसे। साधुऽकर्मा॥ ॥१६॥ ॥चक्षुषः। पिता। मनसा। हि। धीरः। घृतं। एने इति। अजनत्। नम्नमाने इति।
यदा। इत्। अंताः। अदंदृहंत। पूर्वे। आत्। इत्। द्यावापृथिवी इति। अप्रथेतां। विश्वऽकर्मा। विऽमनाः। आत्। विऽहाया। धाता। विऽधाता। परमा। उत। संऽदृक्। तेषां। इष्टा
नि। सं। इषा। मदंति। यत्र। सप्तऽऋषीन्। परः। एकं। आहुः। यः। नः। पिता। जनिता। यः। विऽधाता। धामानि। वेद। भुवनानि। विश्वा। यः। देवानां। नामऽधाः। एकः। एव। तं।
संऽप्रश्नं। भुवना। यंति। अन्या। ते। आ। अयजंत। द्रविणं। सं। अस्मै। ऋषयः। पूर्वे। जरितारः। न। भूना। असूर्ते। सूर्ते। रजसि। निऽसत्ते। ये। भूतानि। संऽअकृण्वन्। इमानि।
परः। दिवा। परः। एना। पृथिव्या। परः। देवेभिः। असुरैः। यत्। अस्ति। कं। स्वित्। गर्भं। प्रथमं। दध्रे। आपः। यत्र। देवाः। संऽअपश्यंत। विश्वे। तं। इत्। ०। संऽअगच्छंत।
विश्वे। अजस्य। नाभौ। अधि। एकं। अर्पितं। यस्मिन्। विश्वानि। भुवनानि। तस्थुः। न। तं। विदाथ। यः। इमा। जजान। अन्यत्। युष्माकं। अंतरं। बभूव। नीहारेण। प्रावृ

प. अ. ३

ताः। जल्प्याः। च। अस्मु। तपत्। उक्थऽशसः। चरंति॥ ॥१७॥ ॥ यः। ते। मन्यो इति। अविधत्। वज्र। सायक। सहः। ओजः। पुष्यति। विश्वं। आनुषक्।
सह्याम। दासं। आर्यं। त्वया। युजा। सहःऽकृतेन। सहसा। सहस्वता। मन्युः। इंद्रः। मन्युः। एव। आस। देवः। मन्युः। होता। वरुणः। जातऽवेदाः। मन्युं। वि
९३ शः। ईळते। मानुषीः। याः। पाहि। नः। मन्यो इति। तपसा। सऽजोषाः। अभि। इहि। मन्यो इति। तवसः। तवीयान्। तपसा। युजा। वि। जहि। शत्रून्। अभि
त्रऽहा। वृत्रऽहा। दस्युऽहा। च। विश्वा। वसूनि। आ। भर। त्वं। नः। त्वं। हि। मन्यो इति। अभिभूतिऽओजाः। स्वयंऽभूः। भामः। अभिमातिऽसहः। विश्व
चर्षणिः। सहुरिः। सहावान्। अस्मासु। ओजः। पृतनासु। धेहि। अभागः। सन्। अप। परेतः। अस्मि। तव। क्रत्वा। तविषस्य। प्रचेत इति प्रऽचेतः। ऽइत्य
तं। त्वा। मन्यो इति। अक्रतुः। जिहीळ। अहं। स्वा। तनूः। बलऽदेयाय। मा। आ। इहि। अयं। ते। अस्मि। उप। मा। आ। इहि। अर्वाङ्। प्रतीचीनः।
सहुरे। विश्वऽधायः। मन्यो इति। वज्रिन्। अभि। मां। आ। ववृत्स्व। हनाव। दस्यून्। उत। बोधि। आपेः। अभि। प्र। इहि। दक्षिणतः। भव। मे।
अध। वृत्राणि। जंघनाव। भूरि। जुहोमि। ते। धरुणं। मध्वः। अग्रं। उभौ। उपऽअंशु। प्रथमा। पिबाव। त्वा ॥ १८ ॥ ॥ त्वया। मन्यो इ
ति। सऽरथं। आऽरुजंतः। हर्षमाणासः। धृषिताः। मरुत्वः। तिग्मऽइषवः। आयुधा। संऽशिशानाः। अभि। प्र। यंतु। नरः। अग्निऽरूपाः। अ
ग्निःऽइव। मन्यो इति। त्विषितः। सहस्व। सेनाऽनीः। नः। सहुरे। हूतः। एधि। हत्वाय। शत्रून्। वि। भजस्व। वेदः। ओजः। मिमानः। वि। मृधः।
नुदस्व। सहस्व। मन्यो इति। अभिऽमातिं। अस्मे इति। रुजन्। मृणन्। प्रऽमृणन्। प्र। इहि। शत्रून्। उग्रं। ते। पाजः। ननु। आ। रुरुध्रे। वशी। वशं। न ९३

एषः। एकः। त्वं। एकः। बहूनां। असि। मन्यो इति। ईळितः। विशंऽविशं। युधे। सं। शिशाधि। अकृत्तऽरुक्। त्वया। युजा। वयं। द्युऽमंतं। घोषं। विऽजयाय। कृण्महे। विजेषऽकृत्। इंद्रःऽ
इव। अनवऽब्रवः। अस्माकं। मन्यो इति। अधिऽपाः। भव। इह। प्रियं। ते। "युधये" नाम। सहुरे। गृणीमसि। ०आऽबभूथ। आभूत्या। सहऽजाः। वज्र। सायक। सहः। बिभर्षि। अ
भिऽभूते। उत्ऽतरं। क्रत्वा। नः। मन्यो इति। सह। मेदी। एधि। महाऽधनस्य। पुरुऽहूत। संऽसृजि। संऽसृष्टं। धनं। उभयं। संऽआकृतं। अस्मभ्यं। दत्तां। वरुणः। च। मन्युः। भियं।
दधानाः। हृदयेषु। शत्रवः। पराऽजितासः। अप। नि। लयंतां॥ ॥१९॥ ॥ सत्येन। उत्तभिता। भूमिः। सूर्येण। उत्तभिता। द्यौः। ऋतेन। आदित्याः। तिष्ठंति। दिवि। सोमः। अधि
श्रितः। सोमेन। आदित्याः। बलिनः। सोमेन। पृथिवी। मही। अथो इति। नक्षत्राणां। एषां। उपऽस्थे। सोमः। आऽहितः। सोमं। मन्यते। पपिऽवान्। यत्। संऽपिंषंति। ओषधिं।
सोमं। यं। ब्रह्माणः। विदुः। न। तस्य। अश्नाति। कः। चन। आच्छत्ऽविधानैः। गुपितः। बार्हतैः। सोम। रक्षितः। ग्राव्णां। इत्। शृण्वन्। तिष्ठसि। न। ते। अश्नाति। पार्थिवः। यत्।
त्वा। देव। प्रऽपिबंति। ततः। आ। प्यायसे। पुनरिति। वायुः। सोमस्य। रक्षिता। समानां। मासः। आऽकृतिः ॥२०॥ ॥ रैभी। आसीत्। अनुऽदेयी। नाराशंसी। निऽओच
नी। सूर्यायाः। भद्रं। इत्। वासः। गाथया। एति। परिऽकृतं। चित्तिः। आः। उपऽबर्हणं। चक्षुः। आः। अभिऽअंजनं। द्यौः। भूमिः। कोशः। आसीत्। यत्। अयात्। सूर्या। प
तिं। स्तोमाः। आसन्। प्रतिऽधयः। कुरीरं। छंदः। ओपशः। सूर्यायाः। अश्विना। वरा। अग्निः। आसीत्। पुरःऽगवः। सोमः। वधूऽयुः। अभवत्। अश्विना। आस्तां। उभा। वरा।
सूर्यां। यत्। पत्ये। शंसंतीं। मनसा। सविता। अददात्। मनः। अस्याः। अनः। आसीत्। द्यौः। आसीत्। उत। छदिः। शुक्रौ। अनड्वाहौ। आस्तां। ०। गृहं॥ ॥२१॥ ऋक्ऽ
सामाभ्यां। अभिऽहितौ। गावौ। ते। सामनौ। इतः। श्रोत्रं। ते। चक्रे इति। आस्तां। दिवि। पंथाः। चराचरः। शुची इति। ते। चक्रे इति। यात्याः। विऽआनः। अक्षः।
आऽहतः। अनः। मनस्मयं। सूर्या। आ। अरोहत्। प्रऽयती। पतिं। सूर्यायाः। वहतुः। प्र। अगात्। सविता। यं। अवऽअसृजत्। अघासु। हन्यंते। गावः। अर्जुन्योः। परि।

आ। अ

अर्थ।एकं।चक्रं।यत्।गुहा।तत्।अद्धा।तयः।इत्।विदुः।

पदो॰अ॰ १४

उह्यते।यत्।अश्विना।पृच्छमानौ।अयातं।त्रिऽचक्रेण।वहतुं।सूर्यायाः।विश्वे।देवाः।अनु।तत्।वां।अजानन्।पुत्रः।पितरौ।अवृणीत।पूषा॥यत्।अ
यातं।शुभः।पती इति।वरेऽयं।सूर्यां।उप।क्व।एकं।चक्रं।वां।आसीत्।क्व।देष्ट्राय।तस्थथुः॥२२॥ द्वे इति।ते।चक्रे इति।सूर्ये।ब्रह्माणः।ऋतुऽथा।विदुः।स
यीयै।देवेभ्यः।मित्राय।वरुणाय।च।ये।भूतस्य।प्रऽचेतसः।इदं।तेभ्यः।अकरं।नमः।पूर्वऽअपरं।चरतः।मायया।एतौ।शिशू इति।क्रीळंतौ।परि।यातः।अध्वरं।वि
श्वानि।अन्यः।भुवना।अभिऽचष्टे।ऋतून्।अन्यः।विऽदधत्।जायते।पुनरिति।नवःऽनवः।भवति।जायमानः।अह्नां।केतुः।उषसां।एति।अग्रं।भागं।देवेभ्यः।वि।
दधाति।आ।चंद्रमाः।तिरते।दीर्घं।आयुः॥सुऽकिंशुकं।शल्मलिं।विश्वऽरूपं।हिरण्यऽवर्णं।सुऽवृतं।सुऽचक्रं।आ।रोह।सूर्ये।अमृतस्य।लोकं।स्योनं।प
त्ये।वहतुं।कृणुष्व॥२३॥ उत्।ईर्ष्व।अतः।पतिऽवती।हि।एषा।विश्वऽवसुं।नमसा।गीःऽभिः।ईळे।अन्यां।इच्छ।पितृऽसदं।विऽअक्तां।सः।ते।भागः।जनुषा।तस्य।वि
द्धि॥ विश्वऽवसो इति विश्वऽवसो।नमसा।ईळे।महे।त्वा।अन्यां।इच्छ।प्रऽफर्व्यं।सं।जायां।पत्या।सृज।अनृक्षराः।ऋजवः।संतु।पंथाः।येभिः।सखायः।यंति।नः।वरेऽयं।सं।अर्यमा।
सं।भगः।नः।निनीयात्।सं।जाःऽपत्यं।सुऽयमं।अस्तु।देवाः॥प्र।त्वा।मुंचामि।वरुणस्य।पाशात्।येन।त्वा।अबध्नात्।सविता।सुऽशेवः।ऋतस्य।योनौ।सुऽकृतस्य।लो
के।अरिष्टां।त्वा।सह।पत्या।दधामि॥प्र।इतः।मुंचामि।न।अमुतः।सुऽबद्धां।अमुतः।करं।यथा।इयं।इंद्र।मीढ्वः।सुऽपुत्रा।सुऽभगा।असति॥२५॥ पूषा।त्वा।इतः।नयतु।
हस्तऽगृह्य।अश्विना।त्वा।प्र।वहतां।रथेन।गृहान्।गच्छ।गृहऽपत्नी।यथा।असः।वशिनी।त्वं।विदथं।आ।वदासि॥इह।प्रियं।प्रऽजया।ते।सं।ऋध्यतां।अस्मिन्।गृहे।गा
र्हऽपत्याय।जागृहि।एना।पत्या।तन्वं।सं।सृजस्व।अध।जिव्री।विदथं।आ।वदाथः॥नीलऽलोहितं।भवति।कृत्या।आसक्तिः।वि।अज्यते।एधंते।अस्याः।ज्ञातयः।पतिः।
बंधेषु।बध्यते॥परा।देहि।शामुल्यं।ब्रह्मऽभ्यः।वि।भज।वसु।कृत्या।एषा।पत्ऽवती।भूत्वी।आ।जाया।विशते।पतिं॥अश्रीरा।तनूः।भवति।रुशती।पापया।अमुया॥ शिवो १४

पतिः।यत्।वध्वः।वाससा।स्वं।अंगं।अभिऽधित्सते॥२५॥ ये।वध्वः।चंद्रं।वहतुं।यक्ष्माः।यंति।जनात्।अनु।पुनरिति।तान्।यज्ञियाः।देवाः।नयंतु।यतः।आऽगताः॥
मा।विदन्।परिऽपंथिनः।ये।आऽसीदंति।दंपती इति दंऽपती।सुऽगेभिः।दुःऽगं।अति।इतां।अप।द्रांतु।अरातयः॥सुऽमंगलीः।इयं।वधूः।इमां।सं।एत।पश्यत।सौभाग्यं।
अस्यै।दत्वाय।अथ।अस्तं।वि।परा।इतन॥तृष्टं।एतत्।कटुकं।एतत्।अपाष्ठऽवत्।विषऽवत्।न।एतत्।अत्तवे।सूर्यां।यः।ब्रह्मा।विद्यात्।सः।इत्।वाधूऽयं।अर्हति॥आऽश
सनं।विऽशसनं।अथो इति।अधिऽविकर्तनं।सूर्यायाः।पश्य।रूपाणि।तानि।ब्रह्मा।तु।शुंधति॥२८॥ गृभ्णामि।ते।सौभगऽत्वाय।हस्तं।मया।पत्या।जरत्ऽअष्टिः।य
था।असः।भगः।अर्यमा।सविता।पुरंऽधिः।मह्यं।त्वा।अदुः।गार्हऽपत्याय।देवाः॥तां।पूषन्।शिवऽतमां।आ।ईरयस्व।यस्यां।बीजं।मनुष्याः।वपंति।या।नः।ऊरू इति।उ
शती।विऽश्रयाते।यस्यां।उशंतः।प्रऽहराम।शेपं॥तुभ्यं।अग्रे।परि।अवहन्।सूर्यां।वहतुना।सह।पुनरिति।पतिऽभ्यः।जायां।दाः।अग्ने।प्रऽजया।सह॥पुनरिति।पत्नीं।अग्निः।
अदात्।आयुषा।सह।वर्चसा।दीर्घऽआयुः।अस्याः।यः।पतिः।जीवाति।शरदः।शतं॥सोमः।प्रथमः।विविदे।गंधर्वः।विविदे।उत्ऽतरः।तृतीयः।अग्निः।ते।पतिः।तुरीयः।ते।
मनुष्यऽजाः॥२७॥ सोमः।ददत्।गंधर्वाय।गंधर्वः।ददत्।अग्नये।रयिं।च।पुत्रान्।च।अदात्।अग्निः।मह्यं।अथो इति।इमां॥इह।एव।स्तं।मा।वि।यौष्टं।विश्वं।आयुः।
वि।अश्नुतं।क्रीळंतौ।पुत्रैः।नप्तृऽभिः।मोदमानौ।स्वे।गृहे॥आ।नः।प्रऽजां।जनयतु।प्रजाऽपतिः।आऽजरसाय।सं।अनक्तु।अर्यमा।अदुःऽमंगलीः।पतिऽलोकं।आ।वि
श॥अघोरऽचक्षुः।अपतिऽघ्नी।एधि।शिवा।पशुऽभ्यः।सुऽमनाः।सुऽवर्चाः।वीरऽसूः।देवऽकामा।स्योना॥इमां।त्वं।इंद्र।मीढ्वः।सुऽपुत्रां।सुऽभगां।कृणु।दश।
अस्यां।पुत्रान्।आ।धेहि।पतिं।एकादशं।कृधि॥संऽराज्ञी।श्वशुरे।भव।संऽराज्ञी।श्वश्र्वां।भव।ननांदरि।संऽराज्ञी।भव।संऽराज्ञी।अधि।देवृषु॥सं।अंजंतु।विश्वे।देवाः।सं।
आपः।हृदयानि।नौ।सं।मातरिश्वा।सं।धाता।सं।ऊं इति।देष्ट्री।दधातु।नौ॥२९॥ ॥७॥ इत्यष्टमाष्टकेपदस्य तृतीयोध्यायः समाप्तः॥ श्री श्री श्री॥ ॥

पदं०अ०

१५ हरिःॐम् । वि । हि । सोतोः । असृक्षत । न । इंद्रं । देवं । अमंसत । यत्र । अमदत् । वृषाकपिः । अर्यः । पुष्टेषु । मत्ऽसखा । विश्वस्मात् । इंद्रः । उत्ऽतरः । परा । इहि । इंद्र । धावसि । वृष
कपेः । अति । व्यथिः । नो इति । अह । प्र । विंदसि । अन्यत्र । सोमऽपीतये । किं । अयं । त्वां । वृषाकपिः । चकार । हरितः । मृगः । यस्मै । इरस्यसि । इत् । ऊं इति । नु । अर्यः । वा । पुष्टिऽमत्
वसु । यं । इमं । त्वं । वृषाकपिं । प्रियं । इंद्र । अभिऽरक्षसि । श्वा । नु । अस्य । जंभिषत् । अपि । कर्णे । वराहऽयुः । प्रिया । तष्टानि । मे । कपिः । विऽअक्ता । वि । अदूदुषत् । शिरः । नु । अस्य । राविषं ।
न । सुऽगं । दुःऽकृते । भुवं । ॥ १ ॥ ॥ न । मत् । स्त्री । सुभसत्ऽतरा । न । सुयाशुऽतरा । भुवत् । न । मत् । प्रतिऽच्यवीयसी । न । सक्थि । उत्ऽयमीयसी । उवे । अंब । सुलाभिके । यथाऽ
इव । अंग । भविष्यति । भसत् । मे । अंब । सक्थि । मे । शिरः । मे । विऽइव । हृष्यति । किं । सुबाहो इति सुऽबाहो । सुऽअंगुरे । पृथुष्टो इति पृथुऽस्तो । पृथुऽजघने । किं । शूरऽपत्नि । नः ।
त्वं । अभि । अमीषि । वृषाकपिं । अवीरांऽइव । मां । अयं । शरारुः । अभि । मन्यते । उत । अहं । अस्मि । वीरिणी । इंद्रऽपत्नी । मरुत्ऽसखा । संऽहोत्रं । स्म । पुरा । नारी । समनं । वा । अव
गच्छति । वेधाः । ऋतस्य । वीरिणी । इंद्रऽपत्नी । महीयते । ॥ २ ॥ ॥ इंद्राणीं । आसु । नारिषु । सुऽभगां । अहं । अश्रवं । नहि । अस्याः । अपरं । चन । जरसा । मरते । पतिः । न । अहं ।
इंद्र । ऋते । सख्युः । वृषाकपेः । ऋते । यस्य । इदं । अप्यं । हविः । प्रियं । देवेषु । गच्छति । वृषाकपायि । रेवति । सुऽपुत्रे । आत् । ऊं इति । सुऽस्नुषे । घसत् । ते । इंद्रः । उक्षणः । प्रियं । त
काचित्ऽकरं । हविः । उक्ष्णः । हि । मे । पंचऽदश । साकं । पचंति । विंशतिं । उत । अहं । अद्मि । पीवः । इत् । उभा । कुक्षी इति । पृणंति । मे । ॥ ३ ॥ ॥ न । सः । ईशे । यस्य । रंबते । अंतरा ।
सक्थ्या । कपृत् । सः । इत् । ईशे । यस्य । रोमशं । निऽसेदुषः । विऽजृंभते । अयं । इंद्र । वृषाकपिः । परस्वंतं । हतं । विदत् । असिं । सूनां । नवं । चरुं । आत् । एधस्य । अनः । आऽचितं । अवं ।
एमि । विऽचाकशत् । विऽचिन्वन् । दासं । आर्यं । पिबामि । पाकऽसुत्वनः । अभि । धीरं । अचाकशं । धन्व । च । यत् । कृंतत्रं । च । कति । स्वित् । ता । वि । योजना । नेदीयसः । वृषाकपे । अस्तं । आ ।
इहि । गृहान् । उप । पुनः । आ । इहि । वृषाकपे । सुविता । कल्पयावहै । यः । एषः । स्वप्नऽनंशनः । अस्तं । एषि । पथा । पुनः । यत् । उदंचः । वृषाकपे । गृहं । इंद्र । अजगंतन । क्व । स्यः । पुल्वघः । शिवो

वृषभः । न । तिग्मऽशृंगः । अंतः । यूथेषु । रोरुवत् । मंथः । ते । इंद्र । शं । हृदे । यं । ते । सुनोति । भावयुः । ० ४ १८

मृगः । कं । अगन् । जनऽयोपनः । पर्शुः । ह । नाम । मानवी । साकं । ससूव । विंशतिं । भद्रं । भल । त्यस्यै । अभूत् । यस्याः । उदरं । आमयत् ॥ ४ ॥ रक्षःऽहनं । वाजिनं । आ ।
जिघर्मि । मित्रं । प्रथिष्ठं । उप । यामि । शर्म । शिशानः । अग्निः । क्रतुऽभिः । संऽइद्धः । अयःऽदंष्ट्रः । अर्चिषा । यातुऽधानान् । उप । स्पृश । जातऽवेदः । संऽइद्धः । आ । जिह्वया । मूरऽ
देवान् । रभस्व । क्रव्यऽअदः । वृक्त्वी । अपि । धत्स्व । आसन् । उभा । उभयाविन् । उप । धेहि । दंष्ट्रौ । हिंस्रः । शिशानः । अवरं । परं । च । उत । अंतरिक्षे । परि । याहि । राजन् । जंभैः । सं । धे
हि । अभि । यातुऽधानान् । यज्ञैः । इषुः । संऽनममानः । अग्ने । वाचा । शल्यान् । अशनिऽभिः । दिहानः । ताभिः । विध्य । हृदये । यातुऽधानान् । प्रतीचः । बाहून् । प्रति । भंग्धि । एषां । अ
ग्ने । त्वचं । यातुऽधानस्य । भिंधि । हिंस्रा । अशनिः । हरसा । हंतु । एनं । प्र । पर्वाणि । जातऽवेदः । शृणीहि । क्रव्यऽअत् । क्रविष्णुः । वि । चिनोतु । वृक्णं । ॥ ५ ॥ ॥ यत्र । इदानीं । पश्यसि
जातऽवेदः । तिष्ठंतं । अग्ने । उत । वा । चरंतं । यत् । वा । अंतरिक्षे । पथिऽभिः । पतंतं । तं । अस्ता । विध्य । शर्वा । शिशानः । उत । आऽलब्धं । स्पृणुहि । जातऽवेदः । आऽलेभानात् । ऋष्टिऽभिः ।
[illegible] । यातुऽधानात् । पूर्वः । नि । जहि । शोशुचानः । आमऽअदः । क्ष्विंकाः । तं । अदंतु । एनीः । इह । प्र । ब्रूहि । यतमः । सः । अग्ने । यः । यातुऽधानः । यः । इदं । कृणोति । तं । आ । रभस्व । संऽइ
धा । यविष्ठ । नृऽचक्षसः । चक्षुषे । रंधय । एनं । तीक्ष्णेन । अग्ने । चक्षुषा । रक्ष । यज्ञं । प्रांचं । वसुऽभ्यः । प्र । नय । प्रचेत इति प्रऽचेतः । हिंस्रं । रक्षांसि । अभि । शोशुचानं । मा । त्वा । दभ
न् । यातुऽधानाः । नृऽचक्षः । नृऽचक्षाः । रक्षः । परि । पश्य । विक्षु । तस्य । त्रीणि । प्रति । शृणीहि । अग्रा । तस्य । अग्ने । पृष्टीः । हरसा । शृणीहि । त्रेधा । मूलं । यातुऽधानस्य । वृश्च ।
॥ ॥ ६ ॥ ॥ त्रिः । यातुऽधानः । प्रऽसितिं । ते । एतु । ऋतं । यः । अग्ने । अनृतेन । हंति । तं । अर्चिषा । स्फूर्जयन् । जातऽवेदः । संऽअक्षं । एनं । गृणते । नि । वृंग्धि । तत् । अग्ने । चक्षुः । प्रति ।
धेहि । रेभे । शफऽआरुजं । येन । पश्यसि । यातुऽधानं । अथर्वऽवत् । ज्योतिषा । दैव्येन । सत्यं । धूर्वंतं । अचितं । नि । ओष । यत् । अग्ने । अद्य । मिथुना । शपातः । यत् । वाचः । तृष्टं । जनयं
त । रेभाः । मन्योः । मनसः । शरव्या । जायते । या । तया । विध्य । हृदये । यातुऽधानान् । परा । शृणीहि । तपसा । यातुऽधानान् । परा । अग्ने । रक्षः । हरसा । शृणीहि । परा । अर्चिषा । मूरऽदेवान् ।

तृष्टाः। वाचाऽस्तेनां शरवः। ऋच्छंतु। मर्मन्। विश्वस्य। एतु। प्र
पदं अष्ट [illegible]। शृणीहि। परा। असुऽतृपः। अभि। शोशुचानः। परा। अद्य। देवाः। वृजिनं। शृणंतु। प्रत्यक्। एनं। शपथाः। यंतु। तृष्टाः। भरामि। क्षीरं। अग्ने। तेषां। शीर्षाणि। हरसा। अपि। वृश्च। सं
सितिं। यातुऽधानः। ॥ ७॥ ॥ यः। पौरुषेयेण। क्रविषा। संऽअंक्ते। यः। अश्व्येन। पशुना। यातुऽधानः। यः। अघ्न्यायाः। भरति। क्षीरं। अग्ने। तेषां। शीर्षाणि। हरसा। अपि। वृश्च। सं
१९ सरीणां। पयः। उस्रियायाः। तस्य। मा। आशिषत। यातुऽधानः। नृऽचक्षः। पीयूषं। अग्ने। यतमः। तितृप्सात्। तं। प्रत्यंचं। अर्चिषा। विध्य। मर्मन्। विषं। गवां। यातुऽधानाः। पिबंतु। आ। वृश्च्यंतां। अ
दितये। दुःऽएवाः। परा। एनान्। देवः। सविता। ददातु। परा। भागं। ओषधीनां। जयंतां। सनात्। अग्ने। मृणसि। यातुऽधानान्। न। त्वा। रक्षांसि। पृतनासु। जिग्युः। अनु। दह। सहऽमूरान्।
क्रव्यऽअदः। मा। ते। हेत्याः। मुक्षत। दैव्यायाः। त्वं। नः। अग्ने। अधरात्। उदक्तात्। त्वं। पश्चात्। उत। रक्ष। पुरस्तात्। प्रति। ते। ते। अजरासः। तपिष्ठाः। अघऽशंसं। शोशुचतः। दहंतु। ॥ ८॥ ॥
पश्चात्। पुरस्तात्। अधरात्। उदक्तात्। कविः। काव्येन। परि। पाहि। राजन्। सखे। सखायं। अजरः। जरिम्णे। अग्ने। मर्तान्। अमर्त्यः। त्वं। नः। परि। त्वा। अग्ने। पुरं। वयं। विप्रं। सहस्य।
धीमहि। धृषत्ऽवर्णं। दिवेऽदिवे। हंतारं। भंगुरऽवतां। विषेण। भंगुरऽवतः। प्रति। स्म। रक्षसः। दह। अग्ने। तिग्मेन। शोचिषा। तपुःऽअग्राभिः। सचिऽभिः। प्रति। अग्ने। मिथुना। दह। यातु
धाना। किमीदिना। सं। त्वा। शिशामि। जागृहि। अदब्धं। विप्र। मन्मऽभिः। प्रति। अग्ने। हरसा। हरः। शृणीहि। विश्वतः। प्रति। यातुऽधानस्य। रक्षसः। बलं। वि। रुज। वीर्यं। ॥ ९॥ ॥
हविः। पांतं। अजरं। स्वःऽविदि। दिविऽस्पृशि। आऽहुतं। जुष्टं। अग्नौ। तस्य। भर्मणे। भुवनाय। देवाः। धर्मणे। कं। स्वधया। पप्रथंत। गीर्णं। भुवनं। तमसा। अपऽगूळ्हं। आविः।
स्वः। अभवत्। जाते। अग्नौ। तस्य। देवाः। पृथिवी। द्यौः। उत। आपः। अरणयन्। ओषधीः। सख्ये। अस्य। देवेभिः। नु। इषितः। यज्ञियेभिः। अग्निं। स्तोषाणि। अजरं। बृहंतं। य
यः। भानुना। पृथिवीं। द्यां। उत। इमां। आऽततान। रोदसी इति। अंतरिक्षं। यः। होता। आसीत्। प्रथमः। देवऽजुष्टः। यं। संऽआंजन्। आज्येन। वृणानाः। सः। पतत्रि। इत्वरं। स्थाः। जगत्
यत्। श्वात्रं। अग्निः। अकृणोत्। जातऽवेदाः। यत्। जातऽवेदः। भुवनस्य। मूर्धन्। अतिष्ठः। अग्ने। सह। रोचनेन। तं। त्वा। अहेम। मतिऽभिः। गीःऽभिः। उक्थैः। सः। यज्ञियः। अभवः। रोदसीइ ।शिवो
१९

प्राः। ॥ १०॥ मूर्धा। भुवः। भवति। नक्तं। अग्निः। ततः। सूर्यः। जायते। प्रातः। उत्ऽयन्। मायां। ऊं इति। तु। यज्ञियानां। एतां। अपः। यत्। तूर्णिः। चरति। प्रऽजानन्। दृशेन्यः। यः। महि
ना। संऽइद्धः। अरोचत। दिविऽयोनिः। विभाऽवा। तस्मिन्। अग्नौ। सूक्तऽवाकेन। देवाः। हविः। विश्वे। आ। अजुहवुः। तनूऽपाः। तं। द्यौः। वेद। तं। पृथिवी। तं। आपः। यं। देवासः। अजनयंत।
अग्निं। यस्मिन्। आ। अजुहवुः। भुवनानि। विश्वा। सः। अर्चिषा। ०। सऽजुष्टऽयमानः। ॥ नन्दंऽपाः। सूक्तऽवाकेन। प्रथमं। आत्। इत्। अग्निं। आत्। इत्। हविः। अजनयंत। देवाः। सः। एषां। यज्ञः। अभवत्।
तनूऽपाः। महिऽत्वा। स्तोमेन। हि। दिवि। देवासः। अग्निं। अजीजनन्। शक्तिऽभिः। रोदसिऽप्रां। तं। ऊं इति। अकृण्वन्। त्रेधा। भुवे। कं। सः। ओषधीः। पचति। विश्वऽरूपाः। ॥ ११॥ यदा। इत्।
एनं। अदधुः। यज्ञियासः। दिवि। देवाः। सूर्यं। आदितेयं। यदा। चरिष्णू इति। मिथुनौ। अभूतां। आत्। इत्। प्र। अपश्यन्। भुवनानि। विश्वा। विश्वस्मै। अग्निं। भुवनाय। देवाः। वैश्वानरं। के
तुं। अह्नां। अकृण्वन्। आ। यः। ततान। उषसः। विऽभातीः। अप। ऊं इति। ऊर्णोति। तमः। अर्चिषा। यन्। वैश्वानरं। कवयः। यज्ञियासः। अग्निं। देवाः। अजनयन्। अजुर्यं। नक्षत्रं। प्रत्नं। अमिनत्
चरिष्णु। यक्षस्य। अधिऽअक्षं। तविषं। बृहंतं। वैश्वानरं। विश्वहा। दीदिऽवांसं। मंत्रैः। अग्निं। कविं। अच्छ। वदामः। यः। महिम्ना। परिऽबभूव। उर्वी इति। उत। अवस्तात्। उत। देवः। परस्तात्।
द्वे इति। स्रुती इति। अशृणवं। पितॄणां। अहं। देवानां। उत। मर्त्यानां। ताभ्यां। इदं। विश्वं। एजत्। सं। एति। यत्। अंतरा। पितरं। मातरं। च। ॥ १२॥ ॥ द्वे इति। समीची इति। बिभृतः।
जातं। चरंतं। शीर्षतः। मनसा। विऽमृष्टं। सः। प्रत्यङ्। विश्वा। भुवनानि। तस्थौ। अप्रऽयुच्छन्। तरणिः। भ्राजमानः। यत्र। वदेते इति। अवरः। परः। च। यज्ञऽन्योः। कतरः। नौ। वि। वेद। आ। शेकुः। इत्।
सधऽमादं। सखायः। नक्षंत। यज्ञं। कः। इदं। वि। वोचत्। कति। अग्नयः। कति। सूर्यासः। कति। उषसः। कति। ऊं इति। स्वित्। आपः। न। उपऽस्पिजं। वः। पितरः। वदामि। पृच्छामि। वः। कव
यः। विद्मने। कं। यावत्ऽमात्रं। उषसः। न। प्रतीकं। सुऽपर्ण्यः। वसते। मातरिश्वः। तावत्। दधाति। उप। यज्ञं। आऽयन्। ब्राह्मणः। होतुः। अवरः। निऽसीदन्। ॥ १३॥ ॥ इदं। स्वः। नऽ
इदं। यस्य। मह्ना। विऽबबाधे। रोचना। वि। ज्मः। अंतान्। आ। यः। पप्रौ। वर्पसा। निःऽधूतः। चरुऽभिः। प्र। सिंधुऽभ्यः। रिरिचानः। महिऽत्वा। सः। सूर्यः। परि। उरु। वरांसि। आ। इंद्रः। ववृत्यात्।

४ प. अ. अ. रथ्याऽइव। चक्रा। अति। ष्ठंतं। अपस्यं। न। सर्गं। कृष्णा। तमांसि। त्विष्या। जघान। समानं। अस्मै। अनपऽवृत्। अर्च। क्ष्मया। दिवः। असमं। ब्रह्म। नव्यं। वि। यः। पृष्ठाऽइव। जनिमा
२० नि। अर्यः। इंद्रः। चिकाय। न। सखायं। ईषे। इंद्राय। गिरः। अनिशितऽसर्गाः। अपः। प्र। ईरयं। सगरस्य। बुध्नात्। यः। अक्षेणऽइव। चक्रिया। शचीभिः। विष्वक्। तस्तंभ। पृथिवीं। उत।
द्यां। आपांतऽमन्युः। तृपलऽप्रभर्मा। धुनिः। शिमीऽवान्। शरुऽमान्। ऋजीषी। सोमः। विश्वानि। अतसा। वनानि। न। अर्वाक्। इंद्रं। प्रतिऽमानानि। देभुः। ॥१४॥ न। यस्य। द्यावापृ
थिवी इति। न। धन्व। न। अंतरिक्षं। न। अद्रयः। सोमः। अक्षाः इति। यत्। अस्य। मन्युः। अधिऽनीयमानः। शृणाति। वीळु। रुजति। स्थिराणि। प्र। ओजेन। वृत्रं। स्वऽधितिः। वनाऽइव।
रुरोज। पुरः। अरदत्। न। सिंधून्। बिभेद। गिरिं। नवं। इत्। न। कुंभं। आ। गाः। इंद्रः। अकृणुत। स्वयुक्ऽभिः। त्वं। ह। त्यत्। ऋणऽयाः। इंद्र। धीरः। असिः। न। पर्व। वृजिना। शृणासि।
प्र। ये। मित्रस्य। वरुणस्य। धाम। युजं। न। जनाः। मिनंति। मित्रं। प्र। ये। मित्रं। प्र। अर्यमणं। दुःऽएवाः। प्र। संऽगिरः। प्र। वरुणं। मिनंति। नि। अमित्रेषु। वधं। इंद्र। तुम्रं। वृषन्। वृषाणं।
अरुषं। शिशीहि॥ इंद्रः। दिवः। इंद्रः। ईशे। पृथिव्याः। इंद्रः। अपां। इंद्रः। इत्। पर्वतानां। इंद्रः। वृधां। इंद्रः। इत्। पर्वतानां मेधिराणां। इंद्रः। क्षेमे। योगे। हव्यः। इंद्रः। ॥१५॥ ॥प्र। अक्तुऽभ्यः।
इंद्रः। प्र। वृधः। अहःऽभ्यः। प्र। अंतरिक्षात्। प्र। समुद्रस्य। धासेः। प्र। वातस्य। प्रथसः। प्र। ज्मः। अंतात्। प्र। सिंधुऽभ्यः। रिरिचे। प्र। क्षितिऽभ्यः। प्र। शोशुचत्याः। उषसः। न। केतुः। असिन्वा॥
ते। वर्तंतां। इंद्र। हेतिः। अश्माऽइव। विध्य। दिवः। आ। सृजानः। तपिष्ठेन। हेषसा। द्रोघऽमित्रान्। अनु। अह। मासाः। अनु। इत्। वनानि। अनु। ओषधीः। अनु। पर्वतासः। अनु। इंद्रं। रोदसी
इति। वावशाने इति। अनु। आपः। अजिहत। जायमानं। कर्हि। स्वित्। सा। ते। इंद्र। चेत्या। असत्। अघस्य। यत्। भिनदः। रक्षः। आऽईषत्। मित्रऽक्रुवः। यत्। शसने। न। गावः। पृथिव्याः।
आऽपृक्। अमुया। शयंते। शत्रुऽयंतः। अभि। ये। नः। ततस्रे। महि। व्राधंतः। ओगणासः। इंद्र। अंधेन। अमित्राः। तमसा। सचंतां। सुऽज्योतिषः। अक्तवः। तान्। अभि। स्युः इति स्युः। पु
रूणि। हि। त्वा। सवना। जनानां। ब्रह्माणि। मंदन्। गृणतां। ऋषीणां। इमां। आऽघोषन्। अवसा। सऽहूतिं। तिरः। विश्वान्। अर्चतः। याहि। अर्वाङ्। एव। ते। वयं। इंद्र। भुंजतीनां। विद्याम। शिवो

२१

पुनरिति। ततः। विष्वङ्। वि। अक्रामत्। साशनानशने इति। अभि। तस्मात्।
सुऽमतीनां। नवानां। ०। विश्वामित्राः। ०१६॥ इत्यष्टः। सहस्रऽशीर्षा। पुरुषः। सहस्रऽअक्षः। सहस्रऽपात्। सः। भूमिं। विश्वतः। वृत्वा। अति। अतिष्ठत्। दशऽअंगुलं। पु
रुषः। एव। इदं। सर्वं। यत्। भूतं। यत्। च। भव्यं। उत। अमृतऽत्वस्य। ईशानः। यत्। अन्नेन। अतिऽरोहति। एतावान्। अस्य। महिमा। अतः। ज्यायान्। च। पुरुषः। पादः। अस्य। विश्वा।
भूतानि। त्रिऽपात्। अस्य। अमृतं। दिवि। त्रिऽपात्। ऊर्ध्वः। उत्। ऐत्। पुरुषः। पादः। अस्य। इह। अभवत्। विऽराट्। अजायत। विऽराजः। अधि। पुरुषः। सः। जातः। अति। अरिच्यत। पश्चा
त्। भूमिं। अथो इति। पुरः। ॥१७॥ ॥यत्। पुरुषेण। हविषा। देवाः। यज्ञं। अतन्वत। वसंतः। अस्य। आसीत्। आज्यं। ग्रीष्मः। इध्मः। शरत्। हविः। तं। यज्ञं। बर्हिषि। प्र। औक्षन्। पु
रुषं। जातं। अग्रतः। तेन। देवाः। अयजंत। साध्याः। ऋषयः। च। ये। तस्मात्। यज्ञात्। सर्वऽहुतः। संऽभृतं। पृषत्ऽआज्यं। पशून्। तान्। चक्रे। वायव्यान्। आरण्यान्। ग्राम्याः। च। ये। ०
ऋचः। सामानि। जज्ञिरे। छंदांसि। जज्ञिरे। तस्मात्। यजुः। तस्मात्। अजायत। तस्मात्। अश्वाः। अजायंत। ये। के। च। उभयादतः। गावः। ह। जज्ञिरे। तस्मात्। तस्मात्। जाताः। अ
जावयः॥ ॥१८॥ ॥यत्। पुरुषं। वि। अदधुः। कतिधा। वि। अकल्पयन्। मुखं। किं। अस्य। कौ। बाहू इति। कौ। ऊरू इति। पादौ। उच्येते इति। ब्राह्मणः। अस्य। मुखं। आसीत्। बा
हू इति। राजन्यः। कृतः। ऊरू इति। तत्। अस्य। यत्। वैश्यः। पत्ऽभ्यां। शूद्रः। अजायत। चंद्रमाः। मनसः। जातः। चक्षोः। सूर्यः। अजायत। मुखात्। इंद्रः। च। अग्निः। च। प्राणात्। वायुः।
अजायत। नाभ्याः। आसीत्। अंतरिक्षं। शीर्ष्णः। द्यौः। सं। अवर्तत। पत्ऽभ्यां। भूमिः। दिशः। श्रोत्रात्। तथा। लोकान्। अकल्पयन्। सप्त। अस्य। आसन्। परिऽधयः। त्रिः। सप्त।
संऽइधः। कृताः। देवाः। यत्। यज्ञं। तन्वानाः। अबध्नन्। पुरुषं। पशुं। यज्ञेन। यज्ञं। अयजंत। देवाः। तानि। धर्माणि। प्रथमानि। आसन्। ते। ह। नाकं। महिमानः। सचंत। यत्र। पूर्वे। साध्याः।
संति। देवाः॥ ॥१९॥ ॥सं। जागृवत्ऽभिः। जरमाणः। इध्यते। दमे। दमूनाः। इषयन्। इळः। पदे। विश्वस्य। होता। हविषः। वरेण्यः। विऽभुः। विभाऽवा। सुऽसखा। सखिऽयते। सः।
दर्शतऽश्रीः। अतिथिः। गृहेऽगृहे। वनेऽवने। शिश्रिये। तक्ववीःऽइव। जनंऽजनं। जन्यः। न। अति। मन्यते। विशः। आ। क्षेति। विश्यः। विशंऽविशं। सुऽदक्षः। दक्षैः। क्रतुना। असि।

८ पदं।०अ०
१८

सुऽक्रतुः। अग्ने। कविः। काव्येन। असि। विश्वऽवित्। वसुः। वसूनां। क्षयसि। त्वं। एकः। इत्। द्यावा। च। यानि। पृथिवी इति। च। पुष्यतः। प्रऽजानन्। अग्ने। तव। योनिं। ऋत्वियं।
इळायाः। पदे। घृतऽवंतं। आ। असदः। आ। ते। चिकित्रे। उषसांऽइव। एतयः। अरेपसः। सूर्यस्यऽइव। रश्मयः। तव। श्रियः। वर्ष्यस्यऽइव। विऽद्युतः। चित्राः। चिकित्रे। उषसां। न। केत
वः। यत्। ओषधीः। अभिऽसृष्टः। वनानि। च। परि। स्वयं। चिनुषे। अन्नं। आस्ये॥ ॥२०॥ ॥ तं। ओषधीः। दधिरे। गर्भं। ऋत्वियं। तं। आपः। अग्निं। जनयंत। मातरः। तं। इत्। समानं। वनि
नः। च। वीरुधः। अंतःऽवतीः। च। सुवते। च। विश्वहा॥ वातऽउपधूतः। इषितः। वशान्। अनु। तृषु। यत्। अन्ना। वेविषत्। विऽतिष्ठसे। आ। ते। यतंते। रथ्यः। यथा। पृथक्। शर्धांसि।
अग्ने। अजराणि। धक्षतः॥ मेधाऽकारं। विदथस्य। प्रऽसाधनं। अग्निं। होतारं। परिऽभूतमं। मतिं। तं। इत्। अर्भे। हविषि। आ। समानं। इत्। तं। इत्। महे। वृणते। न। अन्यं। त्वत्। त्वां।
इत्। अत्र। वृणते। त्वाऽयवः। होतारं। अग्ने। विदथेषु। वेधसः। यत्। देवऽयंतः। दधति। प्रयांसि। ते। हविष्मंतः। मनवः। वृक्तऽबर्हिषः॥ २१॥ ०॥ मर्त्यः। संऽइधा। दाशत्॥
उत। वा। हविःऽकृति। तस्य। होता। भवसि। यासि। दूत्यं। उप। ब्रूषे। यजसि। अध्वरिऽयसि। इमाः। अस्मै। मतयः। वाचः। अस्मत्। आ। ऋचः। गिरः। सुऽस्तुतयः। सं। अग्मत। व
सुऽयवः। वसवे। जातऽवेदसे। वृद्धासु। चित्। वर्धनः। यासु। चाकनत्॥ इमां। प्रत्नाय। सुऽस्तुतिं। नवीयसीं। वोचेयं। अस्मै। उशते। शृणोतु। नः। भूयाः। अंतरा। हृदि। अस्य।
निःऽस्पृशे। ०। यस्मिन्। अश्वासः। ऋषभासः। उक्षणः। वशाः। मेषाः। अवऽसृष्टासः। आऽहुताः। कीलालऽपे। सोमऽपृष्ठाय। वेधसे। हृदा। मतिं। जनये। चारुं। अग्नये। अ
हावि। अग्ने। हविः। आस्ये। ते। स्रुचिऽइव। घृतं। चम्वीऽइव। सोमः। वाजऽसनिं। रयिं। अस्मे इति। सुऽवीरं। प्रऽशस्तं। धेहि। यशसं। बृहंतं॥ ॥२२॥ ॥ यज्ञस्य। वः। रथ्यं। विश्पतिं। वि
शां। होतारं। अक्तोः। अतिथिं। विभाऽवसुं। शोचन्। शुष्कासु। हरिणीषु। जर्भुरत्। वृषा। केतुः। यजतः। द्यां। अशायत॥ इमं। अंजःऽपां। उभये। अकृण्वत। धर्माणं। अग्निं। विदथ
स्य। साधनं। अक्तुं। न। यह्वं। उषसः। पुरःऽहितं। ~~[illegible]~~ तनूऽनपातं। अरुषस्य। निंसते। बट्। अस्य। नीथाः। वि। पणेः। च। मन्महे। वयाः। अस्य। प्रऽहुताः। आसुः। अत्तवे। यदा। घो

शिवो
१८

रासः। अमृतऽत्वं। आशत। आत्। इत्। जनस्य। दैव्यस्य। चर्किरन्॥ ऋतस्य। हि। प्रऽसितिः। द्यौः। उरु। व्यचः। नमः। मही। अरमतिः। पनीयसी। इंद्रः। मित्रः। वरुणः। सं। चिकित्रिरे।
अथो इति। भगः। सविता। पूतऽदक्षसः॥ प्र। रुद्रेण। ययिना। यंति। सिंधवः। तिरः। महीं। अरमतिं। दधन्विरे। येभिः। परिऽज्मा। परिऽयन्। उरु। ज्रयः। वि। रोरुवत्। जठरे। विश्वं। उक्षते॥
२३॥ ॥ क्राणाः। रुद्राः। मरुतः। विश्वऽकृष्टयः। दिवः। श्येनासः। असुरस्य। नीळयः। तेभिः। चष्टे। वरुणः। मित्रः। अर्यमा। इंद्रः। देवेभिः। अर्वशेभिः। अर्वशः॥ इंद्रे। भुजं। शशमा
नासः। आशत। सूरः। दृशीके। वृषणः। च। पौंस्ये। प्र। ये। नु। अस्य। अर्हणा। ततक्षिरे। युजं। वज्रं। नृऽसदनेषु। कारवः॥ सूरः। चित्। आ। हरितः। अस्य। रीरमत्। इंद्रात्। आ। कः। च
न। भयते। तवीयसः। भीमस्य। वृष्णः। जठरात्। अभिऽश्वसः। दिवेऽदिवे। सहुरिः। स्तन्। अबाधितः॥ स्तोमं। वः। अद्य। रुद्राय। शिक्वसे। क्षयत्ऽवीराय। नमसा। दिदिष्टन। येभिः। शि
वः। स्वऽवान्। एवयावऽभिः। दिवः। सिसक्ति। स्वऽयशाः। निकामऽभिः॥ ते। हि। प्रऽजायाः। अभरंत। वि। श्रवः। बृहस्पतिः। वृषभः। सोमऽजामयः। ०। वि। धारयत्। देवाः। दक्षैः। भृगवः। सं। चि
कित्रिरे॥ २४॥ ॥ ० भूरिऽरेतसा। नराशंसः। चतुःऽअंगः। यमः। अदितिः। देवः। त्वष्टा। द्रविणःऽदाः। ऋभुक्षणः। प्र। रोदसी इति। मरुतः। विष्णुः। अर्हिरे। उत। स्यः। नः। उशिजां।
उर्विया। कविः। अहिः। शृणोतु। बुध्न्यः। हवीमनि। सूर्यामासा। विऽचरंता। दिविऽक्षिता। धिया। शमीनहुषी इति। अस्य। बोधतं॥ प्र। नः। पूषा। चरथं। विश्वऽदेव्यः। अपां। नपात्। अव
तु। वायुः। इष्टये। आत्मानं। वस्यः। अभि। वातं। अर्चत। तत्। अश्विना। सुऽहवा। यामनि। श्रुतं॥ विशां। आसां। अभयानां। अधिऽक्षितं। गीःऽभिः। ऊं इति। स्वऽयशसं। गृणीमसि। ग्ना
भिः। विश्वाभिः। अदितिं। अनर्वणं। अक्तोः। युवानं। नृऽमनाः। अध। पतिं॥ रेभत्। अत्र। जनुषा। पूर्व्यः। अंगिराः। ग्रावाणः। ऊर्ध्वाः। अभि। चक्षुः। अध्वरं। येभिः। विऽहायाः। अभवत्। विऽ
चक्षणः। पाथः। सुऽमेकं। स्वऽधितिः। वनन्ऽवति॥ ॥२५॥ ॥ महि। द्यावापृथिवी इति। भूतं। उर्वी इति। नारी इति। यह्वी इति। न। रोदसी इति। सदं। नः। तेभिः। नः। पातं। सह्यसः।
एभिः। नः। पातं। शूषणि॥ यज्ञेऽयज्ञे। सः। मर्त्यः। देवान्। सपर्यति। यः। सुम्नैः। दीर्घश्रुत्ऽतमः। आऽविवासाति। एनान्॥ विश्वेषां। इरज्यवः। देवानां। वाः। महः। विश्वे। हि। विश्वऽ

८प०अ०
४
महस्मः। विश्वे। यज्ञेषु। यज्ञियासः। ते। घ। राजानः। अमृतस्य। मंद्राः। अर्यमा। मित्रः। वरुणः। परिऽज्मा। कत्। रुद्रः। नृणां। स्तुतः। मरुतः। पूषणः। भगः। उत। नः। नक्तं। अपां। वृषण्
वसू इति वृषणऽवसू। सूर्यामासा। सदनाय। सऽधन्या। सचा। यत्। सादि। एषां। अहिः। बुध्नेषु। बुध्न्यः॥ २६॥ ॥ उत। नः। देवौ। अश्विना। शुभः। पती इति। धामऽभिः। मित्रावरु
णौ। उरुष्यतां। महः। सः। सऽयनः। अति। धन्वाऽइव। दुःऽइता। उत। नः। रुद्रा। चित्। मृळतां। अश्विना। विश्वे। देवासः। रथःऽपतिः। भगः। ऋभुः। वाजः। ऋभुक्षणः। परिऽज्मा। विश्वऽवेद
सः॥ ऋभुः। ऋभुक्षाः। ऋभुः। विधतः। मदः। आ। ते। हरी इति। जूजुवानस्य। वाजिना। दुस्तरं। यस्य। साम। चित्। सधक्। यज्ञः। न। मानुषः॥ कृधि। नः। अह्रयः। देव। सवितरिति। सः।
च। स्तुषे। मघोनां। सहो इति। नः। इंद्रः। वह्निऽभिः। नि। एषां। चर्षणीनां। चक्रं। रश्मिं। न। योयुवे। आ। एषु। द्यावापृथिवी इति। धातं। महत्। अस्मे इति। वीरेषु। विश्वऽचर्षणि। श्रवः।
पृक्षं। वाजस्य। सातये। पृक्षं। राया। उत। तुर्वणे॥ २७॥ ॥ एतं। शंसं। इंद्र। अस्मऽयुः। त्वं। कूऽचित्। संतं। सहसाऽवन्। अभिष्टये। सदा। पाहि। अभिष्टये। मेदतां। वेदता। वसो इति।
एतं। मे। स्तोमं। तना। न। सूर्ये। द्युतत्ऽयामानं। ववृधंत। नृणां। संऽवननं। न। अश्व्यं। तष्टाऽइव। अनपऽच्युतं। ववर्त। येषां। राया। युक्ता। एषां। हिरण्ययी। नेमऽधिता। न। पौंस्या।
वृथाऽइव। विष्टऽअंता। प्र। तत्। दुःऽशीमे। पृथवाने। वेने। प्र। रामे। वोचं। असुरे। मघवत्ऽसु। ये। युक्त्वाय। पंच। शता। अस्मऽयु। पथा। विऽश्रावि। एषां। अधि। इत्था। नु।
अत्र। सप्ततिं। च। सप्त। च। सद्यः। दिदिष्ट। तान्वः। सद्यः। दिदिष्ट। पार्थ्यः। सद्यः। दिदिष्ट। मायवः॥ २८॥ ॥ प्र। एते। वदंतु। प्र। वयं। वदाम। ग्रावऽभ्यः। वाचं। वदत। वदत्ऽ दं
भ्यः। यत्। अद्रयः। पर्वताः। साकं। आशवः। श्लोकं। घोषं। भरथ। इंद्राय। सोमिनः। एते। वदंति। शतऽवत्। सहस्रऽवत्। अभि। क्रंदंति। हरितेभिः। आसऽभिः। विष्ट्वी। ग्राव
णः। सुऽकृतः। सुऽकृत्यया। होतुः। चित्। पूर्वे। हविःऽअद्यं। आशत। एते। वदंति। अविदन्। अना। मधु। नि। ऋंखयंते। अधि। पक्के। आमिषि। वृक्षस्य। शाखां। अरुणस्य।
बप्सतः। ते। सुऽभर्वाः। वृषभाः। प्र। ईं। अराविषुः। बृहत्। वदंति। मदिरेण। मंदिना। इंद्रं। क्रोशंतः। अविदन्। अना। मधु। संऽरभ्य। धीराः। स्वसृऽभिः। अनर्तिषुः। आ। घोष शिवो
१२

यंतः। पृथिवीं। उपब्दिऽभिः। सुऽपर्णाः। वाचं। अक्रत। उप। द्यवि। आऽखरे। कृष्णाः। इषिराः। अनर्तिषुः। न्यक्। नि। यंति। उपरस्य। निःऽकृतं। पुरु। रेतः। दधिरे। सूर्यऽश्वि
तः॥ २९॥ ॥ उग्राःऽइव। प्रऽवहंतः। सं। आयमुः। साकं। युक्ताः। वृषणः। बिभ्रतः। धुरः। यत्। श्वसंतः। जग्रसानाः। अराविषुः। शृण्वे। एषां। प्रोथथः। अर्वतांऽइव। दश
अवनिऽभ्यः। दशऽकक्ष्येभ्यः। दशऽयोक्त्रेभ्यः। दशऽयोजनेभ्यः। दशाभीशुऽभ्यः। अर्चत। अजरे। अजरेभ्यः। दश। धुरः। दश। युक्ताः। वहत्ऽभ्यः। ते। अद्रयः। दशऽयंत्रासः।
आशवः। तेषां। आऽधानं। परि। एति। हर्यतं। ते। ऊं इति। सुतस्य। सोमस्य। अंधसः। अंशोः। पीयूषं। प्रथमस्य। भेजिरे। ते। सोमऽअदः। हरी इति। इंद्रस्य। निंसते। अं
शुं। दुहंतः। अधि। आसते। गवि। तेभिः। दुग्धं॥ पपिऽवान्। सोम्यं। मधु। इंद्रः। वर्धते। प्रथते। वृषऽयते। वृषा। वः। अंशुः। न। किल। रिषाथन। इळाऽवंतः। सदं। इत्। स्थ
न। आशिताः। रैवत्याःऽइव। महसा। चारवः। स्थन। यस्य। ग्रावाणः। अजुषध्वं। अध्वरं॥ ३०॥ ॥ तृदिलाः। अतृदिलासः। अद्रयः। अश्रमणाः। अशृथिताः। अमृ
त्यवः। अनातुराः। अजराः। स्थ। अमविष्णवः। सुऽपीवसः। अतृषिताः। अतृष्णऽजः। ध्रुवाः। एव। वः। पितरः। युगेऽयुगे। क्षेमऽकामासः। सदसः। न। युंजते। अजुर्यासः।
हरिऽसाचः। हरिद्रवः। आ। द्यां। रवेण। पृथिवीं। अशुश्रवुः। तत्। इत्। वदंति। अद्रयः। विऽमोचने। यामन्। अंजःपाःऽइव। घ। इत्। उपब्दिऽभिः। वपंतः। बीजंऽइव। धान्याऽ
कृतः। पृंचंति। सोमं। न। मिनंति। बप्सतः। सुते। अध्वरे। अधि। वाचं। अक्रत। आ। क्रीळयः। न। मातरं। तुदंतः। वि। सु। मुंच। सुसुऽवुषः। मनीषां। वि। वर्तंतां। अद्रयः।
चायमानाः॥ ३१॥ ॥ इत्यष्टमाष्टके चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः॥ ४॥ ॥ हरिः ओं॥ ॥ हये। जाये। मनसा। तिष्ठ। घोरे। वचांसि। मिश्रा। कृणवावहै। नु। न। नौ। मंत्राः।
अनुदितासः। एते। मयः। करन्। परऽतरे। चन। अहन्। किं। एता। वाचा। कृणव। तव। अहं। प्र। अक्रमिषं। उषसां। अग्रियाऽइव। पुरूरवः। पुनः। अस्तं। परा।
इहि। दुःऽआपना। वातःऽइव। अहं। अस्मि। इषुः। न। श्रिये। इषुऽधेः। असना। गोऽसाः। शतऽसाः। न। रंहिः। अवीरे। क्रतौ। वि। दविद्युतत्। न। उरा। न। मायुं। चितयंत। धुनयः।

५प०अ०
२०

सा। वसु। दधती। श्वशुराय। वयः। उषः। यदि। वष्टि। अंतिऽगृहात्। अस्तं। ननक्षे। यस्मिन्। चाकन्। दिवा। नक्तं। श्नथिता। वैतसेन। त्रिः। स्म। मा। अह्नः। श्नथयः। वैतसेन। उत।
स्म। मे। अव्यत्यै। पृणासि। पुरूरवः। अनु। ते। केतं। आयं। राजा। मे। वीर। तन्वः। तत्। आसीः॥ १॥ ॥ या। सुऽजूर्णिः। श्रेणिः। सुम्नेऽआपिः। ह्रदेऽचक्षुः। न। ग्रंथिनी। चरण्युः।
ताः। अंजयः। अरुणयः। न। सस्रुः। श्रिये। गावः। न। धेनवः। अनवंत। सं। अस्मिन्। जायमाने। आसत। ग्नाः। उत। ईं। अवर्धन्। नद्यः। स्वऽगूर्ताः। मह। यत्। त्वा। पुरू
रवः। रणाय। अवर्धयन्। दस्युऽहत्याय। देवाः। सचा। यत्। आसु। जहतीषु। अत्कं। अमानुषीषु। मानुषः। निऽसेवे। अप। स्म। मत्। तरसंती। न। भुज्युः। ताः। अत्रसन्। रथऽस्पृ
शः। न। अश्वाः। यत्। आसु। मर्तः। अमृतासु। निऽस्पृक्। सं। क्षोणीभिः। क्रतुऽभिः। न। पृंक्ते। ताः। आतयः। न। तन्वः। शुंभत। स्वाः। अश्वासः। न। क्रीळयः। दंदशानाः। विऽ
द्युत्। न। या। पतंती। दविद्योत्। भरंती। मे। अप्या। काम्यानि। जनिष्टोइति। अपः। नर्यः। सुऽजातः। प्र। उर्वशी। तिरत। दीर्घं। आयुः॥ २॥ ॥ जज्ञिषे। इत्था। गोऽ
पीथ्याय। हि। दधाथ। तत्। पुरूरवः। मे। ओजः। अशासं। त्वा। विदुषी। सस्मिन्। अहन्। न। मे। आ। अशृणोः। किं। अभुक्। वदासि। कदा। सूनुः। पितरं। जातः। इच्छात्।
चक्रन्। न। अश्रु। वर्तयत्। विऽजानन्। कः। दंपतीइतिदंऽपती। सऽमनसा। वि। यूयोत्। अध। यत्। अग्निः। श्वशुरेषु। दीदयत्। प्रति। ब्रवाणि। वर्तयते। अश्रु। चक्रत्। न।
क्रंदत्। आऽध्ये। शिवायै। प्र। तत्। ते। हिनव। यत्। ते। अस्मेइति। परा। इहि। अस्तं। न। हि। मूर। मा। आपः। सुऽदेवः। अद्य। प्रऽपतेत्। अनावृत्। पराऽवतं। परमां। गंतवै।
ऊंइति। अध। शयीत। निःऽऋतेः। उपऽस्थे। अध। एनं। वृकाः। रभसासः। अद्युः। पुरूरवः। मा। मृथाः। मा। प्र। पप्तः। मा। त्वा। वृकासः। अशिवासः। ऊंइति। क्षन्। न। वै। स्त्रै
णानि। सख्यानि। संति। सालावृकाणां। हृदयानि। एता॥ ३॥ ॥ यत्। विऽरूपा। अचरं। मर्त्येषु। अवसं। रात्रीः। शरदः। चतस्रः। घृतस्य। स्तोकं। सकृत्। अह्नः। आ
श्नां। तात्। एव। इदं। ततृपाणा। चरामि। अंतरिक्षऽप्रां। रजसः। विऽमानीं। उप। शिक्षामि। उर्वशीं। वसिष्ठः। उप। त्वा। रातिः। सुऽकृतस्य। तिष्ठात्। नि। वर्तस्व। हृदयं। तप्यते। मे। इ शिवो
२०

अरं। कामाय। हरयः। दधन्विरे।

ति। त्वा। देवाः। इमे। आहुः। ऐळ। यथा। ईं। एतत्। भवसि। मृत्युऽबंधुः। प्रऽजा। ते। देवान्। हविषा। यजाति। स्वःऽगे। ऊंइति। त्वं। अपि। मादयासे॥ ४॥ ॥ प्र। ते। महे। विदथे।
शंसिषं। हरीइति। प्र। ते। वन्वे। वनुषः। हर्यतं। मदं। घृतं। न। यः। हरिऽभिः। चारु। सेचते। आ। त्वा। विशंतु। हरिऽवर्पसं। गिरः। हरिं। हि। योनिं। अभि। ये। संऽअस्वरन्। हिन्वंतः।
हरीइति। दिव्यं। यथा। सदः। आ। यं। पृणंति। हरिऽभिः। न। धेनवः। इंद्राय। शूषं। हरिऽवंतं। अर्चत। सः। अस्य। वज्रः। हरितः। यः। आयसः। हरिः। निऽकामः। हरिः। आ। गभस्त्योः।
द्युम्नी। सुऽशिप्रः। हरिमन्युऽसायकः। इंद्रे। नि। रूपा। हरिता। मिमिक्षिरे। दिवि। न। केतुः। अधि। धायि। हर्यतः। विव्यचत्। वज्रः। हरितः। न। रंह्या। तुदत्। अहिं। हरिऽशिप्रः। यः।
आयसः। सहस्रऽशोकाः। अभवत्। हरिंऽभरः। त्वंऽत्वं। अहर्यथाः। उपऽस्तुतः। पूर्वेभिः। इंद्र। हरिऽकेश। यज्वऽभिः। त्वं। हर्यसि। तव। विश्वं। उक्थ्यं। असामि। राधः। हरिऽजात। हर्यतं।
॥ ५॥ ॥ ता। वज्रिणं। मंदिनं। स्तोम्यं। मदे। इंद्रं। रथे। वहतः। हर्यता। हरीइति। पुरूणि। अस्मै। सवनानि। हर्यते। इंद्राय। सोमाः। हरयः। दधन्विरे। स्थिराय। हिन्वन्। हरयः। हरी
इति। तुरा। अर्वत्ऽभिः। यः। हरिऽभिः। जोषं। ईयते। सः। अस्य। कामं। हरिऽवंतं। आनशे। हरिऽश्मशारुः। हरिऽकेशः। आयसः। तुरःऽपेये। यः। हरिऽपाः। अवर्धत। ॰। वाजि
जिनीऽवसुः। अति। विश्वा। दुःऽइता। पारिषत्। हरीइति। स्रुवाऽइव। यस्य। हरिणीइति। विऽपेततुः। शिप्रेइति। वाजाय। हरिणीइति। दविध्वतः। प्र। यत्। कृते। चमसे। म
र्मृजत्। हरीइति। पीत्वा। मदस्य। हर्यतस्य। अंधसः। उत। स्म। सद्म। हर्यतस्य। पस्त्योः। अत्यः। न। वाजं। हरिऽवान्। अचिक्रदत्। मही। चित्। हि। धिषणा। अहर्यत्। ओजसा।
बृहत्। वयः। दधिषे। हर्यतः। चित्। आ॥ ६॥ ॥ आ। रोदसीइति। हर्यमाणः। महिऽत्वा। नव्यंऽनव्यं। हर्यसि। मन्म। नु। प्रियं। प्र। पस्त्यं। असुर। हर्यतं। गोः। आविः। कृधि। ह
रये। सूर्याय। आ। त्वा। हर्यंतं। प्रऽयुजः। जनानां। रथे। वहंतु। हरिऽशिप्रं। इंद्र। पिब। यथा। प्रतिऽभृतस्य। मध्वः। हर्यन्। यज्ञं। सधऽमादे। दशऽओणिं। अपाः। पूर्वेषां। हरिऽवः।
सुतानां। अथोइति। इदं। सवनं। केवलं। ते। ममद्धि। सोमं। मधुऽमंतं। इंद्र। सत्रा। वृषन्। जठरे। आ। वृषस्व॥ ७॥ ॥ याः। ओषधीः। पूर्वाः। जाताः। देवेभ्यः। त्रिऽयुगं। पुरा।

मन्ये । नु । बभ्रूणां । अहं । शतं । धामानि । सप्त । च ॥ शतं । वः । अंब । धामानि । सहस्रं । उत । वः । रुहः । अध । शतऽक्रत्वः । यूयं । इमं । मे । अगदं । कृत । ओषधीः । प्रति । मोद
ध्वं । पुष्पऽवतीः । प्रसूऽवरीः । अश्वाःऽइव । सऽजित्वरीः । वीरुधः । पारयिष्ण्वः । ओषधीः । इति । मातरः । तत् । वः । देवीः । उप । ब्रुवे । सनेयं । अश्वं । गां । वासः । आत्मानं । तव ।
पुरुष । अश्वत्थे । वः । निऽसदनं । पर्णे । वः । वसतिः । कृता । गोऽभाजः । इत् । किल । असथ । यत् । सनवथ । पुरुषं ॥ ८ ॥ ॥ यत्र । ओषधीः । संऽअग्मत । राजानः । समितौऽइव ।
विप्रः । सः । उच्यते । भिषक् । रक्षःऽहा । अमीवऽचातनः । अश्वऽवतीं । सोमऽवतीं । ऊर्जयंतीं । उत्ऽओजसं । आ । अवित्सि । सर्वाः । ओषधीः । अस्मै । अरिष्टऽतातये ॥
उत् । शुष्माः । ओषधीनां । गावः । गोष्ठात्ऽइव । ईरते । धनं । सनिष्यंतीनां । आत्मानं । तव । पुरुष । इष्कृतिः । नाम । वः । माता । अथो इति । यूयं । स्थ । निःऽकृतीः । सीराः । प
तत्रिणीः । स्थन । यत् । आमयति । निः । कृथ । अति । विश्वाः । परिऽस्थाः । स्तेनःऽइव । व्रजं । अक्रमुः । ओषधीः । प्र । अचुच्यवुः । यत् । किं । च । तन्वः । रपः ॥ ९ ॥ ॥ यत् । इ
माः । वाजयन् । अहं । ओषधीः । हस्ते । आऽदधे । आत्मा । यक्ष्मस्य । नश्यति । पुरा । जीवऽगृभः । यथा । यस्य । ओषधीः । प्रऽसर्पथ । अंगंऽअंगं । परुःऽपरुः । ततः ।
यक्ष्मं । वि । बाधध्वे । उग्रः । मध्यमशीःऽइव । साकं । यक्ष्म । प्र । पत । चाषेण । किकिदीविना । साकं । वातस्य । ध्राज्या । साकं । नश्य । निऽहाकया । अन्या । वः । अन्यां ।
अवतु । अन्याः । अन्यस्याः । उप । अवत । ताः । सर्वाः । संऽविदानाः । इदं । मे । प्र । अवत । वचः । याः । फलिनीः । याः । अफलाः । अपुष्पाः । याः । च । पुष्पिणीः । बृहस्पतिऽप्रसूताः ।
ताः । नः । मुंचंतु । अंहसः ॥ १० ॥ ॥ मुंचंतु । मा । शपथ्यात् । अथो इति । वरुण्यात् । उत । अथो इति । यमस्य । पड्वीशात् । सर्वस्मात् । देवऽकिल्बि
षात् । अवऽपतंतीः । अवदन् । दिवः । ओषधयः । परि । यं । जीवं । अश्नवामहै । न । सः । रिष्याति । पुरुषः । याः । ओषधीः । सोमऽराज्ञीः । बह्वीः । शतऽविचक्षणाः । तासां । त्वं ।
असि । उत्ऽतमा । अरं । कामाय । शं । हृदे । ० । विऽस्थिताः । पृथिवीं । अनु । बृहस्पतिऽप्रसूताः । अस्यै । सं । दत्त । वीर्यं । मा । वः । रिषत् । खनिता । यस्मै । च । अहं । खनामि ।

वा । असि ।

वः । द्विऽपत् । चतुःऽपत् । अस्माकं । सर्वं । अस्तु । अनातुरं । याः । च । इदं । उपऽशृण्वंति । याः । च । दूरं । पराऽगताः । सर्वाः । संऽगत्य । वीरुधः । ० । ओषधयः । सं । वद
ते । सोमेन । सह । राज्ञा । यस्मै । कृणोति । ब्राह्मणः । तं । राजन् । पारयामसि । त्वं । उत्ऽतमा । असि । ओषधे । तव । वृक्षाः । उपस्तयः । उपस्तिः । अस्तु । सः । अस्माकं । यः ।
अस्मान् । अभिऽदासति ॥ ११ ॥ ॥ बृहस्पते । प्रति । मे । देवतां । इहि । मित्रः । वा । यत् । वरुणः । वा । असि । पूषा । आदित्यैः । वा । यत् । वसुऽभिः । मरुत्वान् । सः । पर्जन्यं । शं
ऽतनवे । वृषाय । आ । देवः । दूतः । अजिरः । चिकित्वान् । त्वत् । देवऽआपे । अभि । मां । अगच्छत् । प्रतीचीनः । प्रति । मां । आ । ववृत्स्व । दधामि । ते । द्युऽमतीं । वाचं । आसन् । अ
स्मेइति । धेहि । द्युऽमतीं । वाचं । आसन् । बृहस्पते । अनमीवां । इषिरां । यया । वृष्टिं । शंऽतनवे । वनाव । दिवः । द्रप्सः । मधुऽमान् । आ । विवेश । आ । नः । द्रप्साः । मधुऽमंतः ।
विशंतु । इंद्र । देहि । अधिऽरथं । सहस्रं । नि । सीद । होत्रं । ऋतुऽथा । यजस्व । देवान् । देवऽआपे । हविषा । सपर्य । आर्ष्टिषेणः । होत्रं । ऋषिः । निऽसीदन् । देवऽआपिः । देव
सुऽमतिं । चिकित्वान् । सः । उत्ऽतरस्मात् । अधरं । समुद्रं । अपः । दिव्याः । असृजत् । वर्ष्याः । अभि । अस्मिन् । समुद्रे । अधि । उत्ऽतरस्मिन् । आपः । देवेभिः । निऽवृताः । अति
ष्ठन् । ताः । अद्रवन् । आर्ष्टिऽषेणेन । सृष्टाः । देवऽआपिना । प्रऽइषिताः । मृक्षिणीषु ॥ १२ ॥ ॥ यत् । देवऽआपिः । शंतनवे । पुरःऽहितः । होत्राय । वृतः । कृपयन् । अदी
धेत् । देवऽश्रुतं । वृष्टिऽवनिं । रराणः । बृहस्पतिः । वाचं । अस्मै । अयच्छत् । यं । त्वा । देवऽआपिः । शुशुचानः । अग्ने । आर्ष्टिषेणः । मनुष्यः । संऽईधे । विश्वेभिः । देवैः । अ
नुऽमद्यमानः । प्र । पर्जन्यं । ईरय । वृष्टिऽमंतं । त्वां । पूर्वे । ऋषयः । गीःऽभिः । आयन् । त्वां । अध्वरेषु । पुरुऽहूत । सहस्राणि । अधिऽरथानि । अस्मेइति । आ । नः । यज्ञं । रोहि
त्ऽअश्व । उप । याहि । एतानि । अग्ने । नवतिः । नव । त्वेइति । आऽहुतानि । अधिऽरथा । सहस्रा । तेभिः । वर्धस्व । तन्वः । शूर । पूर्वीः । दिवः । नः । वृष्टिं । इषितः । रिरीहि ।
एतानि । अग्ने । नवतिं । सहस्रा । सं । प्र । यच्छ । वृष्णे । इंद्राय । भागं । विद्वान् । पथः । ऋतुऽशः । देवऽयानान् । अपि । औलानं । दिवि । देवेषु । धेहि । अग्ने । बाधस्व । विमृ

विश्वे ।

५१० अ०

धेः । वि । दुःऽगहा । अप । अमीवां । अप । रक्षांसि । सेध । अस्मात् । समुद्रात् । बृहतः । दिवः । नः । अपां । भूमानं । उप । नः । सृज । इह । ॥१३॥ ॥ कं । नः । चित्रं । इ
षण्यसि । चिकित्वान् । पृथुऽग्मानं । वाश्रं । ववृधध्यै । कत् । तस्य । दातु । शवसः । विऽउष्टौ । तक्षत् । वज्रं । वृत्रऽतुरं । अपिन्वत् । सः । हि । द्युता । विऽद्युता । वेति । साम ।
२२ पृथुं । योनिं । असुरऽत्वा । आ । ससाद । सः । सऽनीळेभिः । प्रऽसहानः । अस्य । भ्रातुः । न । ऋते । सप्तथस्य । मायाः ॥ सः । वाजं । याता । अपदुःऽपदा । यन् । स्वःऽसाता । परि ।
सदत् । सनिष्यन् । अनर्वा । यत् । शतऽदुरस्य । वेदः । घ्नन् । शिश्नऽदेवान् । अभि । वर्पसा । भूत् । सः । यह्व्यः । अवनीः । गोषु । अर्वा । आ । जुहोति । प्रऽधन्यासु । सस्रिः । अपादः ।
यत्र । युज्यासः । अरथाः । द्रोणिऽअश्वासः । ईरते । घृतं । वारिति वाः । सः । रुद्रेभिः । अशस्तऽवारः । ऋभ्वा । हित्वी । गयं । आरेऽअवद्यः । आ । अगात् । वम्रस्य । मन्ये । मिथुना । वि
वव्रीइति विऽवव्री । अन्नं । अभिऽइत्य । अरोदयत् । मुषायन् । सः । इत् । दासं । तुविऽरवं । पतिः । दन् । षट्ऽअक्षं । त्रिऽशीर्षाणं । दमन्यत् । अस्य । त्रितः । नु । ओजसा । वृधानः ।
विपा । वराहं । अयःऽअग्रया । हन्निति हन् । ॥१४॥ ॥ सः । द्रुह्वणे । मनुषे । ऊर्ध्वसानः । आ । साविषत् । अर्शसानाय । शरुं । सः । नृऽतमः । नहुषः । अस्मत् । सुऽजातः । पुरः । नुः ।
अभिनत् । अर्हन् । दस्युऽहत्ये । सः । अभ्रियः । न । यवसे । उदन्यन् । क्षयाय । गातुं । विदत् । नः । अस्मेइति । उप । यत् । सीदत् । इंदुं । शरीरैः । श्येनः । अयःऽपाष्टिः । हंति । दस्यून् ।
सः । व्राधतः । शवसानेभिः । अस्य । कुत्साय । शुष्णं । कृपणे । परा । अदात् । अयं । कविं । अनयत् । शस्यमानं । अत्कं । यः । अस्य । सनिता । उत । नृणां । अयं । दश
स्यन् । नर्येभिः । अस्य । दस्मः । देवेभिः । वरुणः । न । मायी । अयं । कनीनः । ऋतुऽपाः । अवेदि । अमिमीत । अररुं । यः । चतुःऽपात् । अस्य । स्तोमेभिः । औशिजः । ऋजिश्वा ।
व्रजं । दरयत् । वृषभेण । पिप्रोः । सुत्वा । यत् । यजतः । दीदयत् । गीः । पुरः । इयानः । अभि । वर्पसा । भूत् । एव । महः । असुर । वक्षथाय । वम्रकः । पड्ऽभिः । उप । सर्पत् । इंद्रं । शिवी
सः । इयानः । करति । स्वस्तिं । अस्मै । ० ॥१५॥ ॥ इत्यर्द्धः ॥ इंद्र । दृह्य । मघऽवन् । त्वाऽवत् । इत् । भुजे । इह । स्तुतः । सुतऽपाः । बोधि । नः । वृधे । देवेभिः । नः । सविता । प्र । २

अस्तु ।

अवतु । श्रुतं । आ । सर्वऽतातिं । अदितिं । वृणीमहे । भराय । सु । भरत । भागं । ऋत्वियं । प्र । वायवे । शुचिऽपे । क्रंदत्ऽइष्टये । गौरस्य । यः । पयसः । पीतिं । आनशे । ०
आ । नः । देवः । सविता । साविषत् । वयः । ऋजुऽयते । यजमानाय । सुन्वते । यथा । देवान् । प्रतिऽभूषेम । पाकऽवत् । ० । इंद्रः । अस्मेइति । सुऽमनाः । विश्वहा । राजा । सोमः । सुवित
स्य । अधि । एतु । नः । यथाऽयथा । मित्रऽधितानि । संऽदधुः । ० । इंद्रः । उक्थेन । शवसा । परुः । दधे । बृहस्पते । प्रऽतरीता । असि । आयुषः । यज्ञः । मनुः । प्रऽमतिः । नः । पिता । हि । कं ।
० । इंद्रस्य । नु । सुऽकृतं । दैव्यं । सहः । अग्निः । गृहे । जरिता । मेधिरः । कविः । यज्ञः । च । भूत् । विदथे । चारुः । अंतमः । ० ॥१६॥ ॥ न । वः । गुहा । चकृम । भूरि । दुःऽकृतं । न । आविःऽ
त्यं । वसवः । देवऽहेळनं । माकिः । नः । देवाः । अनृतस्य । वर्पसः । ० । अप । अमीवां । सविता । साविषत् । न्यक् । वरीयः । इत् । अप । सेधंतु । अद्रयः । ० । ऊर्ध्वः । ग्रावा । वसवः । अस्तु ।
सोतरि । विश्वा । द्वेषांसि । सनुतः । युयोत । सः । नः । देवः । सविता । पायुः । ईड्यः । ० । ऊर्जं । गावः । यवसे । पीवः । अत्तन । ऋतस्य । याः । सदने । कोशे । अंग्ध्वे । तनूः । एव । तन्वः ।
अस्तु । भेषजं । ० । क्रतुऽप्रावा । जरिता । शश्वतां । अवः । इंद्रः । इत् । भद्रा । प्रऽमतिः । सुतऽवतां । पूर्णं । ऊधः । दिव्यं । यस्य । सिक्तये । ० । चित्रः । ते । भानुः । क्रतुऽप्राः । अभि
ष्टिः । संति । स्पृधः । जरणिऽप्राः । अधृष्टाः । रजिष्ठया । रज्या । पश्वः । आ । गोः । तूतूर्षति । परि । अग्रं । दुवस्युः । ॥१७॥ ॥ उत् । बुध्यध्वं । सऽमनसः । सखायः । सं । अग्निं । इंध्वं ।
बहवः । सऽनीळाः । ० । इंद्रऽवतः । नि । अवसे । नि । ह्वये । वः । मंद्रा । कृणुध्वं । धियः । आ । तनुध्वं । नावं । अरित्रऽपरणीं । कृणुध्वं । इष्कृणुध्वं । आयुधा । अरं । कृणुध्वं । प्रांचं । यज्ञं ।
प्र । नयत । सखायः । युनक्त । सीरा । वि । युगा । तनुध्वं । कृते । योनौ । वपत । इह । बीजं । गिरा । च । श्रुष्टिः । सऽभराः । असत् । नः । नेदीयः । इत् । सृण्यः । पक्वं । आ । इयात् ।
सीराः । युंजंति । कवयः । युगा । वि । तन्वते । पृथक् । धीराः । देवेषु । सुम्नऽया । निः । आऽहावान् । कृणोतन । सं । वरत्राः । दधातन । सिंचामहै । अवतं । उद्रिणं । वयं । सुऽसेकं ।
अनुपऽक्षितं । इष्कृतऽआहावं । अवतं । सुऽवरत्रं । सुऽसेचनं । उद्रिणं । सिंचे । अक्षितं । ॥१८॥ ॥ प्रीणीत । अश्वान् । हितं । जयाथ । स्वस्तिऽवाहं । रथं । इत् । कृणुध्वं ॥

१ प० अ० द्रोणऽआहावं। अवतं। अश्मऽचक्रं। अंसत्रऽकोशं। सिंचत। नृऽपानं॥ व्रजं। कृणुध्वं। सः। हि। वः। नृऽपानः। वर्म। सीव्यध्वं। बहुला। पृथूनि। पुरः। कृणुध्वं। आयसीः।
२३ अधृष्टाः। मा। वः। सुस्रोत्। चमसः। दृंहत। तं॥ आ। वः। धियं। यज्ञियां। वर्त्ते। ऊतये। देवाः। देवीं। यजतां। यज्ञियां। इह॥ आ। तु। सिंच। हरिं। ईं। द्रोः। उपऽस्थे। वाशीभिः। त
क्षत। अश्मन्ऽमयीभिः। परि। स्वजध्वं। दश। कक्ष्याभिः। उभे इति। धुरौ। प्रति। वह्निं। युनक्त। उभे इति। धुरौ। प्रति। वह्निः। आऽपिस्रमानः। अंतः। योनाऽइव। चरति। द्विऽजानिः।
वनस्पतिं। वने। आ। अस्थापयध्वं। नि। सु। दधिध्वं। अखनंतः। उत्सं। कऽपृत। नरः। कऽपृथं। उत्। दधातन। चोदयत। खुदत। वाजऽसातये। निःऽटिग्र्यः। पुत्रं। आ। च्यवय। ऊतये।
इंद्रं। सऽबाधः। इह। सोमऽपीतये। ॥१९॥ ॥ प्र। ते। रथं। मिथुऽकृतं। इंद्रः। अवतु। धृष्णुऽया। अस्मिन्। आजौ। पुरुऽहूत। श्रवाय्ये। धनऽभक्षेषु। नः। अव। उत। स्म। वातः। व
हति। वासः। अस्याः। अधिऽरथं। यत्। अजयत्। सहस्रं। रथीः। अभूत्। मुद्गलानी। गोऽइष्टौ। भरे। कृतं। वि। अचेत्। इंद्रऽसेना। अंतः। यच्छ। जिघांसतः। वज्रं। इंद्र। अभिऽ
दासतः। दासस्य। वा। मघऽवन्। आर्यस्य। वा। सनुतः। यवय। वधं। उद्नः। ह्रदं। अपिबत्। जर्हृषाणः। कूटं। स्म। तृंहत्। अभिऽमातिं। एति। प्र। मुष्कऽभारः। श्रवः। इच्छमानः।
अज्रिरं। बाहू इति। अभरत्। सिसासन्। नि। अक्रंदयन्। उपऽयंतः। एनं। अमेहयन्। वृषभं। मध्ये। आजेः। तेन। सुऽभर्वं। शतऽवत्। सहस्रं। गवां। मुद्गलः। प्रऽधने। जि
गाय। ककर्दवे। वृषभः। युक्तः। आसीत्। अवावचीत्। सारथिः। अस्य। केशी। दुधेः। युक्तस्य। द्रवतः। सह। अनसः। ऋच्छंति। स्म। निःऽपदः। मुद्गलानीं॥ २०॥
उत। प्रऽधिं। उत्। अहन्। अस्य। विद्वान्। उप। अयुनक्। वंसगं। अत्र। शिक्षन्। इंद्रः। उत्। आवत्। पतिं। अघ्न्यानां। अरंहत। पद्याभिः। ककुत्ऽमान्। शुनं। अष्ट्राऽ
वी। अचरत्। कपर्दी। वरत्रायां। दारु। आऽनह्यमानः। नृम्णानि। कृण्वन्। बहवे। जनाय। गाः। पस्पशानः। तविषीः। अधत्त। इमं। तं। पश्य। वृषभस्य। युंजं। काष्ठायाः। शिवो
मध्ये। द्रुऽघणं। शयानं। येन। जिगाय। शतऽवत्। सहस्रं। गवां। मुद्गलः। पृतनाज्येषु। आरे। अघा। कः। नु। इत्था। ददर्श। यं। युंजंति। तं। आ। स्थापयंति। न। अस्मै। तृणं। न। २२
न
ॐ इति

संऽक्रंदनः। अनिऽमिषः। एकऽवीरः। शतं। सेनाः। अजयत्। साकं। इंद्रः। २

उदकं। आ। भरंति। उतऽतरः। धुरः। वहति। प्रऽदेदिशत्। परिऽवृक्ताऽइव। पतिऽविद्यं। आनट्। पीप्याना। कूचक्रेणऽइव। सिंचन्। एषऽएष्या। चित्। रथ्या। जयेम।
सुऽमंगलं। सिनऽवत्। अस्तु। सातं। त्वं। विश्वस्य। जगतः। चक्षुः। इंद्र। असि। चक्षुः। वृषा। यत्। आजिं। वृषणा। सिसाससि। चोदयन्। वध्रिणा। युजा॥ २१॥
आशुः। शिशानः। वृषभः। न। भीमः। घनाघनः। क्षोभणः। चर्षणीनां। संऽक्रंदनेन। अनिऽमिषेण। जिष्णुना। युत्ऽकारेण। दुःऽच्यवनेन। धृष्णुना। तत्। इंद्रेण। जय
त। तत्। सहध्वं। युधः। नरः। इषुऽहस्तेन। वृष्णा। सः। इषुऽहस्तैः। सः। निषंगिऽभिः। वशी। संऽस्रष्टा। सः। युधः। इंद्रः। गणेन। संसृष्टऽजित्। सोमऽपाः। बाहुऽशर्धी। उ
ग्रऽधन्वा। प्रतिऽहिताभिः। अस्ता। बृहस्पते। परि। दीय। रथेन। रक्षःऽहा। अमित्रान्। अपऽबाधमानः। प्रऽभंजन्। सेनाः। प्रऽमृणः। युधा। जयन्। अस्माकं। एधि। अवि
ता। रथानां। बलऽविज्ञायः। स्थविरः। प्रऽवीरः। सहस्वान्। वाजी। सहमानः। उग्रः। अभिऽवीरः। अभिऽसत्वा। सहःऽजाः। जैत्रं। रथं। इंद्र। आ। तिष्ठ। गोऽवित्। गोत्र
अ ऽभिदं। गोऽविदं। वज्रऽबाहुं। जयंतं। अज्म। प्रऽमृणंतं। ओजसा। इमं। सऽजाताः। अनु। वीरयध्वं। इंद्रं। सखायः। अनु। सं। रभध्वं। ॥२२॥ अभि। गोत्राणि। सह
सा। गाहमानः। अदयः। वीरः। शतऽमन्युः। इंद्रः। दुःऽच्यवनः। पृतनाषाट्। अयुध्यः। अस्माकं। सेनाः। अवतु। प्र। युत्ऽसु। इंद्रः। आसां। नेता। बृहस्पतिः। दक्षिणा। यज्ञः।
पुरः। एतु। सोमः। देवऽसेनानां। अभिऽभंजतीनां। जयंतीनां। मरुतः। यंतु। अग्रं। इंद्रस्य। वृष्णः। वरुणस्य। राज्ञः। आदित्यानां। मरुतां। शर्धः। उग्रं। महाऽमनसां। भुव
नऽच्यवानां। घोषः। देवानां। जयतां। उत्। अस्थात्। उत्। हर्षय। मघऽवन्। आयुधानि। उत्। सत्वनां। मामकानां। मनांसि। उत्। वृत्रऽहन्। वाजिनां। वाजिनानि। उत्।
रथानां। जयतां। यंतु। घोषाः। अस्माकं। इंद्रः। संऽऋतेषु। ध्वजेषु। अस्माकं। याः। इषवः। ताः। जयंतु। अस्माकं। वीराः। उत्ऽतरे। भवंतु। अस्मान्। ऊं इति। देवाः। अव
त। हवेषु। अमीषां। चित्तं। प्रतिऽलोभयंती। गृहाण। अंगानि। अप्वे। परा। इहि। अभि। प्र। इहि। निः। दह। हृत्ऽसु। शोकैः। अंधेन। अमित्राः। तम॥ प्र। इत। जय
त। नरः। इंद्रः। वः। शर्म। यच्छतु। ००००००

वरुणस्य। ४

५ पदा।अष्ट उग्राः।वः।संतु।बाहवः।अनाधृष्याः।यथा।असथ॥ ॥२३॥ ॥असावि।सोमः।पुरुऽहूत।तुभ्यं।हरिऽभ्यां।यज्ञं।उप।याहि।तूयं।तुभ्यं।गिरः।विप्रऽवी
२४ राः।इयानाः।दधन्विरे।इंद्र।पिब।सुतस्य।अप्ऽसु।घृतस्य।हरिऽवः।पिब।इह।नृऽभिः।सुतस्य।जठरं।पृणस्व।मिमिक्षुः।यं।अद्रयः।इंद्र।तुभ्यं।तेभिः।वर्धस्व
मदं।उक्थऽवाहः।प्र।उग्रां।पीतिं।वृष्णे।इयर्मि।सत्यां।प्रऽयै।सुतस्य।हरिऽअश्व।तुभ्यं।इंद्र।धेनाभिः।इह।मादयस्व।धीभिः।विश्वाभिः।शच्या।गृणानः।ऊती।श
चीऽवः।तव।वीर्याय।वयः।दधानाः।उशिजः।ऋतऽज्ञाः।प्रजाऽवत्।इंद्र।मनुषः।दुरोणे।तस्थुः।गृणंतः।सधऽमाद्यासः॥प्रनीतिऽभिः।ते।हरिऽअश्व।सुऽस्तोः।
सुऽशुष्मस्य।पुरुऽरुचः।जनासः।मंहिष्ठां।ऊतिं।विऽतिरे।दधानाः।स्तोतारः।इंद्र।तव।सूनृताभिः॥ ॥२४॥ ॥उप।ब्रह्माणि।हरिऽवः।हरिऽभ्यां।सोमस्य।
याहि।पीतये।सुतस्य।इंद्र।त्वा।यज्ञः।क्षममाणं।आनट्।दाश्वान्।असि।अध्वरस्य।प्रऽकेतः।सहस्रऽवाजं।अभिमातिऽसहं।सुतेऽरणं।मघवानं।सुऽवृक्तिं॥
६६। उप।भूषंति।गिरः।अप्रतिऽइतं।नमस्याः।जरितुः।पनंत।सप्त।आपः।देवीः।सुऽअरणाः।अमृक्ताः।याभिः।सिंधुं।अतरः।पूःऽभित्।नवतिं।स्रोत्याः।नव।च।स्र
वंतीः।देवेभ्यः।गातुं।मनुषे।च।विंदः।अपः।महीः।अभिऽशस्तेः।अमुंचः।अजागूः।आसु।अधि।भुरन्।एकः।इंद्र।याः।त्वं।वृत्रऽतूर्ये।चकर्थ।ताभिः।विश्वऽआ
युः।तन्वं।पुपुष्याः।वरेण्यः।क्रतुः।इंद्रः।सुऽशस्तिः।उत।अपि।धेना।पुरुऽहूतं।ईट्टे।आर्दयत्।वृत्रं।अकृणोत्।ऊं इति।लोकं।ससहे।शक्रः।पृतनाः।अभि
ष्टिः॥०॥ ॥२५॥ कदा।वसो इति।स्तोत्रं।हर्यते।आ।अव।श्मशा।रुधत्।वाः।इति।वाः।दीर्घं।सुतं।वाताप्याय।हरी इति।यस्य।सुऽयुजा।विऽव्रता।वेः।
अर्वंता।अनु।शेपा।उभा।रजी इति।केशिना।पतिः।दन्।अप।योः।इंद्र।पापजे।आ।मर्तः।न।शश्रमाणः।बिभीवान्।शुभे।यत्।युयुजे।तविषीऽवान्।
सचा।आयोः।इंद्रः।वर्क्षे।श्वात्रः।उपानसः।सपर्यन्।नदयोः।विऽव्रतयोः।शूरः।इंद्रः।अधि।यः।तस्थौ।केशऽवंता।व्यचस्वंता।न।पुष्ट्यै।वनोति।शिप्रा (शवो) २४

भ्यां।शिप्रिणीऽवान्॥ ॥२६॥ प्र।अस्तौत्।पृषत्ऽओजाः।ऋष्वेभिः।ततक्ष।शूरः।शवसा।ऋभुः।न।क्रतुऽभिः।मातरिश्वा।वज्रं।यः।चक्रे।सुऽहना
य।दस्यवे।हिरीमशः।हिरीमान्।अरुतऽहनुः।अद्भुतं।न।रजः।अव।नः।वृजिना।शिशीहि।ऋचा।वनेम।अनृचः।न।अब्रह्मा।यज्ञः।ऋधक्।
जोषति।त्वे इति।ऊर्ध्वा।यत्।ते।त्रेतिनी।भूत्।यज्ञस्य।धूःऽसु।सद्मन्।सऽजूः।नावं।स्वऽयशसं।सचा।आयोः।श्रिये।ते।पृश्निः।उपऽसेचनी।भूत्।
श्रिये।दर्विः।अरेपाः।यया।स्वे।पात्रे।सिंचसे।उत्।शतं।वा।यत्।असुर्य।प्रति।त्वा।सुऽमित्रः।इत्था।अस्तौत्।दुःऽमित्रः।इत्था।अस्तौत्।आवः।यत्
दस्युऽहत्ये।कुत्सऽपुत्रं।प्र।आवः।कुत्सऽवत्सं॥ २७॥ इत्यष्टमाष्टकस्यप्रथमोध्यायस्समाप्तः॥ ॥ हरिः ॐ ॥ उभे ऊं इति।नूनं।तत्।इत्।अर्थयेथे इति। ये
इति आ। वि।तन्वाथे इति।धियः।वस्त्रा।अपसाऽइव।सध्रीचीना।यातवे।प्र।ईं।अजीगरिति।सुदिनाऽइव।पृक्षः।आ।तंसयेथे इति।उष्टाराऽइव।फर्वरेषु।श्रयेथे इति।प्रायोगाऽइव।
श्वात्र्या।शासुः।इत्।एथः।दूताऽइव।हि।स्थः।यशसा।जनेषु।मा।अप।स्थातं।महिषाऽइव।अवऽपानात्।साकंऽयुजा।शकुनस्यऽइव।पक्षा।पश्वाऽइव।चित्रा।यजुः।आ।ग
मिष्टं।अग्निःऽइव।देवऽयोः।दीदिऽवांसा।परिज्मानाऽइव।यजथः।पुरुऽत्रा।आपी इति।वः।अस्मे इति।पितराऽइव।पुत्रा।उग्राऽइव।रुचा।नृपती इति।तिन्।अर्यः।दीःऽइव।तु वे
यौ।इर्योऽइव।पुष्ट्यै।किरणाऽइव।भुज्यै।श्रुष्टीवानाऽइव।हवं।आ।गमिष्टं।वंसगाऽइव।पूषर्या।शिंबाता।मित्राऽइव।ऋता।शतरा।शातपंता।वाजाऽइव।उच्चा।वय
सा।घर्म्येऽस्था।मेषाऽइव।इषा।सपर्या।पुरीषा॥ ॥१॥ ॥सृण्याऽइव।जर्भरी इति।तुर्फरी इति।नैतोशाऽइव।तुर्फरी इति।पर्फरीका।उदन्यजाऽइव।जेमना।मदेरू इ
ति।ता।मे।जराय्वु।अजरं।मरायु।पत्राऽइव।चरथं।जारं।मरायु।क्षद्माऽइव।अर्थेषु।तर्तरीथ।उग्रा॥ ...भ इति।नु।आपंत।खरमज्रा।खरऽज्रुः।वायुः।न।पर्फरत्
क्षयत्।रयीणां।घर्मीऽइव।मधुं।जठरे।सनेरू इति।भगेऽअवितो।तुर्फरी इति।फारिवा।अरं।पतत्राऽइव।चचरा।चंद्रऽनिर्निक्।मनःऽशृंगा।मनन्या।न।जग्मी इति।ब
अं

इति।

६ परां०अ० हंताऽइव। गंभरेषु। प्रतिऽस्थां। पादाऽइव। गाधं। तरते। विदाथः। कर्णाऽइव। शासुः। अनु। हि। स्मराथः। अंशाऽइव। नः। भजतं। चित्रं। अप्नः। आरंगराऽइव। मधु। आ। ईर-
२५ येथेऽइति। सारघाऽइव। गवि। नीचीनऽबारे। कीनाराऽइव। स्वेदं। आऽससिष्विदाना। क्षामाऽइव। ऊर्जा। सुयवसऽअत्॥ सचेथेऽइति। ऋध्याम। स्तोमं। सनुयाम। वाजं। आ। नः।
मंत्रं। सऽरथा। इह। उप। यातं। यशः। न। पक्वं। मधु। गोषु। अंतः। आ। भूतऽअंशः। अश्विनोः। कामं। अप्राः॥ ॥२॥ आविः। अभूत्। महि। माघोनं। एषां। विश्वं। जीवं। तमसः।
निः। अमोचि। महि। ज्योतिः। पितृऽभिः। दत्तं। आ। अगात्। उरुः। पंथाः। दक्षिणायाः। अदर्शि। उच्चा। दिवि। दक्षिणाऽवंतः। अस्थुः। ये। अश्वऽदाः। सह। ते। सूर्येण। हिरण्यऽ-
दाः। अमृतऽत्वं। भजंते। वासःऽदाः। सोम। प्र। तिरंते। आयुः। दैवी। पूर्तिः। दक्षिणा। देवऽयज्या। न। कवऽअरिभ्यः। नहि। ते। पृणंति। अथ। नरः। प्रयतऽदक्षिणासः। अ-
वद्यऽभिया। बहवः। पृणंति। शतऽधारं। वायुं। अर्कं। स्वःऽविदं। नृऽचक्षसः। ते। अभि। चक्षते। हविः। ये। पृणंति। प्र। च। यच्छंति। संऽगमे। ते। दक्षिणां। दुहते। सप्तऽमातरं।
दक्षिणाऽवान्। प्रथमः। हूतः। एति। दक्षिणाऽवान्। ग्रामऽणीः। अग्रं। एति। तं। एव। मन्ये। नृऽपतिं। जनानां। यः। प्रथमः। दक्षिणां। आऽविवाय। ॥३॥ तं। एव। ऋषिं।
तं। ऊं इति। ब्रह्माणं। आहुः। यज्ञऽन्यं। सामऽगां। उक्थऽशासं। सः। शुक्रस्य। तन्वः। वेद। तिस्रः। यः। प्रथमः। दक्षिणया। रराध। दक्षिणा। अश्वं। दक्षिणा। गां। ददा-
ति। दक्षिणा। चंद्रं। उत। यत्। हिरण्यं। दक्षिणा। अन्नं। वनुते। यः। नः। आत्मा। दक्षिणां। वर्म। कृणुते। विऽजानन्। न। भोजाः। मम्रुः। न। निःऽअर्थं। ईयुः। न। रिष्यंति।
न। व्यथंते। ह। भोजाः। इदं। यत्। विश्वं। भुवनं। स्वरिति स्वः। च। एतत्। सर्वं। दक्षिणा। एभ्यः। ददाति। भोजाः। जिग्युः। सुरभिं। योनिं। अग्रे। भोजाः। जिग्युः। वध्वं। या। सु-
ऽवासाः। भोजाः। जिग्युः। अंतःऽपेयं। सुरायाः। भोजाः। जिग्युः। ये। अहूताः। प्रऽयंति। भोजाय। अश्वं। सं। मृजंति। आशुं। भोजाय। आस्ते। कन्या। शुंभमाना। भोजस्य।
इदं। पुष्करिणीऽइव। वेश्म। परिऽकृतं। देवमानाऽइव। चित्रं। भोजं। अश्वाः। सुष्ठुऽवाहः। वहंति। सुऽवृत्। रथः। वर्तते। दक्षिणायाः। भोजं। देवासः। अवत। भरेषु। भोजः। श- शिवो
२५

ना।

त्रून्। संऽअनीकेषु। जेता। ॥४॥ किं। इच्छंती। सरमा। प्र। इदं। आनट्। दूरे। हि। अध्वा। जगुरिः। पराचैः। का। अस्मेऽहितिः। का। परिऽतक्म्या। आसीत्। कथं। रसा-
याः। अतरः। पयांसि। इंद्रस्य। दूतीः। इषिता। चरामि। महः। इच्छंती। पणयः। निऽधीन्। वः। अतिऽस्कदः। भियसा। तत्। नः। आवत्। तथा। रसायाः। अतरं। पयांसि। कीदृ-
ङ्। इंद्रः। सरमे। का। दृशीका। यस्य। इदं। दूतीः। असरः। पराकात्। आ। च। गच्छात्। मित्रं। एनं। दधाम। अथ। गवां। गोऽपतिः। नः। भवाति। न। दभ्यं। दभत्। सः। असरं।
पराकात्। न। तं। गूहंति। स्रवतः। गभीराः। हताः। इंद्रेण। पणयः। शयध्वे। इमाः। गावः। सरमे। याः। ऐच्छः। परि। दिवः। अंतान्। सुऽभगे। पतंती। कः। ते। एनाः। अव। सृजात्।
अयुध्वी। उत। अस्माकं। आयुधा। संति। तिग्मा। ॥५॥ असेन्याः। वः। पणयः। वचांसि। अनिषव्याः। तन्वः। संतु। पापीः। अधृष्टः। वः। एतवै। अस्तु। पंथाः। बृहस्पतिः।
वः। उभया। न। मृळात्। अयं। निऽधिः। सरमे। अद्रिऽबुध्नः। गोभिः। अश्वेभिः। वसुऽभिः। निऽऋष्टः। रक्षंति। तं। पणयः। ये। सुऽगोपाः। रेकु। पदं। अलकं। आ। जगंथ। आ। इ-
ह। गमन्। ऋषयः। सोमऽशिताः। अयास्यः। अंगिरसः। नवऽग्वाः। ते। एतं। ऊर्वं। वि। भजंत। गोनां। अथ। एतत्। वचः। पणयः। वमन्। इत्। एव। इत्। च। त्वा। सरमे। आऽजगंथ। प्रऽ
बाधिता। सहसा। दैव्येन। स्वसारं। त्वा। कृणवै। मा। पुनः। गाः। अप। ते। गवां। सुऽभगे। भजाम। न। अहं। वेद। भ्रातृऽत्वं। नो इति। स्वसृऽत्वं। विदुः। अंगिरसः। च। घोराः। गोऽ इंद्रः।
कामाः। मे। अच्छदयन्। यत्। आयं। अप। अतः। इत। पणयः। वरीयः। दूरं। इत। पणयः। वरीयः। उत्। गावः। यंतु। मिनतीः। ऋतेन। बृहस्पतिः। याः। अविंदत्। निऽगूळ्हाः।
सोमः। ग्रावाणः। ऋषयः। च। विप्राः। ॥६॥ ते। अवदन्। प्रथमाः। ब्रह्मऽकिल्बिषे। अकूपारः। सलिलः। मातरिश्वा। वीळुऽहराः। तपः। उग्रः। मयःऽभूः। आपः। देवीः।
प्रथमऽजाः। ऋतेन। सोमः। राजा। प्रथमः। ब्रह्मऽजायां। पुनरिति। प्र। अयच्छत्। अहृणीयमानः। अनुऽअर्तिता। वरुणः। मित्रः। आसीत्। अग्निः। होता। हस्तऽगृ-
ह्य। आ। निनाय। हस्तेन। एव। ग्राह्यः। आऽधिः। अस्याः। ब्रह्मऽजाया। इयं। इति। च। इत्। अवोचन्। न। दूताय। प्रऽह्ये। तस्थे। एषा। तथा। राष्ट्रं। गुपितं। क्षत्रियस्य। देवाः।

६ पदा॰ अष्ट॰ एतस्यां। अवर्तंत। पूर्वे। सप्त। ऋषयः। तपसे। ये। निऽसेदुः। भीमा। जाया। ब्राह्मणस्य। उपऽनीता। दुःऽधां। दधाति। परमे। विऽओमन्। ब्रह्मऽचारी। चरति। वेविषत्। विषः।
२८ सः। देवानां। भवति। एकं। अंगं। तेन। जायां। अनु। अविंदत्। बृहस्पतिः। सोमेन। नीतां। जुहूं। न। देवाः। पुनः। वै। देवाः। अददुः। पुनः। मनुष्याः। उत। राजानः। सत्यं। कृण्वानाः। ब्र
ह्मऽजायां। पुनः। ददुः। पुनःऽदाय। ब्रह्मऽजायां। कृत्वी। देवैः। निऽकिल्बिषं। ऊर्जं। पृथिव्याः। भक्त्वाय। उरुऽगायं। उप। आसते। ॥७॥ ॥ संऽइद्धः। अद्य। मनुषः। दुरोणे। देवः। दे
अ॰ ११४ वान्। यजसि। जातऽवेदः। आ। च। वह। मित्रऽमहः। चिकित्वान्। त्वं। दूतः। कविः। असि। प्रऽचेताः। तनूऽनपात्। पथः। ऋतस्य। यानान्। मध्वा। संऽअंजन्। स्वदय। सुऽजिह्व।
मन्मानि। धीऽभिः। उत। यज्ञं। ऋंधन्। देवऽत्रा। च। कृणुहि। अध्वरं। नः। आऽजुह्वानः। ईड्यः। वंद्यः। च। आ। याहि। अग्ने। वसुऽभिः। सऽजोषाः। त्वं। देवानां। असि। यह्व। होता।
सः। एनान्। यक्षि। इषितः। यजीयान्। प्राचीनं। बर्हिः। प्रऽदिशा। पृथिव्याः। वस्तोः। अस्याः। वृज्यते। अग्रे। अह्नां।०। देवेभ्यः। अदितये। स्योनं। व्यचस्वतीः। उर्विया। वि।
श्रयंतां। पतिऽभ्यः। न। जनयः। शुंभमानाः। देवीः। द्वारः। बृहतीः। विश्वंऽइन्वाः। देवेभ्यः। भवत। सुऽप्रऽअयनाः। ॥८॥ ॥ आ। सुस्वयंती इति। यजते इति। उपाके इति।०
दिव्ये इति। योषणे इति। बृहती इति। सुरुक्मे इति सुऽरुक्मे। अधि। श्रियं। शुक्रऽपिशं। दधाने इति।०। सुऽवाचा। मिमाना। यज्ञं। मनुषः। यजध्यै। प्रऽचोदयंता। विदथेषु। मी॰ ५
कारू इति। प्राचीनं। ज्योतिः। प्रऽदिशा। दिशंता। आ। नः। यज्ञं। भारती। तूयं। एतु। इळा। मनुष्वत्। इह। चेतयंती। तिस्रः। देवीः। बर्हिः। आ। इदं। स्योनं। सरस्वती। स्वऽअ
पसः। सदंतु। यः। इमे इति। द्यावापृथिवी इति। जनित्री इति। रूपैः। अपिंशत्। भुवनानि। विश्वा। तं। अद्य। होतः। इषितः। यजीयान्। देवं। त्वष्टारं। इह। यक्षि। विद्वान्।
उपऽअवसृज। त्मन्या। संऽअंजन्। देवानां। पाथः। ऋतुऽथा। हवींषि। वनस्पतिः। शमिता। देवः। अग्निः। स्वदंतु। हव्यं। मधुना। घृतेन। सद्यः। जातः। वि। अमिमीत। य
ज्ञं। अग्निः। देवानां। अभवत्। पुरःऽगाः। अस्य। होतुः। प्रऽदिशि। ऋतस्य। वाचि। स्वाहाऽकृतं। हविः। अदंतु। देवाः। ॥९॥ ॥ मनीषिणः। प्र। भरध्वं। मनीषां। यथाऽयथा। म शिवो
२८

तयः। संति। नृणां। इंद्रं। सत्यैः। आ। ईरयाम। कृतेभिः। सः। हि। वीरः। गिर्वणस्युः। विदानः। ऋतस्य। हि। सदसः। धीतिः। अद्यौत्। सं। गार्ष्टेयः। वृषभः। गोभिः। आनट्। उत्। अ
तिष्ठत्। तविषेण। रवेण। महांति। चित्। सं। विव्याच। रजांसि। इंद्रः। किल। श्रुत्यै। अस्य। वेद। सः। हि। जिष्णुः। पथिऽकृत्। सूर्याय। आत्। मेनां। कृण्वन्। अच्युतः। भुवत्। गोः।
पतिः। दिवः। सनऽजाः। अप्रतिऽइतः।०। व्रता। अमिनात्। अंगिरःऽभिः। गृणानः। पुरूणि। चित्। नि। ततान। रजांसि। दाधार। यः। धरुणं। सत्यऽताता। इंद्रः। दिवः। प्रतिऽमा
नं। पृथिव्याः। विश्वा। वेद। सवना। हंति। शुष्णं। महीं। चित्। द्यां। आ। अतनोत्। सूर्येण। चास्कंभ। चित्। कंभनेन। स्कभीयान्। ॥१०॥ ॥ वज्रेण। हि। वृत्रऽहा। वृत्रं। अस्तः।
अदेवस्य। शूशुवानस्य। मायाः। वि। धृष्णो इति। अत्र। धृषता। जघंथ। अथ। अभवः। मघऽवन्। बाहुऽओजाः। सचंत। यत्। उषसः। सूर्येण। चित्रां। अस्य। केतवः। रां। अविंद
दिवः। न्। आ। यत्। नक्षत्रं। ददृशे। न। पुनः। यतः। नकिः। अद्धा। नु। वेद। दूरं। किल। प्रथमाः। जग्मुः। आसां। इंद्रस्य। याः। प्रऽसवे। ससुः। आपः। क्व। स्वित्। अग्रं। क्व। बुध्नः। आसां। आ
पः। मध्यं। क्व। वः। नूनं। अंतः। सृजः। सिंधून्। अहिना। जग्रसानान्। आत्। इत्। एताः। प्र। विविज्रे। जवेन। मुमुक्षमाणाः। उत। याः। ह। मुमुच्रे। अध। इत्। एताः। न। रमंते। निऽति
क्ताः। सध्रीचीः। सिंधुं। उशतीःऽइव। आयन्। सनात्। जारः। आऽरितः। पूःऽभित्। आसां। अस्तं। आ। ते। पार्थिवा। वसूनि। अस्मे इति। जग्मुः। सूनृताः। इंद्र। पूर्वीः। ॥११॥ ॥
इंद्र। पिब। प्रतिऽकामं। सुतस्य। प्रातःऽसावः। तव। हि। पूर्वऽपीतिः। हर्षस्व। हंतवे। शूर। शत्रून्। उक्थेभिः। ते। वीर्या। प्र। ब्रवाम। यः। ते। रथः। मनसः। जवीयान्। आ। इंद्र। तेन। सोमऽ
पेयाय। याहि। तूयं। आ। ते। हरयः। प्र। द्रवंतु। येभिः। यासि। वृषऽभिः। मंदमानः। हरित्वता। वर्चसा। सूर्यस्य। श्रेष्ठैः। रूपैः। तन्वं। स्पर्शयस्व। अस्माभिः। इंद्र। सखिऽभिः। हुवानः।
सध्रीचीनः। मादयस्व। निऽसद्य। यस्य। त्यत्। ते। महिमानं। मदेषु। इमे इति। मही इति। रोदसी इति। न। अविविक्तां। तत्। ओकः। आ। हरिऽभिः। इंद्र। युक्तैः। प्रियेभिः। याहि। प्रियं।
अन्नं। अच्छ। यस्य। शश्वत्। पपिऽवान्। इंद्र। शत्रून्। अनानुऽकृत्या। रण्या। चकर्थ। सः। ते। पुरंधिं। तविषीं। इयर्ति। सः। ते। मदाय। सुतः। इंद्र। सोमः। ॥१२॥ ॥ इदं। ते। पात्रं। स

६प०अ०अ० नः। चित्तं। इंद्र। पिब। सोमं। एना। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। पूर्णः। आऽहावः। मदिरस्य। मध्वः। यं। विश्वा। इत्। अभिऽहर्यंति। देवाः। वि। हि। त्वां। इंद्र। पुरुऽधा। जनासः। हितऽप्रयसः।
२० वृषभ। ह्वयंते। अस्माकं। ते। मधुऽमत्ऽतमानि। इमा। भुवन्। सवना। तेषु। हर्य। प्र। ते। इंद्र। पूर्व्याणि। प्र। नूनं। वीर्या। वोचं। प्रथमा। कृतानि। सतीनऽमन्युः। अश्रथयः। अद्रिं। सुऽवेदनां।
अकृणोः। ब्रह्मणे। गां। नि। सु। सीद। गणऽपते। गणेषु। त्वां। आहुः। विप्रऽतमं। कवीनां। न। ऋते। त्वत्। क्रियते। किं। चन। आरे। महां। अर्कं। मघऽवन्। चित्रं। अर्च। अभिऽख्याय। नः। म
घऽवन्। नाधऽमानात्। सखे। बोधि। वसोः। पते। सखीनां। रण। कृधि। रणऽकृत्। सत्यऽशुष्म। अभक्ते। चित्। आ। भज। राये। अस्मान्। ॥१३॥ ॥ तं। अस्य। द्यावापृथिवी इति।
सऽचेतसा। विश्वेभिः। देवैः। अनु। शुष्मं। आवतां। यत्। ऐत्। कृण्वानः। महिमानं। इंद्रियं। पीत्वी। सोमस्य। क्रतुऽमान्। अवर्धत। तं। अस्य। विष्णुः। महिमानं। ओजसा। अंशुं। द
धन्वान्। मधुनः। वि। रप्शते। देवेभिः। इंद्रः। मघऽवा। सयावऽभिः। वृत्रं। जघन्वान्। अभवत्। वरेण्यः। वृत्रेण। यत्। अहिना। बिभ्रत्। आयुधा। संऽअस्थिथाः। युधये। शंसं। आऽवि
दे। विश्वे। ते। अत्र। मरुतः। सह। त्मना। अवर्धन्। उग्र। महिमानं। इंद्रियं। जज्ञानः। एव। वि। अबाधत। स्पृधः। प्र। अपश्यत्। वीरः। अभि। पौंस्यं। रणं। अवृश्चत्। अद्रिं। अव।
सऽस्यदः। असृजत्। अस्तभ्नात्। नाकं। सुऽअपस्यया। पृथुं। आत्। इंद्रः। सत्रा। तविषीः। अपत्यत। वरीयः। द्यावापृथिवी इति। अबाधत। अव। अभरत्। धृषितः। वज्रं।
तविषीभ्यः। आयसं। शेवं। मित्राय। वरुणाय। दाशुषे। ॥१४॥ ॥ इंद्रस्य। अत्र। तविषीभ्यः। विऽरप्शिनः। ऋघायतः। अरंहयंत। मन्यवे। वृत्रं। यत्। उग्रः। वि। अवृश्चत्। ओजसा। अपः। बि
भ्रतं। तमसा। परिऽवृतं। या। वीर्याणि। प्रथमानि। कर्त्वा। महिऽत्वेभिः। यतमानौ। संऽईयतुः। ध्वांतं। तमः। अव। दध्वसे। हते। इंद्रः। मह्ना। पूर्वऽहूतौ। अपत्यत। विश्वे। दे
वासः। अध। कृष्ण्यानि। ते। अवर्धयन्। सोमऽवत्या। वचस्यया। इंद्रं। वृत्रं। अहिं। इंद्रस्य। हन्मना। अग्निः। न। जंभैः। तृषु। अन्नं। आवयत्। भूरि। दक्षेभिः। वचनेभिः। ऋक्वऽ
भिः। सख्येभिः। सख्यानि। प्र। वोचत। इंद्रः। धुनिं। च। चुमुरिं। च। दंभयन्। श्रद्धाऽमनस्या। शृण्वते। दभीतये। त्वं। पुरूणि। आ। भर। सुऽअश्व्या। येभिः। मंसैः। निऽवचना। रामो
२०

नि। शंसन्। सुऽगेभिः। विश्वा। दुःऽइता। तरेम। विदा इति। सु। नः। उर्विया। गाधं। अद्य। ॥१५॥ ॥ इत्यर्धः ॥ घर्मा। सं। अंता। त्रिऽवृतं। वि। आपतुः। तयोः। जुष्टिं। मातरिश्वा। ज
गाम। दिवः। पयः। दिधिषाणाः। अवेषन्। विदुः। देवाः। सहऽसामानं। अर्कं। तिस्रः। देष्ट्राय। निःऽऋतीः। उप। आसते। दीर्घऽश्रुतः। वि। हि। जानंति। वह्नयः। तासां। नि। चिक्युः। कवयः।
निऽदानं। परेषु। याः। गुह्येषु। व्रतेषु। चतुःऽकपर्दा। युवतिः। सुऽपेशाः। घृतऽप्रतीका। वयुनानि। वस्ते। तस्यां। सुऽपर्णा। वृषणा। नि। सेदतुः। यत्र। देवाः। दधिरे। भागऽधेयं। एकः। सुऽ
पर्णः। सः। समुद्रं। आ। विवेश। सः। इदं। विश्वं। भुवनं। वि। चष्टे। तं। पाकेन। मनसा। अपश्यं। अंतितः। तं। माता। रेळ्हि। सः। ऊं इति। रेळ्हि। मातरं। सुऽपर्णं। विप्राः। कवयः। वचःऽभिः। ए
कं। संतं। बहुऽधा। कल्पयंति। छंदांसि। च। दधतः। अध्वरेषु। ग्रहान्। सोमस्य। मिमते। द्वादश। ॥१६॥ ॥ षट्ऽत्रिंशान्। च। चतुरः। कल्पयंतः। छंदांसि। च। दधतः। आऽद्वादशं। यज्ञं। विऽ
माय। कवयः। मनीषा। ऋक्ऽसामाभ्यां। प्र। रथं। वर्तयंति। चतुःऽदश। अन्ये। महिमानः। अस्य। तं। धीराः। वाचा। प्र। नयंति। सप्त। आप्नानं। तीर्थे। कः। इह। प्र। वोचत्। येन। पथा। प्रऽपि
बंते। सुतस्य। सहस्रऽधा। पंचऽदशानि। उक्था। यावत्। द्यावापृथिवी इति। तावत्। इत्। तत्। सहस्रऽधा। महिमानः। सहस्रं। यावत्। ब्रह्म। विऽस्थितं। तावती। वाक्। कः। छंदसां। योगं। आ।
वेद। धीरः। कः। धिष्ण्यां। प्रति। वाचं। पपाद। कं। ऋत्विजां। अष्टमं। शूरं। आहुः। हरी इति। इंद्रस्य। नि। चिकाय। कः। स्वित्। भूम्याः। अंतं। परि। एके। चरंति। रथस्य। धूःऽसु। युक्तासः। अस्थुः। स्य।
श्रमस्य। दायं। वि। भजंति। एभ्यः। यदा। यमः। भवति। हर्म्ये। हितः। ॥१७॥ ॥ चित्रः। इत्। शिशोः। तरुणस्य। वक्षथः। न। यः। मातरौ। अपिऽएति। धातवे। अनूधाः। यदि। जीजन
त्। अध। च। नु। ववक्ष। सद्यः। महि। दूत्यं। चरन्। अग्निः। ह। नाम। धायि। दन्। अपःऽतमः। सं। यः। वना। युवते। भस्मना। दता। अभिऽप्रमुरा। जुह्वा। सुऽअध्वरः। इनः। न। प्रोथमानः।
यवसे। वृषा। तं। वः। विं। न। द्रुऽसदं। देवं। अंधसः। इंदुं। प्रोथंतं। प्रऽवपंतं। अर्णवं। आसा। वह्निं। न। शोचिषा। विऽरप्शिनं। महिऽव्रतं। न। सरजंतं। अध्वनः। वि। यस्य। ते। ज्रयसानस्य।
अजर। धक्षोः। न। वाताः। परि। संति। अच्युताः। आ। रण्वासः। युयुधयः। न। सत्वनं। त्रितं। नशंत। प्र। शिषंतः। इष्टये। सः। इत्। अग्निः। कण्वऽतमः। कण्वऽसखा। ॥ अग्निः। पातु।

प.अ.अ.६ गृणतः। अग्निः। सूरीन्। अग्निः। ददातु। तेषां। अवः। नः। ॥१८॥ ॥वाजिन्ऽतमाय। सह्यसे। सुऽपित्र्य। तृषु। च्यवानः। अनु। जातऽवेदसे। अनुद्रे। चित्। धृषता। वरं। सते। महिन्ऽत
२८ माय। धन्वना। इत्। अविष्यते। एव। अग्निः। मर्तैः। सह। सूरिऽभिः। वसुः। स्तवे। सहसः। सूनरः। नृऽभिः। मित्रासः। न। ये। सुऽधिताः। ऋतऽयवः। द्यावः। न। द्युम्नैः। अभि। संति। मानुषा
न्। ऊर्जः। नपात्। सहसाऽवन्। इति। त्वा। उपऽस्तुतस्य। वंदते। वृषा। वाक्। ०। इति। त्वा। अग्ने। वृष्टिऽहव्यस्य। पुत्राः। उपऽस्तुतासः। ऋषयः। अवोचन्। तान्। च। पाहि। गृणतः। च। सूरीन्।
वषट्। वषट्। इति। ऊर्ध्वासः। अनक्षन्। नमः। नमः। ०॥ १९॥ ॥पिबो सोमं। महते। इंद्रियाय। पिब। वृत्राय। हंतवे। शविष्ठ। पिब। राये। शवसे। हूयमानः। पिब। मध्वः। तृपत्। इंद्र। आ।
वृषस्व। अस्य। पिब। सुऽमतः। प्रऽस्थितस्य। इंद्र। सोमस्य। वरं। आ। सुतस्य। स्वस्तिऽदाः। मनसा। मादयस्व। अर्वाचीनः। रेवते। सौभगाय। ममत्तु। त्वा। दिव्यः। सोमः। इंद्र। ममत्तु। यः।
सूयते। पार्थिवेषु। ममत्तु। येन। वरिवः। चकर्थ। ममत्तु। येन। निऽरिणासि। शत्रून्। आ। द्विऽबर्हाः। अमिनः। यातु। इंद्रः। वृषा। हरिऽभ्यां। परिऽसिक्तं। अंधः। गवि। आ। सुतस्य। प्रऽभृत
स्य। मध्वः। सत्रा। खेदां। अरुशऽहा। वृषस्व। नि। तिग्मानि। भ्राशयन्। भ्राश्यानि। ०। उग्राय। ते। सहः। बलं। ददामि। प्रतिऽइत्य। शत्रून्। विऽगदेषु। वृश्च॥ ॥२०॥ ॥वि। अर्यः। इंद्र।
तनुहि। श्रवांसि। ओजः। स्थिराऽइव। धन्वनः। अभिऽमातीः। अस्मद्र्यक्। ववृधानः। सहःऽभिः। अनिऽभृष्टः। तन्वं। ववृधस्व। इदं। हविः। मघऽवन्। तुभ्यं। रातं। प्रति। सम्ऽराट्। अहृणानः। गृभा
य। तुभ्यं। सुतः। मघऽवन्। तुभ्यं। पक्वः। अद्धि। इंद्र। पिब। च। प्रऽस्थितस्य। अद्धि। इत्। इंद्र। प्रऽस्थिता। इमा। हवींषि। चनः। दधिष्व। पचता। उत। सोमं। प्रयस्वंतः। प्रति। हर्यामसि। त्वा।
सत्याः। संतु। यजमानस्य। कामाः। प्र। इंद्राग्निऽभ्यां। सुऽवचस्यां। इयर्मि। सिंधौऽइव। प्र। ईरयं। नावं। अर्कैः। अयाःऽइव। परि। चरंति। देवाः। ये। अस्मभ्यं। धनऽदाः। उत्ऽभिदः। च।
॥२१॥ ॥न। वै। ऊं इति। देवाः। क्षुधं। इत्। वधं। ददुः। उत। आशितं। उप। गच्छंति। मृत्यवः। उतो इति। रयिः। पृणतः। न। उप। दस्यति। उत। अपृणन्। मर्डितारं। न। विंदते। यः। आध्राय।
चकमानाय। पित्वः। अन्नऽवान्। सन्। रफिताय। उपऽजग्मुषे। स्थिरं। मनः। कृणुते। सेवते। पुरा। उतो इति। चित्। सः। मर्डितारं। न। विंदते। सः। इत्। भोजः। यः। गृहवे। ददाति। अन्नऽ शिवो
२८

कामाय। चरते। कृशाय। अरं। अस्मै। भवति। यामऽहूतौ। उत। अपरीषु। कृणुते। सखायं। नः। सः। सखा। यः। न। ददाति। सख्ये। सचाऽभुवे। सचमानाय। पित्वः। अप। अ
स्मात्। प्र। इयात्। न। तत्। ओकः। अस्ति। पृणंतं। अन्यं। अरणं। चित्। इच्छेत्। पृणीयात्। इत्। नाधमानाय। तव्यान्। द्राघीयांसं। अनु। पश्येत। पंथां। ओ इति। हि। वर्तंते।
रथ्याऽइव। चक्रा। अन्यंऽअन्यं। उप। तिष्ठंत। रायः॥ ॥२२॥ ॥मोघं। अन्नं। विंदते। अप्रऽचेताः। सत्यं। ब्रवीमि। वधः। इत्। सः। तस्य। न। अर्यमणं। पुष्यति। नो इति। सखायं। के
वलऽअघः। भवति। केवलऽआदी। कृषन्। इत्। फालः। आशितं। कृणोति। यन्। अध्वानं। अप। वृंक्ते। चरित्रैः। वदन्। ब्रह्मा। अवदतः। वनीयान्। पृणन्। आपिः। अपृणंतं। अभि।
स्यात्। एकऽपात्। भूयः। द्विऽपदः। वि। चक्रमे। द्विऽपात्। त्रिऽपादं। अभि। एति। पश्चात्। चतुःऽपात्। एति। द्विऽपदां। अभिऽस्वरे। संऽपश्यन्। पंक्तीः। उपऽतिष्ठमानः। समौ। चित्। हस्तौ।
न। समं। विविष्टः। संऽमातरा। चित्। न। समं। दुहाते इति। यमयोः। चित्। न। समा। वीर्याणि। ज्ञाती इति। चित्। संतौ। न। समं। पृणीतः। ॥२३॥ ॥अग्ने। हंसि। नि। अत्रिणं। दीद्य
त्। मर्त्येषु। आ। स्वे। क्षये। शुचिऽव्रत। उत्। तिष्ठसि। सुऽआहुतः। घृतानि। प्रति। मोदसे। यत्। त्वा। सुचः। संऽअस्थिरन्। सः। आऽहुतः। वि। रोचते। अग्निः। ईळेन्यः। गिरा। सुचा।
प्रतीकं। अज्यते। घृतेन। अग्निः। सं। अज्यते। मधुऽप्रतीकः। आऽहुतः। रोचमानः। विभाऽवसुः। जरमाणः। सं। इध्यसे। देवेभ्यः। हव्यऽवाहन। तं। त्वा। हवंत। मर्त्याः। ॥२४॥ ॥
नं। मर्त्याः। अमर्त्यं। घृतेन। अग्निं। सपर्यत। अदाभ्यं। गृहऽपतिं। अदाभ्येन। शोचिषा। अग्ने। रक्षः। त्वं। दह। गोपाः। ऋतस्य। दीदिहि। सः। त्वं। अग्ने। प्रतीकेन। प्रति। ओष। यातुऽ
धान्यः। उरुऽक्षयेषु। दीद्यत्। तं। त्वा। गीःऽभिः। उरुऽक्षयाः। हव्यऽवाहं। सं। ईधिरे। यजिष्ठं। मानुषे। जने। ॥२५॥ ॥इति। वै। इति। मे। मनः। गां। अश्वं। सनुयां। इति। कुवित्। सोमस्य।
अपां। इति। प्र। वाताःऽइव। दोधतः। उत्। मा। पीताः। अयंसत। ०। रथं। अश्वाःऽइव। आशवः। ०। उप। मा। मतिः। अस्थित। वाश्रा। पुत्रंऽइव। प्रियं। ०। अहं। तष्टाऽइव। वंधुरं। परि। अ
चामि। हृदा। मतिं। ०। नहि। मे। अक्षिऽपत्। चन। अच्छान्त्सुः। पंच। कृष्टयः। ०। ॥२६॥ ॥नहि। मे। रोदसी इति। उभे इति। अन्यं। पक्षं। चन। प्रति। ०। अभि। द्यां। महिना। भुवं। अभि।

प॰अ॰ इमां। पृथिवीं। मही। ० । हंत। अहं। पृथिवीं। इमां। नि। दधानि। इह। वा। इह। वा। ० । ओषं। इत्। पृथिवीं। अहं। जंघनानि। ० । दिवि। मे। अन्यः। पक्षः। अधः। अन्यं। अभीक
२१ षं। ० । अहं। अस्मि। महाऽमहः। अभिऽनभ्यं। उत्ऽईषितः। ० । गृहः। यामि। अरंऽकृतः। देवेभ्यः। हव्यऽवाहनः। ०॥ २७॥ ॥ इत्यष्टमाष्टके षष्ठोध्यायः समाप्तः॥ ॥
हरिः ओम्॥ ॥ तत्। इत्। आस। भुवनेषु। ज्येष्ठं। यतः। जज्ञे। उग्रः। त्वेषऽनृम्णः। सद्यः। जज्ञानः। नि। रिणाति। शत्रून्। अनु। यं। विश्वे। मदंति। ऊमाः। ० । ववृधानः। शवसा। भूरिऽ
ओजाः। शत्रुः। दासाय। भियसं। दधाति। अविऽअनत्। च। विऽअनत्। च। सस्नि। सं। ते। नवंत। प्रऽभृता। मदेषु। ० । त्वे इति। क्रतुं। अपि। वृंजंति। विश्वे। द्विः। यत्। एते। त्रिः। भवंति। ऊमाः।
स्वादोः। स्वादीयः। स्वादुना। सृज। सं। अदः। सु। मधु। मधुना। अभि। योधीः। इति। ० । इति। चित्। हि। त्वा। धना। जयंतं। मदेऽमदे। अनुऽमदंति। विप्राः। ओजीयः। धृष्णो इति। स्थिरं। आ। त
नुष्व। मा। त्वा। दभन्। यातुऽधानाः। दुःऽएवाः। त्वया। वयं। शाशद्महे। रणेषु। प्रऽपश्यंतः। युधेन्यानि। भूरि। चोदयामि। ते। आयुधा। वचःऽभिः। सं। ते। शिशामि। ब्रह्मणा। वयां
सि। ॥१॥ ॥ स्तुषेय्यं। पुरुऽवर्पसं। ऋभ्वं। इनऽतमं। आप्त्यं। आप्त्यानां। आ। दर्षते। शवसा। सप्त। दानून्। प्र। साक्षते। प्रतिऽमानानि। भूरि। नि। तत्। दधिषे। अवरं। परं। च। य
स्मिन्। आविथ। अवसा। दुरोणे। आ। मातरा। स्थापयसे। जिगत्नू इति। अतः। इनोषि। कर्वरा। पुरूणि। इमा। ब्रह्म। बृहत्ऽदिवः। विवक्ति। इंद्राय। शूषं। अग्रियः। स्वःऽसाः।
महः। गोत्रस्य। क्षयति। स्वऽराजः। ० । एव। महान्। बृहत्ऽदिवः। अथर्वा। अवोचत्। स्वां। तन्वं। इंद्रं। एव। स्वसारः। मातरिभ्वरीः। अरिप्राः। हिन्वंति। च। शवसा। वर्धयंति। च।
॥ ॥२॥ ॥ हिरण्यऽगर्भः। सं। अवर्तत। अग्रे। भूतस्य। जातः। पतिः। एकः। आसीत्। सः। दाधार। पृथिवीं। द्यां। उत। इमां। कस्मै। देवाय। हविषा। विधेम। यः। आत्मऽदाः। बलऽदाः।
यस्य। विश्वे। उपऽआसते। प्रऽशिषं। यस्य। देवाः। यस्य। छाया। अमृतं। यस्य। मृत्युः। ० । यः। प्राणतः। निऽमिषतः। महिऽत्वा। एकः। इत्। राजा। जगतः। बभूव। यः। ईशे। अ
स्य। द्विऽपदः। चतुःऽपदः। ० । यस्य। इमे। हिमऽवंतः। महिऽत्वा। यस्य। समुद्रं। रसया। सह। आहुः। यस्य। इमाः। प्रऽदिशः। यस्य। बाहू इति। ० । येन। द्यौः। उग्रा। पृथिवी। च। दृह्ळा। शिवो
२१

येन। स्वरितिस्वः। स्तभितं। येन। नाकः। यः। अंतरिक्षे। रजसः। विऽमानः। ०॥ ३॥ ॥ यं। क्रंदसी इति। अवसा। तस्तभाने इति। अभि। ऐक्षेतां। मनसा। रेजमा
नेइति। यत्र। अधि। सूरः। उत्ऽइतः। विऽभाति। ० । आपः। ह। यत्। बृहतीः। विश्वं। आयन्। गर्भं। दधानाः। जनयंतीः। अग्निं। ततः। देवानां। सं। अवर्तत। असुः। एकः। ०
यः। चित्। आपः। महिना। परिऽअपश्यत्। दक्षं। दधानाः। जनयंतीः। यज्ञं। यः। देवेषु। अधि। देवः। एकः। आसीत्। ० । मा। नः। हिंसीत्। जनिता। यः। पृथिव्याः। यः। वा
दिवं। सत्यऽधर्मा। जजान। यः। च। अपः। चंद्राः। बृहतीः। जजान। ० । प्रजापते। न। त्वत्। एतानि। अन्यः। विश्वा। जातानि। परि। ता। बभूव। यत्ऽकामाः। ते। जुहुमः। तत्। नः। अस्तु। वयं। स्याम। पतयो
रयीणां। ॥४॥ वसुं। न। चित्रऽमहसं। गृणीषे। वामं। शेवं। अतिथिं। अद्विषेण्यं। सः। रासते। शुरुधः। विश्वऽधायसः। अग्निः। होता। गृहऽपतिः। सुऽवीर्यं। जुषाणः।
अग्ने। प्रति। हर्य। मे। वचः। विश्वानि। विद्वान्। वयुनानि। सुक्रतो इति सुऽक्रतो। घृतऽनिर्निक्। ब्रह्मणे। गातुं। आ। ईरय। तव। देवाः। अजनयन्। अनु। व्रतं। सप्त। धा
मानि। परिऽयन्। अमर्त्यः। दाशत्। दाशुषे। सुऽकृते। मामहस्व। सुऽवीरेण। रयिणा। अग्ने। सुऽआभुवा। यः। ते। आनट्। संऽइधा। तं। जुषस्व। ० । हविःऽमंतः। ईळते। स
प्त। वाजिनं। शृण्वंतं। अग्निं। घृतऽपृष्ठं। उक्षणं। शृण्वंतं। देवं। शृण्वते। सुऽवीर्यं। त्वं। दूतः। प्रथमः। वरेण्यः। सः। हूयमानः। अमृताय। मत्स्व। त्वां। मर्जयन्। मरुतः। दाशुषः। गृ
हे। त्वां। स्तोमेभिः। भृगवः। वि। रुरुचुः। ॥५॥ इषं। दुहन्। सुऽदुघां। विश्वऽधायसं। यज्ञऽप्रिये। यजमानाय। सुक्रतो इति सुऽक्रतो। अग्ने। घृतऽस्नुः। त्रिः। ऋता
नि। दीद्यत्। वर्तिः। यज्ञं। परिऽयन्। सुक्रतुऽयसे। त्वां। इत्। अस्याः। उषसः। विऽउष्टिषु। दूतं। कृण्वानाः। अयजंत। मानुषाः। त्वां। देवाः। महयाय्याय। वावृधुः। आज्यं। अ
ग्ने। निऽमृजंतः। अध्वरे। नि। त्वा। वसिष्ठाः। अह्वंत। वाजिनं। गृणंतः। अग्ने। विदथेषु। वेधसः। ० । धारय। ० । ६॥ ॥ अयं। वेनः। चोदयत्। पृश्निऽगर्भाः। ज्योतिःऽजरायुः।
रजसः। विऽमाने। इमं। अपां। संऽगमे। सूर्यस्य। शिशुं। न। विप्राः। मतिऽभिः। रिहंति। समुद्रात्। ऊर्मिं। उत्। इयर्ति। वेनः। नभःऽजाः। पृष्ठं। हर्यतस्य। दर्शि। ऋतस्य। सा

८५ अ०अ० नौ। अधि। विष्टपि। भ्राट्। समानं। योनिं। अभि। अनूषत। व्राः। समानं। पूर्वीः। अभि। वावशानाः। तिष्ठन्। वत्सस्य। मातरः। सऽनीळाः। ० चक्रमाणाः। रिहंति। म
३० ध्वः। अमृतस्य। वाणीः। जानंतः। रूपं। अकृपंत। विप्राः। मृगस्य। घोषं। महिषस्य। हि। ग्मन्। ऋतेन। यंतः। अधि। सिंधुं। अस्थुः। विदत्। गंधर्वः। अमृतानि। नाम। अप्स
राः। जारं। उप। सिस्मियाणा। योषा। बिभर्ति। परमे। विऽओमन्। चरत्। प्रियस्य। योनिषु। प्रियः। सन्। सीदत्। पक्षे। हिरण्यये। सः। वेनः। ॥७॥ ॥नाके। सुऽपर्णं।
उप। यत्। पतंतं। हृदा। वेनंतः। अभि। अचक्षत। त्वा। हिरण्यऽपक्षं। वरुणस्य। दूतं। यमस्य। योनौ। शकुनं। भुरण्युं। ० प्रत्यङ्। चित्रा। बिभ्रत्। अस्य। आयुधानि। ०
नाम। जनत। प्रियाणि। द्रप्सः। समुद्रं। अभि। यत्। जिगाति। पश्यन्। गृध्रस्य। चक्षसा। विऽधर्मन्। ० चकानः। तृतीये। चक्रे। रजसि। प्रियाणि। ॥८॥ ॥इमं। नः। अ
ग्ने। उप। यज्ञं। आ। इहि। पंचऽयामं। त्रिऽवृतं। सप्तऽतंतुं। असः। हव्यऽवाट्। उत। नः। पुरःऽगाः। ज्योक्। एव। दीर्घं। तमः। आ। अशयिष्ठाः। अदेवात्। देवः। प्रऽवता। गुहा। य
न्। प्रऽपश्यमानः। अमृतऽत्वं। एमि। शिवं। यत्। संतं। अशिवः। जहामि। स्वात्। सख्यात्। अरणीं। नाभिं। एमि। पश्यन्। अन्यस्याः। अतिथिं। वयाः। ऋतस्य। धाम। वि। ममे।
पुरूणि। शंसामि। पित्रे। असुराय। शेवं। अयज्ञियात्। यज्ञियं। भागं। एमि। बह्वीः। समाः। अकरं। अंतः। अस्मिन्। इंद्रं। वृणानः। पितरं। जहामि। अग्निः। सोमः। वरुणः। ते।
च्यवंते। परिऽआवर्त्। राष्ट्रं। तत्। अवामि। आयऽयन्। निःऽमायाः। ऊं इति। त्ये। असुराः। अभूवन्। त्वं। च। मा। वरुण। कामयासे। ऋतेन। राजन्। अनृतं। विऽविंचन्। मम। रा
ष्ट्रस्य। अधिऽपत्यं। आ। इहि। ॥९॥ ॥इदं। स्वः। इदं। इत्। आस। वामं। अयं। प्रऽकाशः। उरु। अंतरिक्षं। हनाव। वृत्रं। निःऽएहि। सोम। हविः। त्वा। संतं। हविषा। यजाम। कविः। ब।
कविऽत्वा। दिवि। रूपं। आ। असजत्। अप्रऽभूती। वरुणः। निः। अपः। सृजत्। क्षेमं। कृण्वानाः। जनयः। न। सिंधवः। ताः। अस्य। वर्णं। शुचयः। भरिभ्रति। ताः। अस्य। ज्येष्ठं।
इंद्रियं। सचंते। ताः। ईं। आ। क्षेति। स्वधया। मदंतीः। ताः। ईं। विशः। न। राजानं। वृणानाः। बीभत्सुवः। अप। वृत्रात्। अतिष्ठन्। बीभत्सुनां। सऽयुजं। हंसं। आहुः। अपां। दिव्या शिवो

३०

अहं। इंद्राग्नी इति। अहं। अश्विना। उभा। अहं। सोमं। आहनसं। बिभर्मि। २

नौ। सख्ये। चरंतं। अनुऽस्तुभं। अनु। चर्चूर्यमाणं। इंद्रं। नि। चिक्युः। कवयः। मनीषा। ॥१०॥ ॥अहं। रुद्रेभिः। वसुऽभिः। चरामि। अहं। आदित्यैः। उत। विश्वऽदेवैः। अहं। मित्रा
वरुणा। उभा। बिभर्मि। अहं। त्वष्टारं। उत। पूषणं। भगं। अहं। दधामि। द्रविणं। हविष्मते। सुप्रऽअव्ये। यजमानाय। सुन्वते। अहं। राष्ट्री। संऽगमनी। वसूनां। चिकितुषी। प्रथमा।
यज्ञियानां। तां। मा। वि। देवाः। अदधुः। पुरुऽत्रा। भूरिऽस्थात्रां। भूरि। आऽवेशयंतीं। मया। सः। अन्नं। अत्ति। यः। विऽपश्यति। यः। प्राणिति। यः। ईं। शृणोति। उक्तं। अमंतवः। मां। ते।
उप। क्षियंति। श्रुधि। श्रुत। श्रद्धिऽवं। ते। वदामि। अहं। एव। स्वयं। इदं। वदामि। जुष्टं। देवेभिः। उत। मानुषेभिः। यं। कामये। तंऽतं। उग्रं। कृणोमि। तं। ब्रह्माणं। तं। ऋषिं।
तं। सुऽमेधां। अहं। ॥११॥ ॥अहं। रुद्राय। धनुः। आ। तनोमि। ब्रह्मऽद्विषे। शरवे। हंतवै। ऊं इति। अहं। जनाय। सऽमदं। कृणोमि। अहं। द्यावापृथिवी इति। आ। विवेश॥
अहं। सुवे। पितरं। अस्य। मूर्धन्। मम। योनिः। अप्ऽसु। अंतः। समुद्रे। ततः। वि। तिष्ठे। भुवना। अनु। विश्वा। उत। अमूं। द्यां। वर्ष्मणा। उप। स्पृशामि। अहं। एव। वातःऽ
इव। प्र। वामि। आऽरभमाणा। भुवनानि। विश्वा। ० एतावती। महिना। सं। बभूव। ॥१२॥ ॥न। तं। अंहः। न। दुःऽइतं। देवासः। अष्ट। मर्त्यं। सऽजोषसः। यं। अर्यमा। मित्रः।
नयंति। वरुणः। अति। द्विषः। तत्। हि। वयं। वृणीमहे। ० यं। निः। अंहसः। सूरयः। पाथ। नेथ। च। मर्त्यं। अति। द्विषः। ते। नूनं। नः। ऊतये। ० नविष्ठाः। ऊं इति। नः। नेषणि।
पर्षिष्ठाः। ऊं इति। नः। पर्षणि। अति। द्विषः। यूयं। विश्वं। परि। पाथ। ० युष्माकं। शर्मणि। प्रियाः। स्याम। सुऽप्रनीतयः। अति। ० अयं। ० द्विषः। आदित्यासः। अति। स्रिधः।
० उग्रं। मरुत्ऽभिः। रुद्रं। हुवेम। इंद्रं। अग्निं। स्वस्तये। अति। द्विषः। नेतारः। ऊं इति। सु। नः। तिरः। ० अति। विश्वानि। दुःऽइता। राजानः। चर्षणीनां। अति। द्विषः। शुनं। अस्म
भ्यं। ऊतये। ० शर्म। यच्छंतु। सप्रथः। आदित्यासः। यत्। ईमहे। अति। द्विषः। ० ॥१३॥ ॥रात्री। वि। अख्यत्। आऽयती। पुरुऽत्रा। देवी। अक्षऽभिः। विश्वाः। अधि। श्रि
यः। अधित। आ। उरु। अप्राः। अमर्त्या। निऽवतः। देवी। उत्ऽवतः। ज्योतिषा। बाधते। तमः। निः। ऊं इति। स्वसारं। अस्कृत। उषसं। देवी। आऽयती। अप। इत्। ऊं इति। हासते। त

प॰ अ॰ ८

३१

अ

मः।स्या।नः।अद्य।यस्याः।वयं।नि।ते।यामन्।अविक्ष्महि।वृक्षे।न।वसतिं।वयः।नि।ग्रामासः।अविक्षत।नि।पत्ऽवंतः।नि।पक्षिणः।नि।श्येनासः।चित्।अर्थिनः।य
वय।वृक्यं।वृकं।यवय।स्तेनं।ऊर्म्ये।अथ।नः।सुऽतरा।भव।उप।मा।पेपिशत्।तमः।कृष्णं।विऽअक्तं।अस्थित।उषः।ऋणाऽइव।यातय।उप।ते।गाःऽइव।आ।अकरं।
वृणीष्व।दुहितः।दिवः।रात्रि।स्तोमं।न।जिग्युषे। ॥१४॥ मम।अग्ने।वर्चः।विऽहवेषु।अस्तु।वयं।त्वा।इंधानाः।तन्वं।पुषेम।मह्यं।नमंतां।प्रऽदिशः।चतस्रः।त्वया।अधिऽअ
क्षेण।पृतनाः।जयेम।मम।देवाः।विऽहवे।संतु।सर्वे।इंद्रऽवंतः।मरुतः।विष्णुः।अग्निः।मम।अंतरिक्षं।उरुऽलोकं।अस्तु।मह्यं।वातः।पवतां।कामे।अस्मिन्।मयि।देवाः
द्रविणं।आ।यजंतां।मयि।आऽशीः।अस्तु।मयि।देवऽहूतिः।दैव्याः।होतारः।वनुषंत।पूर्वे।अरिष्टाः।स्याम।तन्वा।सुऽवीराः।मह्यं।यजंतु।मम।यानि।हव्या।आऽकू
तिः।सत्या।मनसः।मे।अस्तु।एनः।मा।नि।गां।कतमत्।चन।अहं।विश्वे।देवासः।अधि।वोचत।नः।देवीः।षट्।उर्वीः।उरु।नः।कृणोत।विश्वे।देवासः।इह।वीरयध्वं।मा।
हास्महि।प्रऽजया।मा।तनूभिः।मा।रधाम।द्विषते।सोम।राजन्। ॥१५॥ ॥ अग्निः।मन्युं।प्रतिऽनुदन्।परेषां।अदब्धः।गोपाः।परि।पाहि।नः।त्वं।प्रत्यंचः।यंतु।निऽगुतः।
पुनः।एति।ते।अमा।एषां।चित्तं।प्रऽबुधां।वि।नेशत्।धाता।धातॄणां।भुवनस्य।यः।पतिः।देवं।त्रातारं।अभिमातिऽसहं।इमं।यज्ञं।अश्विना।उभा।बृहस्पतिः।देवाः।पां
तु।यजमानं।निःऽअर्थात्।उरुऽव्यचाः।नः।महिषः।शर्म।यंसत्।अस्मिन्।हवे।पुरुऽहूतः।पुरुऽक्षुः।सः।नः।प्रऽजायै।हरिऽअश्व।मृळय।इंद्र।मा।नः।रीरिषः।मा।परा।
दाः।ये।नः।सऽपत्नाः।अप।ते।भवंतु।इंद्राग्नीऽभ्यां।अव।बाधामहे।तान्।वसवः।रुद्राः।आदित्याः।उपरिऽस्पृशं।मा।उग्रं।चेत्तारं।अधिऽराजं।अक्रन्॥ ॥१६॥ ॥
इत्यष्टमः ॥ न।असत्।आसीत्।नो इति।सत्।आसीत्।तदानीं।न।आसीत्।रजः।नो इति।विऽओम।परः।यत्।किं।आ।अवरीवरिति।कुह।कस्य।शर्मन्।अंभः।किं।
आसीत्।गहनं।गभीरं।न।मृत्युः।आसीत्।अमृतं।न।तर्हि।न।रात्र्याः।अह्नः।आसीत्।प्रऽकेतः।आनीत्।अवातं।स्वधया।तत्।एकं।तस्मात्।ह।अन्यत्।न।परः।किं।च

शिवो

३१

अ

न।आस।तमः।आसीत्।तमसा।गूळ्हं।अग्रे।अप्रऽकेतं।सलिलं।सर्वं।आः।इदं।तुच्छ्येन।आभु।अपिऽहितं।यत्।आसीत्।तपसः।तत्।महिना।अजायत।एकं।कामः।तत्।
अग्रे।सं।अवर्तत।अधि।मनसः।रेतः।प्रथमं।यत्।आसीत्।सतः।बंधुं।असति।निः।अविंदन्।हृदि।प्रतिऽइष्य।कवयः।मनीषा।तिरश्चीनः।विऽततः।रश्मिः।एषां।
३ अधः।स्वित्।आसीत्।उपरि।स्वित्।आसीत्।रेतःऽधाः।आसन्।महिमानः।आसन्।स्वधा।अवस्तात्।प्रऽयतिः।परस्तात्।॰।कुतः।आऽजाताः।कुतः।
इयं।विऽसृष्टिः।अर्वाक्।देवाः।अस्य।विऽसर्जनेन।अथ।कः।वेद।यतः।आऽबभूव।इयं।विऽसृष्टिः।यतः।आऽबभूव।यदि।वा।दधे।यदि।वा।न।यः।अस्य।अधिऽ
अक्षः।परमे।विऽओमन्।सः।अंग।वेद।॰।वेद। ॥१७॥ ॥ यः।यज्ञः।विश्वतः।तंतुऽभिः।ततः।एकऽशतं।देवऽकर्मेभिः।आऽयतः।इमे।वयंति।पितरः।ये।आऽययुः।
प्र।वय।अप।वय।इति।आसते।तते।पुमान्।एनं।तनुते।उत्।कृणत्ति।पुमान्।वि।ततने।अधि।नाके।अस्मिन्।इमे।मयूखाः।उप।सेदुः।ऊं इति।सदः।सामानि।चक्रुः।
तसराणि।ओतवे।का।आसीत्।प्रऽमा।प्रतिऽमा।किं।निऽदानं।आज्यं।किं।आसीत्।परिऽधिः।कः।आसीत्।छंदः।किं।आसीत्।प्रऽउगं।किं।उक्थं।यत्।देवाः।देवं।अ
यजंत।विश्वे।अग्नेः।गायत्री।अभवत्।सऽयुग्वा।उष्णिहया।सविता।सं।बभूव।अनुऽस्तुभा।सोमः।उक्थैः।महस्वान्।बृहस्पतेः।बृहती।वाचं।आवत्।विऽराट्।मित्रा
वरुणयोः।अभिऽश्रीः।इंद्रस्य।त्रिऽस्तुप्।इह।भागः।अह्नः।विश्वान्।देवान्।जगती।आ।विवेश।तेन।चाक्लृप्रे।ऋषयः।मनुष्याः।चाक्लृप्रे।तेन।ऋषयः।मनुष्याः।यज्ञे।
जाते।पितरः।नः।पुराणे।पश्यन्।मन्ये।मनसा।चक्षसा।तान्।ये।इमं।यज्ञं।अयजंत।पूर्वे।।सहऽस्तोमाः।सहऽछंदसः।आऽवृतः।सहऽप्रमाः।ऋषयः।सप्त।दैव्याः।पूर्वे
षां।पंथां।अनुऽदृश्य।धीराः।अनु।आ।लेभिरे।रथ्यः।न।रश्मीन्। ॥१८॥ अप।प्राचः।इंद्र।विश्वान्।अमित्रान्।अप।अपाचः।अभिऽभूते।नुदस्व।अप।उदीचः।अप।सु
रा।अधराकः।उरौ।यथा।तव।शर्मन्।मदेम।कृधि।अंग।यवऽमंतः।यवं।चित्।यथा।दांति।अनुऽपूर्वं।विऽयूय।इहऽइह।एषां।कृणुहि।भोजनानि।ये।बर्हिषः।न

प॰अ॰अ॰७ मुःऽस्तुतिं । न । जग्मुः । नहि । स्तूरि । क्रतुऽस्था । यातं । अग्नि । न । उत । श्रवः । विविदे । संऽगमेषु ॥०॥ युवं । सुऽरामं । अश्विना । नमुचौ । आसुरे । सचा । विऽपिपाना । शुभः । पती इति । इंद्रं ।
३२ कर्मऽसु । आवतं ॥ पुत्रंऽइव । पितरौ । अश्विना । उभा । इंद्र । आवथुः । काव्यैः । दंसनाभिः । यत् । सुरामं । वि । अपिबः । शचीभिः । सरस्वती । त्वा । मघऽवन् । अभिष्णक् ॥०॥ १०
॥ ईजानं । इत । द्यौः । गूर्तऽवसुः । ईजानं । भूमिः । अभि । प्रऽभूषणि । ईजानं । देवौ । अश्विनौ । अभि । सुम्नैः । अवर्धतां । ता । वां । मित्रावरुणा । धारयत्ऽक्षिती इति धारयत्ऽक्षिती ।
सुऽसुम्ना । इषितऽत्वता । यजामसि । युवोः । क्राणाय । सख्यैः । अभि । स्याम । रक्षसः । अध । नित । नु । पात । दिधिषामहे । वां । अभि । प्रियं । रेक्णः । पत्यमानाः । ददूत । वा । यत । उ
ष्यति । रेक्णः । सं । ऊं इति । आरन् । नकिः । अस्य । मघानि । असौ । अन्यः । अस्तर । सूयन । द्यौः ॥०॥ मूर्धा । रथस्य । चाकन् । न । एतावता । एनसा । अंतकऽध्रुक् । अस्मिन् । स्का ए
नत्वाराकऽपूते । एनः । हिते । मित्रे । निऽगता । च । हंति । वीरान् । अवोः । वा । पता । धात । तनूषु । अवः । प्रियासु । यज्ञियासु । अर्वा । युवोः । हि । माता । अदितिः । विऽचेतसा । द्यौः । न । भू
मिः । पयसा । पुपूतनि । अव । प्रिया । दिदिष्टन । सूरः । निनिक् । रश्मिऽभिः । युवं । हि । अप्नऽराजौ । असीदतं । तिष्ठत । रथं । न । धूःऽसदं । वनःऽसदं । ता । नः । कणूकऽयंतीः । नृऽ
मेधः । तत्र । अंहसः । सुऽमेधः । तत्र । अंहसः ॥२०॥ ओ इति । सु । अस्मै । पुरःऽरथं । इंद्राय । शूषं । अर्चत । अभीके । चित । ऊं इति । लोकऽकृत । संऽगे । समत्ऽसु । वृत्रऽहा ।
अस्माकं । बोधि । चोदिता । नभंतां । अन्यकेषां । ज्याकाः । अधि । धन्वऽसु । त्वं । सिंधून् । अव । असृजः । अधराचः । अहन् । अहिं । अशत्रुः । इंद्र । जज्ञिषे । विश्वं । पुष्यसि । वार्यं
तं । त्वा । परि । स्वजामहे ॥०॥ वि । सु । विश्वाः । अरातयः । अर्यः । नशंत । नः । धियः । अस्ता । अभि । शत्रवे । वधं । यः । नः । इंद्र । जिघांसति । या । ते । रातिः । ददिः । वसु ॥०॥
यः । नः । इंद्र । अभितः । जनः । वृकऽयुः । आऽदिदेशति । अधःऽपदं । तं । ईं । कृधि । विऽबाधः । असि । ससहिः ॥०॥ अभिऽदासति । सनाभिः । यः । च । निःऽत्यः । अव । तस्य । बलं । तिर । म
हीऽइव । द्यौः । अध । त्मना ॥०॥ सखिऽत्वं । आ । रभामहे । सतस्य । नः । पथा । नय । अति । विश्वानि । दुःऽइता ॥०॥ अस्मभ्यं । सु । त्वं । इंद्र । तां । शिक्ष । या । दोहते । प्रति । वरं । जरित्रे । अछिद्रऽऊ शिवो ३२

नि ।

ध्री । पीपयत् । यथा । नः ॥२२॥ ॥ उभे इति । यत् । इंद्र । रोदसी इति । आपप्राथ । उषाःऽइव । महांतं । त्वा । महीनां । संऽराजं । चर्षणीनां । देवी । जनित्री । अजीजनत् । भद्रा । जनित्री ।
अजीजनत् ॥०॥ अव । स्म । दुःऽहृणायतः । मर्तस्य । तनुहि । स्थिरं ॥०॥ अवा । त्याः । बृहतीः । इषः । विश्वऽचंद्राः । अमित्रऽहन् । शचीभिः । शक्र । धूनुहि । इंद्र । विश्वाभिः । ऊतिऽभिः ॥०॥ अ
व । यत् । त्वं । शतक्रतो इति शतऽक्रतो । इंद्र । विश्वानि । धूनुषे । रयिं । न । सुन्वते । सचा । सहस्रिणीभिः । ऊतिऽभिः ॥०॥ अव । स्वेदाःऽइव । अभितः । विष्वक् । पतंतु । दिद्यवः । दूर्वा
याःऽइव । तंतवः । वि । अस्मत् । एतु । दुःऽमतिः ॥०॥ दीर्घं । हि । अंकुशं । यथा । शक्तिं । बिभर्षि । मंतुऽमः । पूर्वेण । मघऽवन् । पदा । अजः । वयां । यथा । यमः ॥०॥ नकिः । देवाः । मिनी
मसि । नकिः । आ । योपयामसि । मंत्रऽश्रुत्यं । चरामसि । पक्षेभिः । अपिऽकक्षेभिः । अत्र । अभि । सं । रभामहे ॥२२॥ ॥ यस्मिन् । वृक्षे । सुऽपलाशे । देवैः । संऽपिबते । यमः ।
अत्र । नः । विश्पतिः । पिता । पुराणान् । अनु । वेनति ॥०॥ पुराणान् । अनुऽवेनंतं । चरंतं । पापया । अमुया । असूयन् । अभि । अचाकशं । तस्मै । अस्पृहयं । पुनरिति । यं । कुमार
नवं । रथं । अचक्रं । मनसा । अकृणोः । एकऽईषं । विश्वतः । प्रांचं । अपश्यन् । अधि । तिष्ठसि । यं । कुमार । प्र । अवर्तयः । रथं । विप्रेभ्यः । परि । तं । साम । अनु । प्र । अवर्तत ।
सं । इतः । नावि । आऽहितं ॥०॥ कः । कुमारं । अजनयत् । रथं । कः । निः । अवर्तयत् । कः । स्वित् । तत् । अद्य । नः । ब्रूयात् । अनुऽदेयी । यथा । अभवत् । यथा । अभवत् । अनुऽदेयी ।
ततः । अग्रं । अजायत । पुरस्तात् । बुध्नः । आऽततः । पश्चात् । निःऽअयनं । कृतं ॥०॥ इदं । यमस्य । सदनं । देवऽमानं । यत् । उच्यते । इयं । अस्य । धम्यते । नाळीः । अयं । गीःऽभिः । प
रिऽकृतः ॥२३॥ ॥ केशी । अग्निं । केशी । विषं । केशी । बिभर्ति । रोदसी इति । केशी । विश्वं । स्वः । दृशे । केशी । इदं । ज्योतिः । उच्यते ॥०॥ मुनयः । वातऽरशनाः । पिशंगाः । वसते । मला
लाः । वातस्य । अनु । ध्राजिं । यंति । यत् । देवासः । अविक्षत ॥०॥ उत्ऽमदिताः । मौनेयेन । वातान् । आ । तस्थिम । वयं । शरीरा । इत् । अस्माकं । यूयं । मर्तासः । अभि । पश्यथ ॥०॥
अंतरिक्षेण । पतति । विश्वा । रूपा । अवऽचाकशत् । मुनिः । देवस्यऽदेवस्य । सौऽकृत्याय । सखा । सखा । हितः । वातस्य । अश्वः । वायोः । सखा । अथो इति । देवऽइषितः ॥

१-अ-८
३३

मुनिः। उभौ। समुद्रौ। आ। क्षेति। यः। च। पूर्वः। उत। अपरः। अप्सरसां। गंधर्वाणां। मृगाणां। चरणे। चरन्। केशी। केतस्य। विद्वान्। सखा। स्वादुः। मदिन्ऽतमः। वायुः। अस्मै।
उप। अमंथत्। पिनष्टि। स्म। कुनंनमा। केशी। विषस्य। पात्रेण। यत्। रुद्रेण। अपिबत्। सह। १४। उत। देवाः। अवऽहितं। देवाः। उत्। नयथ। पुनरिति। उत। आगः। चकुषं। देवाः। देवाः।
जीवयथ। पुनरिति। द्वौ। इमौ। वातौ। वातः। आ। सिंधोः। आ। पराऽवतः। दक्षं। ते। अन्यः। आ। वातु। परा। अन्यः। वातु। यत्। रपः। वा। आ। वात। वाहि। भेषजं। वि। वात। वाहि।
यत्। रपः। त्वं। हि। विश्वऽभेषजः। देवानां। दूतः। ईयसे। आ। त्वा। अगमं। शंतातिऽभिः। अथो इति। अरिष्टतातिऽभिः। दक्षं। ते। भद्रं। आ। अभार्षं। परा। यक्ष्मं। सुवामि। ते।
त्रायंतां। इह। देवाः। त्रायतां। मरुतां। गणः। त्रायंतां। विश्वा। भूतानि। यथा। अयं। अरपाः। असत्। आपः। इत्। वै। ऊं इति। भेषजीः। आपः। अमीवऽचातनीः। आपः। सर्व
स्य। भेषजीः। ताः। ते। कृण्वंतु। भेषजं। हस्ताभ्यां। दशऽशाखाभ्यां। जिह्वा। वाचः। पुरःऽगवी। अनामयित्नुऽभ्यां। त्वा। ताभ्यां। त्वा। उप। स्पृशामसि। ॥२५॥ ॥ तव।
त्ये। इंद्र। सख्येषु। वह्नयः। ऋतं। मन्वानाः। वि। अदर्दिरुः। वलं। यत्र। दशस्यन्। उषसः। रिणन्। अपः। कुत्साय। मन्मन्। अह्यः। च। दंसयः। अव। असृजः। प्रऽस्वः। श्वसयः।
गिरीन्। उत। भाजः। उस्राः। अपिबः। मधु। प्रियं। अवर्धयः। वनिनः। अस्य। दंससा। शुशोच। सूर्यः। ऋतऽजातया। गिरा। वि। सूर्यः। मध्ये। अमुचत्। रथं। दिवः। विदत्।
दासाय। प्रतिऽमानं। आर्यः। दृह्लानि। पिप्रोः। असुरस्य। मायिनः। इंद्रः। वि। आस्यत्। चकृऽवान्। ऋजिश्वना। अनाधृष्टानि। धृषितः। वि। आस्यत्। निऽधीन्। अदेवान्।
अमृणात्। अयास्यः। मासाऽइव। सूर्यः। वसु। पुर्यं। आ। ददे। गृणानः। शत्रून्। अशृणात्। विरुक्मता। अयुध्मऽसेनः। विऽभ्वा। विऽभिंदता। दाशत्। वृत्रऽहा। तुज्यानि।
तेजते। इंद्रस्य। वज्रात्। अबिभेत्। अभिऽश्नथः। प्र। अक्रामत्। शुंध्युः। अजहात्। उषाः। अनः। एता। त्या। ते। श्रुत्यानि। केवला। यत्। एकः। एकं। अकृणोः। अयज्ञं। मासां।
विऽधानं। अदधाः। अधि। द्यवि। त्वया। विऽभिन्नं। भरति। प्रऽधिं। पिता। ॥२६॥ ॥ सूर्यऽरश्मिः। हरिऽकेशः। पुरस्तात्। सविता। ज्योतिः। उत्। अयान्। अजस्रं। तस्य।

शिवौ
३३

पूषा। प्रऽसवे। याति। विद्वान्। संऽपश्यन्। विश्वा। भुवनानि। गोपाः। नृऽचक्षाः। एषः। दिवः। मध्ये। आस्ते। आपप्रिऽवान्। रोदसी इति। अंतरिक्षं। सः। विश्वाचीः। अभि।
चष्टे। घृताचीः। अंतरा। पूर्वं। अपरं। च। केतुं। ०। विश्वा। रूपा। अभि। चष्टे। शमीभिः। ०। इंद्रः। न। तस्थौ। संऽअरे। धनानां। विश्वऽवसुं। सोम। गंधर्वं। आपः। ददृशुषीः। तत्
इं ईः तत्। ऋतेन। वि। आयन्। तत्। अनुऽअवैत्। इंद्रः। रारहाणः। आसां। परि। सूर्यस्य। परिऽधीन्। अपश्यत्। विश्वऽवसुः। अभि। तत्। नः। गृणातु। दिव्यः। गंधर्वः। रजसः। विऽमा
नः। ०। धियः। हिन्वानः। धियः। इत्। नः। अव्याः। सस्निं। अविंदत्। चरणे। नदीनां। अप। अवृणोत्। दुरः। अश्मऽव्रजानां। प्र। आसां। गंधर्वः। अमृतानि। वोचत्। इंद्रः। दक्षं।
परि। जानात्। अहीनां। ॥२७॥ ॥ अग्ने। तव। श्रवः। वयः। महि। भ्राजंते। अर्चयः। विभावसो इति विभाऽवसो। बृहद्भानो इति बृहत्ऽभानो। शवसा। वाजं। उक्थ्यं।
दधासि। दाशुषे। कवे। पावकऽवर्चाः। शुक्रऽवर्चाः। अनूनऽवर्चाः। उत्। इयर्षि। भानुना। पुत्रः। मातरा। विऽचरन्। उप। अवसि। पृणक्षि। रोदसी इति। उभे इति। ऊर्जः। नपात्। जा
तऽवेदः। सुशस्तिऽभिः। मंदस्व। धीतिऽभिः। हितः। त्वे इति। इषः। सं। दधुः। भूरिऽवर्पसः। चित्रऽऊतयः। वामऽजाताः। इरज्यन्। अग्ने। प्रथयस्व। जंतुऽभिः। अस्मे इति। रायः। अ
मर्त्य। सः। दर्शतस्य। वपुषः। वि। राजसि। पृणक्षि। सानसिं। क्रतुं। इष्कर्तारं। अध्वरस्य। प्रऽचेतसं। क्षयंतं। राधसः। महः। रातिं। वामस्य। सुऽभगां। महीं। इषं। दधासि। सा
नसिं। रयिं। ऋतऽवानं। महिषं। विश्वऽदर्शतं। ०। श्रुतऽकर्णं। सप्रथःऽतमं। त्वा। गिरा। दैव्यं। मानुषा। युगा। ॥२८॥ ॥ अग्ने। अच्छ। वद। इह। नः। प्रत्यङ्। नः। सुऽम
नाः। भव। प्र। नः। यच्छ। विशः। पते। धनऽदाः। असि। नः। त्वं। प्र। नः। यच्छतु। अर्यमा। प्र। भगः। प्र। बृहस्पतिः। प्र। देवाः। प्र। उत। सूनृता। रायः। देवी। ददातु। नः। सोमं।
राजानं। अवसे। अग्निं। गीःऽभिः। हवामहे। आदित्यान्। विष्णुं। सूर्यं। ब्रह्माणं। च। बृहस्पतिं। इंद्रवायू इति। बृहस्पतिं। सुऽहवा। इह। हवामहे। यथा। नः। सर्वः। इत्।
जनः। संऽगत्यां। सुऽमनाः। असत्। अर्यमणं। बृहस्पतिं। इंद्रं। दानाय। चोदय। वातं। विष्णुं। सरस्वतीं। सवितारं। च। वाजिनं। ०। अग्निऽभिः। ब्रह्म। यज्ञं। च। वर्धय। त्वं। नः। दे

प॰ अ॰ ० वऽनातये। रायः। दानाय। चोदय॥ २९॥ ॥ अयं। अग्ने। जरिता। त्वे इति। अभूत्। अपि। सहसः। सूनो इति। नहि। अन्यत्। अस्ति। आप्यं। भद्रं। हि। शर्म। त्रिऽवरूथं।
अस्ति। ते। आरे। हिंसानां। अप। दिद्युं। आ। कृधि॥ प्रऽवत्। ते। अग्ने। जनिम। पितुऽयतः। साचीऽइव। विश्वा। भुवना। नि। ऋंजसे। प्र। सप्तयः। प्र। सनिषंत। नः। धियः। पुरः।
३४ चरंति। पशुपाःऽइव। त्मना॥ उत। वै। ऊं इति। परि। वृणक्षि। बप्सत्। बहोः। अग्ने। उलपस्य। स्वधाऽवः। उत। खिल्याः। उर्वराणां। भवंति। मा। ते। हेतिं। तविषीं। चुक्रुधाम।
यत्। उत्ऽवतः। निऽवतः। यासि। बप्सत्। पृथक्। एषि। प्रगर्धिनीऽइव। सेना॥ यदा। ते। ० वप्ताऽइव। श्मश्रु। वपसि। प्र। भूम। प्रति। अस्य। श्रेणयः। ददृश्रे। एकं। निऽयानं। ब
हवः। रथासः। बाहू इति। यत्। अग्ने। अनुऽमर्मृजानः। न्यङ्। उत्तानां। अनुऽएषि। भूमिं॥ उत्। ते। शुष्माः। जिहतां। उत्। ते। अर्चिः। उत्। ते। अग्ने। शशमानस्य। वाजाः।
उत्। श्वंचस्व। नि। नम। वर्धमानः। आ। त्वा। अद्य। विश्वे। वसवः। सदंतु॥ अपां। इदं। निऽअयनं। समुद्रस्य। निऽवेशनं। अन्यं। कृणुष्व। इतः। पंथां। तेन। याहि। वशान्। अनु।
आऽअयने। ते। पराऽअयने। दूर्वाः। रोहंतु। पुष्पिणीः। ह्रदाः। च। पुंडरीकाणि। समुद्रस्य। गृहाः। इमे॥ ३०॥ ॥ इत्यष्टमाष्टके सप्तमोध्यायः समाप्तः॥
हरिः ओम्। त्यं। चित्। अत्रिं। ऋतऽजुरं। अर्थं। अश्वं। न। यातवे। कक्षीवंतं। यदि। पुनरिति। रथं। न। कृणुथः। नवं। त्यं। चित्। अश्वं। न। वाजिनं। अरेणवः। यं। अत्नत।
दृळ्हं। ग्रंथिं। न। वि। स्यतं। अत्रिं। यविष्ठं। आ। रजः॥ नरा। दंसिष्ठौ। अत्रये। शुभ्रा। सिसासतं। धियः। अथ। हि। वां। दिवः। नरा। पुनरिति। स्तोमः। न। विऽशसे। चिते। तत्। वां।
सुऽराधसा। रातिः। सुऽमतिः। अश्विना। आ। यत्। नः। सदने। पृथौ। समने। पर्षथः। नरा॥ युवं। भुज्युं। समुद्रे। आ। रजसः। पारे। ईंखितं। यातं। अच्छ। पतत्रिऽभिः। नासत्या।
सातये। कृतं॥ आ। वां। सुम्नैः। शंयूइवेति शंयूऽइव। मंहिष्ठा। विश्वऽवेदसा। सं। अस्मे इति। भूषतं। नरा। उत्सं। न। पिप्युषीः। इषः॥ ३१॥ ॥ अयं। हि। ते। अमर्त्यः। इंदुः।
अत्यः। न। पत्यते। दक्षः। विश्वऽआयुः। वेधसे॥ अयं। अस्मासु। काव्यः। ऋभुः। वज्रः। दास्वते। अयं। बिभर्ति। ऊर्ध्वऽकृशनं। मदं। ऋभुः। न। कृत्व्यं। मदं॥ घृषुः। श्येनाय। शिवो ३४

कृत्वने। आसु। स्वासु। वंसगः। अव। दीधेत्। अहीशुवः॥ यं। सुऽपर्णः। पराऽवतः। श्येनस्य। पुत्रः। आ। अभरत्। शतऽचक्रं। यः। अह्यः। वर्तनिः॥ यं। ते। श्येनः। चारुं। अवृकं। पदा। आ।
नं। २ अभरत्। अरुणं। मानं। अंधसः। एना। वयः। वि। तारि। आयुः। जीवसे। एना। जागार। बंधुता॥ एव। तत्। इंद्रः। इंदुना। देवेषु। चित्। धारयाते। महि। त्यजः। क्रत्वा। ० सुक्रतो इति सुऽक्र
तो। क्रत्वा। अयं। अस्मत्। आ। सुतः॥ २॥ ॥ इमां। खनामि। ओषधिं। वीरुधं। बलवत्ऽतमां। यया। सऽपत्नीं। बाधते। यया। संऽविंदते। पतिं॥ उत्तानऽपर्णे। सुऽभगे। देवऽजूते। सह
स्वति। सऽपत्नीं। मे। परा। धम। पतिं। मे। केवलं। कुरु॥ उत्ऽतरा। अहं। उत्ऽतरे। उत्ऽतरा। इत्। उत्ऽतराभ्यः। अथ। सऽपत्नी। या। मम। अधरा। सा। अधराभ्यः॥ नहि। अस्याः। नाम। गृ
भ्णामि। नो इति। अस्मिन्। रमते। जने। परां। एव। पराऽवतं। सऽपत्नीं। गमयामसि॥ अहं। अस्मि। सहमाना। अथ। त्वं। असि। सासहिः। उभे इति। सहस्वती इति। भूत्वी। सऽपत्नीं। मे।
सह। आवह। उप। ते। अधां। सहमानां। अभि। त्वा। अधां। सहीयसा॥ मां। अनु। प्र। ते। मनः। वत्सं। गौःऽइव। धावति। पथा। वाःऽइव। धावतु॥ ३॥ ॥ अरण्यानि। अरण्यानि। असौ। या। प्रऽ
इव। नश्यसि। कथा। ग्रामं। न। पृच्छसि। न। त्वा। भीःऽइव। विंदती३ं॥ वृषऽरवाय। वदते। यत्। उप। अवति। चिच्चिकः। आघाटिभिःऽइव। धावयन्। अरण्यानिः। महीयते॥ उत। गावःऽइव। अदं
ति। उत। वेश्मऽइव। दृश्यते। उतो इति। अरण्यानिः। सायं। शकटीःऽइव। सर्जति॥ गां। अंग। एषः। आ। ह्वयति। दारु। अंग। एषः। अप। अवधीत्। वसन्। अरण्यान्यां। सायं। अक्रुक्ष
त्। इति। मन्यते॥ न। वै। अरण्यानिः। हंति। अन्यः। च। इत्। न। अभिऽगच्छति। स्वादोः। फलस्य। जग्ध्वाय। यथाऽकामं। नि। पद्यते॥ आंजनऽगंधिं। सुरभिं। बहुऽअन्नां। अकृषिऽव
लां। प्र। अहं। मृगाणां। मातरं। अरण्यानिं। अशंसिषं॥ ४॥ ॥ श्रत्। ते। दधामि। प्रथमाय। मन्यवे। अहन्। यत्। वृत्रं। नर्यं। विवेः। अपः। उभे इति। यत्। त्वा। भवतः। रोदसी इति। अनु।
रेजते। शुष्मात्। पृथिवी। चित्। अद्रिऽवः॥ त्वं। मायाभिः। अनवद्य। मायिनं। अश्रवस्यतः। मनसा। वृत्रं। अर्दयः। त्वां। इत्। नरः। वृणते। गोऽइष्टिषु। त्वां। विश्वासु। हव्यासु। इष्टिषु॥ आ।
एषु। चाकंधि। पुरुऽहूत। सूरिषु। वृधासः। ये। मघऽवन्। आनशुः। मघं। अर्चंति। तोके। तनये। परिष्टिषु। मेधऽसाता। वाजिनं। अह्रये। धने॥ सः। इत्। नु। रायः। सुऽभृतस्य। चाकनत्।

प॰ अ॰ ८
३५

मदं।यः।अस्य।रंध्रं।।विकेतति।त्वाऽवृधः।मघऽवन्।दाशुऽअध्वरः।मक्षु।सः।वाजं।भरति।धना।नृऽभिः।त्वं।शर्धीय।महिना।गृणानः।उरु।कृधि।मघऽवन्।शग्धि।रायः।त्वं।
नः।मित्रः।वरुणः।न।मायी।पित्वः।न।दस्म।दयसे।विऽभक्ता।।५।। ।।सुस्वानासः।इंद्र।स्तुमसि।त्वा।ससऽवांसः।च।तुविऽनृम्ण।वाजं।आ।नः।भर।सुवितं।यस्य।चाकन्।।
त्मना।तना।सनुयाम।त्वाऽऊताः।ऋष्वः।त्वं।इंद्र।शूर।जातः।०।बिभृमसि।प्रऽस्रवणे।न।सोमं।अर्यः।वा।गिरः।अभि।अर्च।विद्वान्।ऋषीणां।विप्रः।सुऽमतिं।चकानः।ते।
स्याम।ये।रणयंत।सोमैः।एना।उत।तुभ्यं।रथऽओळ्ह।भक्षैः।इमा।ब्रह्म।इंद्र।तुभ्यं।शंसि।दाः।नृऽभ्यः।नृणां।शूर।शवः।तेभिः।भव।सऽक्रतुः।येषु।चाकन्।उत।त्रायस्व।गृ
णतः।उत।स्तीन्।श्रुधि।हवं।इंद्र।शूर।पृथ्याः।उत।स्तवसे।वेन्यस्य।अर्कैः।आ।यः।ते।योनिं।घृतऽवंतं।अस्वाः।ऊर्मिः।न।निम्नैः।द्रवयंत।वक्वाः।।६।। ।।सविता।यंत्रैः।पृ
थिवीं।अरम्णात्।अस्कंभने।सविता।द्यां।अदृंहत्।अश्वंऽइव।अधुक्षत्।धुनिं।अंतरिक्षं।अतूर्ते।बद्धं।सविता।समुद्रं।यत्र।समुद्रः।स्कभितः।वि।औनत्।अपां।नपात्।स
विता।तस्य।वेद।अतः।भूः।अतः।आः।उत्ऽथितं।रजः।अतः।द्यावापृथिवी इति।अप्रथेतां।पश्चा।इदं।अन्यत्।अभवत्।यजत्रं।अमर्त्यस्य।भुवनस्य।भूना।सुऽपर्णः।अंग।
सवितुः।गरुत्मान्।पूर्वः।जातः।सः।ऊं इति।अस्य।अनु।धर्म।गावःऽइव।ग्रामं।युयुधिःऽइव।अश्वान्।वाश्राऽइव।वत्सं।सुऽमनाः।दुहाना।पतिःऽइव।जायां।अभि।नः।
नि।एतु।धर्ता।दिवः।सविता।विश्वऽवारः।हिरण्यऽस्तूपः।सवितः।यथा।त्वा।आंगिरसः।जुह्वे।वाजे।अस्मिन्।एव।त्वा।अर्चन्।अवसे।वंदमानः।सोमस्यऽइव।अंशुं।प्र
ति।जागर।अहं।।७।। ।।संऽइद्धः।चित्।सं।इध्यसे।देवेभ्यः।हव्यऽवाहन।आदित्यैः।रुद्रैः।वसुऽभिः।नः।आ।गहि।मृळीकाय।नः।आ।गहि।०।मर्तासः।त्वा।संऽइधा
न।हवामहे।मृळीकाय।हवामहे।त्वां।ऊं इति।जातऽवेदसं।विश्वऽवारं।गृणे।धिया।अग्ने।देवान्।आ।वह।नः।प्रियऽव्रतान्।मृळीकाय।प्रियऽव्रतान्।अग्निः।देवः।देवा
नां।अभवत्।पुरःऽहितः।अग्निं।मनुष्याः।ऋषयः।सं।ईधिरे।अग्निं।महः।धनऽसातौ।अहं।हुवे।मृळीकं।धनऽसातये।अग्निः।अत्रिं।भरत्ऽवाजं।गविऽस्थिरं।प्र।आ

शिवो
३५

इदं।मे।उत्ऽइतं।कृधि।यथा।देवाः।असुरेषु।श्रद्धां।उग्रेषु।
चक्रिरे।एवं।भोजेषु।यज्वऽसु।२+

वत्।नः।कण्वं।त्रसदस्युं।आऽहवे।अग्निं।वसिष्ठः।हवते।पुरःऽहितः।मृळीकाय।पुरःऽहितः।।८।। ।।श्रद्धया।अग्निः।सं।इध्यते।श्रद्धया।हूयते।हविः।श्रद्धां।भगस्य।
मूर्धनि।वचसा।आ।वेदयामसि।प्रियं।श्रद्धे।ददतः।प्रियं।श्रद्धे।दिदासतः।प्रियं।भोजेषु।यज्वऽसु।अस्माकं।उत्ऽइतं।कृधि।श्रद्धां।देवाः।यजमानाः।वायुऽगोपाः।उप।
आसते।श्रद्धां।हृदय्यया।आऽकूत्या।श्रद्धया।विंदते।वसु।श्रद्धां।प्रातः।हवामहे।श्रद्धां।मध्यंदिनं।परि।श्रद्धां।सूर्यस्य।निऽम्रुचि।श्रद्धे।श्रत्।धापय।इह।नः।
।। ।।९।। ।।शासः।इत्था।महान्।असि।अमित्रऽखादः।अद्भुतः।न।यस्य।हन्यते।सखा।न।जीयते।कदा।चन।स्वस्तिऽदाः।विशः।पतिः।वृत्रऽहा।विऽमृधः।वशी।वृषा।
इंद्रः।पुरः।एतु।नः।सोमऽपाः।अभयंऽकरः।वि।रक्षः।वि।मृधः।जहि।वि।वृत्रस्य।हनू इति।रुज।वि।मन्युं।इंद्र।वृत्रऽहन्।अमित्रस्य।अभिऽदासतः।वि।नः।इंद्र।मृधः।
जहि।नीचा।यच्छ।पृतन्यतः।यः।अस्मान्।अभिऽदासति।अधरं।गमय।तमः।अप।इंद्र।द्विषतः।मनः।अप।जिज्यासतः।वधं।वि।मन्योः।शर्म।यच्छ।वरीयः।यवय।वधं।
।। ।।१०।। ।।ईंखयंतीः।अपस्युवः।इंद्रं।जातं।उप।आसते।भेजानासः।सुऽवीर्यं।त्वं।इंद्र।बलात्।अधि।सहसः।जातः।ओजसः।त्वं।वृषन्।वृषा।इत्।असि।त्वं।इंद्र।असि।
बि। वृत्रऽहा।अंतरिक्षं।अतिरः।उत्।द्यां।अस्तभ्नाः।ओजसा।त्वं।इंद्र।सऽजोषसं।अर्कं।बिभर्षि।बाह्वोः।वज्रं।शिशानः।ओजसा।त्वं।इंद्र।अभिऽभूः।असि।विश्वा।जा
तानि।ओजसा।सः।विश्वाः।भुवः।आ।अभवः।।११।। ।।सोमः।एकेभ्यः।पवते।घृतं।एके।उप।आसते।येभ्यः।मधु।प्रऽधावति।तान्।चित्।एव।अपि।गच्छतात्।
तपसा।ये।अनाधृष्याः।तपसा।ये।स्वः।ययुः।तपः।ये।चक्रिरे।महः।०।ये।युध्यंते।प्रऽधनेषु।शूरासः।ये।तनूऽत्यजः।ये।वा।सहस्रऽदक्षिणाः।०।ये।चित्।पूर्वे।ऋतऽ
सापः।ऋतऽवानः।ऋतऽवृधः।पितॄन्।तपस्वतः।यम।०।सहस्रऽनीथाः।कवयः।ये।गोपायंति।सूर्यं।ऋषीन्।तपस्वतः।यम।तपःऽजान्।अपि।गच्छतात्।।१२।।
अरायि।काणे।विऽकटे।गिरिं।गच्छ।सदान्वे।शिरिंबिठस्य।सत्वऽभिः।तेभिः।त्वा।चातयामसि।चत्तो इति।इतः।चत्ता।अमुतः।सर्वा।भ्रूणानि।आरुषी।अराय्यं।ब्र

८ प॰ अ॰ सपाः। पते। तीक्ष्णऽशृंग। उतऽऋषभ। दृहि। अहः। यत्। दारुं। कृणुते। रसं। धौः। अपारे। अपुरुषं। तत्। आ। रभस्व। दुःऽहनो इति दुःऽहनो। तेन। गच्छ। परःऽतरं। यत्। ह

३६ प्रास्तीः। अङ्गंत। उरः। मंदूरऽधाणिकीः। हताः। इंद्रस्य। शत्रवः। सर्वं। बुद्बुदऽयाशवः। परि। इमे। गां। अनेषत। परि। अग्निं। अहृषत। देवेषु। अक्रत। श्रवः। कः। इमान्

आ। दधर्षति ॥१३॥ ॥ अग्निं। हिन्वंतु। नः। धियः। सप्तिं। आशुं। इव। आजिषु। तेन। जेष्म। धनंऽधनं। यया। गाः। आऽकरामहे। सेनया। अग्ने। तव। ऊत्या। तां। नः।

हिन्व। मघऽदेय। आ। अग्ने। सेनाऽकरं। रयिं। भर। पृथुं। गोऽमंतं। अश्विनं। अंग्धि। खं। वर्तय। पणिं। अग्ने। नक्षत्रं। अजरं। आ। सूर्यं। रोहयः। दिवि। दधत्। ज्योतिः। जनेभ्यः।

अग्ने। केतुः। विशां। असि। प्रेष्ठः। श्रेष्ठः। उपस्थऽसत्। बोध। स्तोत्रे। वयः। दधत् ॥१४॥ इमा। नु। कं। भुवना। सीसधाम। इंद्रः। च। विश्वे। च। देवाः। यज्ञं। च। नः। त

न्वं। च। प्रऽजां। च। आदित्यैः। इंद्रः। सह। चीक्लृपाति। आदित्यैः। इंद्रः। सऽगणः। मरुत्ऽभिः। अस्माकं। भूतु। अविता। तनूनां। हवाय। देवाः। असुरान्। यत्। आ

यंत्। देवाः। देवऽत्वं। अभिऽरक्षमाणाः। प्रत्यंचं। अर्कं। अनयन्। शचीभिः। ०॥१५॥ ॥ सूर्यः। नः। दिवः। पातु। वातः। अंतरिक्षात्। अग्निः। नः। पार्थिवेभ्यः। जोष। स

वितः। यस्य। ते। हरः। शतं। सवान्। अर्हति। पाहि। नः। दिद्युतः। पतंत्याः। चक्षुः। नः। देवः। सविता। चक्षुः। धाता। दधातु। नः। चक्षुः। नः। धेहि। चक्षुषे। चक्षुः। विऽख्यै।

तनूभ्यः। सं। च। इदं। वि। च। पश्येम। ० वि। पश्येम। नृऽचक्षसः ॥१६॥ ॥ उत। अ। वक्षुः। न। उत। पर्वतः॥ सो। सूर्यः। अगात्। उत्। अयं। मामकः। भगः। अहं। ॥ तत् ॥ वि

विद्वला। पतिं। अभि। असाक्षि। विऽससहिः। अहं। केतुः। अहं। मूर्धा। अहं। उग्रा। विऽवावनी। मम। इत्। अनु। क्रतुं। पतिः। सेहानायाः। उपऽआचरेत्। मम। पुत्राः। शत्रुऽह

नः। दुहिता। विऽराट्। उत। अहं। अस्मि। संऽजया। पत्यौ। मे। श्लोकः। उत्ऽतमः। येन। इंद्रः। हविषा। कृत्वी। अभवत्। द्युम्नी। उत्ऽतमः। इदं। तत्। अक्रि। देवाः। असप

॥ अथो इति। मे ॥१७॥ त्वा। किल। अभुवं। असपत्ना। सपत्नऽघ्नी। जयंती। अभिऽभूवरी। आ। अवृक्षं। अन्यासां। वर्चः। राधः। अस्थेयसांऽइव। सं। अजेषं। इमाः।

शिवो

३६

अहं। सऽपत्नीः। अभिऽभूवरी। यथा। अहं। अस्य। वीरस्य। विऽराजानि। जनस्य। च। ॥१८॥ तीव्रस्य। अभिऽवयसः। अस्य। पाहि। सर्वऽरथा। वि। हरीइति। इह।

मुंच। इंद्र। मा। त्वा। यजमानासः। अन्ये। नि। रीरमन्। तुभ्यं। इमे। सुतासः। तुभ्यं। सुताः। तुभ्यं। ऊं इति। सोमासः। त्वां। गिरः। श्वात्र्याः। आ। ह्वयंति। इंद्र। इदं। अद्य। स

वनं। जुषाणः। विश्वस्य। विद्वान्। इह। पाहि। सोमं। यः। उशता। मनसा। सोमं। अस्मै। सर्वऽहृदा। देवऽकामः। सुनोति। न। गाः। इंद्रः। तस्य। परा। ददाति। प्रऽशस्तं। इत्

चारुं। अस्मै। कृणोति। अनुऽस्पष्टः। भवति। एषः। अस्य। यः। अस्मै। रेवान्। न। सुनोति। सोमं। निः। अरत्नौ। मघऽवा। तं। दधाति। ब्रह्मऽद्विषः। हंति। अनानुऽदिष्टः

सुऽवत्यंतः। गव्यंतः। वाजयंतः। हवामहे। त्वा। उपऽगंतवै। ऊं इति। आऽभूषंतः। ते। सुऽमतौ। नवायां। वयं। इंद्र। त्वा। शुनं। हुवेम। ॥१९॥ मुंचामि। त्वा। हविषा। जीवनाय।

कं। अज्ञातऽयक्ष्मात्। उत। राजऽयक्ष्मात्। ग्राहिः। जग्राह। यदि। वा। एतत्। एनं। तस्याः। इंद्राग्नीइति। प्र। मुमुक्तं। एनं। यदि। क्षितऽआयुः। यदि। वा। परा। इतः। यदि

मृत्योः। अंतिकं। निःऽऋतेः। एव। नीतः। आ। हरामि। निःऽऋतेः। उपऽस्थात्। अस्पार्षं। एनं। शतऽशारदाय। सहस्रऽअक्षेण। शतऽशारदेन। शतऽआयुषा। हविषा। अहार्षं। आ।

एनं। शतं। यथा। इमं। शरदः। नयाति। इंद्रः। विश्वस्य। दुःऽइतस्य। पारं। शतं। जीव। शरदः। वर्धमानः। शतं। हेमंतान्। शतं। ऊं इति। वसंतान्। शतं। इंद्राग्नीइति। सविता।

बृहस्पतिः। शतऽआयुषा। हविषा। इमं। पुनः। दुः। आ। अहार्षं। त्वा। आ। अविदं। त्वा। पुनः। आ। अगाः। पुनःऽनव। सर्वऽअंग। सर्वं। ते। चक्षुः। सर्वं। आयुः। च। ते। अविदं। ॥१९॥

ब्रह्मणा। अग्निः। संऽविदानः। रक्षःऽहा। बाधतां। इतः। अमीवा। यः। ते। गर्भं। दुःऽनामा। योनिं। आऽशये। ०। अमीवा। ०। अग्निः। तं। ब्रह्मणा। सह। निः। क्रव्यऽअत्। अदं। अनी

नशत्। यः। ते। हंति। पतयंतं। निःऽसत्स्नुं। यः। सरीसृपं। जातं। यः। ते। जिघांसति। तं। इतः। नाशयामसि। यः। ते। ऊरूइति। विऽहरति। अंतरा। दंपतीइतिदंऽपती। शये।

योनिं। यः। अंतः। आऽरेळिह। ०। यः। त्वा। भ्राता। पतिः। भूत्वा। जारः। भूत्वा। निऽपद्यते। प्रऽजां। ०। यः। त्वा। स्वप्नेन। तमसा। मोहयित्वा। निऽपद्यते। ० ॥ ॥२०॥ ॥

८ प॰ अ॰ अक्षीभ्यां। ते। नासिकाभ्यां। कर्णाभ्यां। छुबुकात्। अधि। यक्ष्मं। शीर्षण्यं। मस्तिष्कात्। जिह्वायाः। वि। वृहामि। ते। ग्रीवाभ्यः। ते। उष्णिहाभ्यः। कीकसाभ्यः। अनूक्यात्। य
क्ष्मं। दोषण्यं। अंसाभ्यां। बाहुभ्यां। ०। आंत्रेभ्यः। ते। गुदाभ्यः। वनिष्ठोः। हृदयात्। अधि। यक्ष्मं। मतस्नाभ्यां। यक्नः। प्लाशिभ्यः। ०। ऊरुऽभ्यां। ते। अष्ठीवत्ऽभ्यां। पार्ष्णिभ्यां।
३० प्रऽपदाभ्यां। यक्ष्मं। श्रोणिऽभ्यां। भासदात्। भंससः। ०। मेहनात्। वनंऽकरणात्। लोमऽभ्यः। ते। नखेभ्यः। यक्ष्मं। सर्वस्मात्। आत्मनः। तं। इदं। ०। अंगात्ऽअंगात्। लोम्नःऽलो
म्नः। जातं। पर्वणिऽपर्वणि। ०॥ ॥२१॥ ॥अप। इहि। मनसः। पते। अप। क्राम। परः। चर। परः। निःऽऋत्यै। आ। चक्ष्व। बहुधा। जीवतः। मनः। भद्रं। वै। वरं। वृणते। भद्रं। युंजंति
अ दक्षिणं। भद्रं। वैवस्वते। चक्षुः। बहुऽत्रा। जीवतः। मनः। यत्। आऽशसा। निःऽशसा। अभिऽशसा। उपऽआरिम। जाग्रतः। यत्। स्वपंतः। अग्निः। विश्वानि। अप। दुःऽकृतानि। अजुष्टा
नि। आरे। अस्मत्। दधातु। यत्। इंद्र। ब्रह्मणः। पते। अभिऽद्रोहं। चरामसि। प्रऽचेताः। नः। आंगिरसः। द्विषतां। पातु। अंहसः। ०। जाग्रत्ऽस्वप्नः। संऽकल्पः। पापः। यं। द्विष्मः। तं। सः।
ऋच्छतु। यः। नः। द्वेष्टि। तं। सः। ऋच्छतु। ॥२२॥ ॥देवाः। कपोतः। इषितः। यत्। इच्छन्। दूतः। निःऽऋत्याः। इदं। आऽजगाम। तस्मै। अर्चाम। कृणवाम। निःऽकृतिं। शं। नः। अस्तु। द्विऽपदे। से ९
शं। चतुःऽपदे। शिवः। कपोतः। इषितः। नः। अस्तु। अनागाः। देवाः। शकुनः। गृहेषु। अग्निः। हि। विप्रः। जुषतां। हविः। नः। परि। हेतिः। पक्षिणी। नः। वृणक्तु। हेतिः। पक्षिणी। न। दभा
ति। अस्मान्। आष्ट्री। पदं। कृणुते। अग्निऽधाने। शं। नः। गोभ्यः। च। पुरुषेभ्यः। च। अस्तु। मा। नः। हिंसीत्। इह। देवाः। कपोतः। यत्। उलूकः। वदति। मोघं। एतत्। यत्। कपोतः।
पदं। अग्नौ। कृणोति। यस्य। दूतः। प्रऽहितः। एषः। एतत्। तस्मै। यमाय। नमः। अस्तु। मृत्यवे। ऋचा। कपोतं। नुदत। प्रऽनोदं। इषं। मदंतः। परि। गां। नयध्वं। संऽयोपयंतः। दुःऽइ
तानि। विश्वा। हित्वा। नः। ऊर्जं। प्र। पतात्। पतिष्ठः। ॥ ॥२३॥ ॥इत्यहः॥ ॥ऋषभं। मा। समानानां। सऽपत्नानां। विऽससहिं। हंतारं। शत्रूणां। कृधि। विऽराजं। गोऽपतिं।
गवां। अहं। अस्मि। सपत्नऽहा। इंद्रःऽइव। अरिष्टः। अक्षतः। अधः। सऽपत्नाः। मे। पदोः। इमे। सर्वे। अभिऽस्थिताः। अत्र। एव। वः। अपि। नह्यामि। उभे इति। आर्त्नी इवेत्यार्त्नीऽइव।

शिवो
३७

। उदकात्ऽइव।

ज्यया। वाचः। पते। नि। सेध। इमान्। यथा। मत्। अधरं। वदान्। अभिऽभूः। अहं। आ। अगमं। विश्वऽकर्मेण। धाम्ना। आ। वः। चित्तं। आ। वः। व्रतं। आ। वः। अहं। संऽइ
तिं। ददे। योगऽक्षेमं। वः। आऽदाय। अहं। भूयासं। उत्ऽतमः। आ। वः। मूर्धानं। अक्रमीं। अधःऽपदात्। मा। उत्। वदत। मंडूकाःऽइव। उदकात्। मंडूकाः। उदकात्ऽइव। ॥२४॥ ॥तुभ्य। इदं। इंद्र
परि। सिच्यते। मधु। त्वं। सुतस्य। कलशस्य। राजसि। त्वं। रयिं। पुरुऽवीरां। ऊं इति। नः। कृधि। त्वं। तपः। परिऽतप्य। अजयः। स्वः। इति स्वः। स्वःऽजितं। महि। मंदानं। अंधसः।
हवामहे। परि। शक्रं। सुतान्। उप। इमं। नः। यज्ञं। इह। बोधि। आ। गहि। स्पृधः। जयंतं। मघऽवानं। ईमहे। सोमस्य। राज्ञः। वरुणस्य। धर्मणि। बृहस्पतेः। अनुऽमत्याः। ऊं इति। श
र्मणि। तव। अहं। अद्य। मघऽवन्। उपऽस्तुतौ। धातः। विधातः। इति विऽधातः। कलशान्। अभक्षयं। प्रऽसूतः। भक्षं। अकरं। चरौ। अपि। स्तोमं। च। इमं। प्रथमः। सूरिः। उत् इति। मृ
जे। सुते। सातेन। यदि। आ। अगमं। वां। प्रति। विश्वामित्रजमदग्नी इति। दमे। ॥२५॥ ॥वातस्य। नु। महिमानं। रथस्य। रुजन्। एति। स्तनयन्। अस्य। घोषः। दिविऽ
स्पृक्। याति। अरुणानि। कृण्वन्। उतो इति। एति। पृथिव्याः। रेणुं। अस्यन्। सं। प्र। ईरते। अनु। वातस्य। विऽस्थाः। आ। एनं। गच्छंति। समनं। न। योषाः। ताभिः। सऽयुक्। सऽरथं। दे
वः। ईयते। अस्य। विश्वस्य। भुवनस्य। राजा। अंतरिक्षे। पथिऽभिः। ईयमानः। न। नि। विशते। कतमत्। चन। अहः। इति। अपां। सखा। प्रथमऽजाः। ऋतऽवा। क्व। स्वित्। जातः। कुतः।
आ। बभूव। आत्मा। देवानां। भुवनस्य। गर्भः। यथाऽवशं। चरति। देवः। एषः। घोषाः। इत्। अस्य। शृण्विरे। न। रूपं। तस्मै। वाताय। हविषा। विधेम। ॥२६॥ ॥मयःऽभूः। वातः।
अभि। वातु। उस्राः। ऊर्जस्वतीः। ओषधीः। आ। रिशंतां। पीवस्वतीः। जीवऽधन्याः। पिबंतु। अवसाय। पत्ऽवते। रुद्र। मृळ। याः। सऽरूपाः। विऽरूपाः। एकऽरूपाः। यासां। अग्निः।
इष्ट्या। नामानि। वेद। याः। अंगिरसः। तपसा। इह। चक्रुः। ताभ्यः। पर्जन्य। महि। शर्म। यच्छ। याः। देवेषु। तन्वं। ऐरयंत। यासां। सोमः। विश्वा। रूपाणि। वेद। ०। प्रजाऽवतीः। इंद्र। गोऽस्थे।
रिरीहि। प्रजाऽपतिः। मह्यं। एताः। रराणः। विश्वैः। देवैः। पितृऽभिः। संऽविदानः। शिवाः। सतीः। उप। नः। गोऽस्थं। आ। अकः। तासां। वयं। प्रऽजया। सं। सदेम। ॥२७॥

८-५-अ०
३९
सूर्यं।

विऽभ्राट्। बृहत्। पिबतु। सोम्यं। मधु। आयुः। दधत्। यज्ञऽपतौ। अविऽह्रुतं। वातऽजूतः। यः। अभिऽरक्षति। त्मना। प्रऽजाः। पुपोष। पुरुधा। वि। राजति। विऽभ्राट्। बृहत्।
सुऽभृतं। वाजऽसातऽमं। धर्मन्। दिवः। धरुणे। सत्यं। अर्पितं। अमित्रऽहा। वृत्रऽहा। दस्युहन्ऽतमं। ज्योतिः। जज्ञे। असुरऽहा। सपत्नऽहा। ० उत्ऽतमं। विश्वऽजित्। धनऽजित्। उ
च्यते। बृहत्। विश्वऽभ्राट्। भ्राजः। महि। सूर्यः। दृशे। उरु। पप्रथे। सहः। ओजः। अच्युतं। ० येन। इमा। विश्वा। भुवनानि। आऽभृता। विश्वऽकर्मणा। विश्वदेव्यऽवता॥ ॥२८॥ ॥
त्वं। त्यं। इटतः। रथं। इंद्र। प्र। आवः। सुतऽवतः। अशृणोः। सोमिनः। हवं। त्वं। मखस्य। दोधतः। शिरः। अव। त्वचः। भरः। अगच्छः। सोमिनः। गृहं। त्वं। त्यं। इंद्र। मर्त्यं। आस्त्रऽबुध्नाय। वे
न्यं। मुहुः। श्रथ्नाः। मनस्यवे। ० प्र। पश्चा। संतं। पुरः। कृधि। देवानां। चित्। तिरः। वशं। २९॥ ॥ आ। याहि। वनसा। सह। गावः। सचंत। वर्तनिं। यत्। ऊधऽभिः। आ। याहि। वस्व्या।
धिया। मंहिष्ठः। जारयत्ऽमखः। सुदानुऽभिः। पितुऽभृतः। न। तंतुं। इत्। सुऽदानवः। प्रति। दध्मः। यजामसि। उषाः। अप। स्वसुः। तमः। सं। वर्तयति। वर्तनिं। सुऽजात
ता॥ ३०॥ आ। त्वा। अहार्षं। अंतः। एधि। ध्रुवः। तिष्ठ। अविऽचाचलिः। विशः। त्वा। सर्वाः। वांछंतु। मा। त्वत्। राष्ट्रं। अधि। भ्रशत्। इह। एव। एधि। मा। अप। च्योष्ठाः। पर्वतःऽ
इव। अविऽचाचलिः। इंद्रःऽइव। इह। ध्रुवः। तिष्ठ। इह। राष्ट्रं। ऊं इति। धारय। इमं। इंद्रः। अदीधरत्। ध्रुवं। ध्रुवेण। हविषा। तस्मै। सोमः। अधि। ब्रवत्। तस्मै। ऊं इति। ब्रह्मणः।
पतिः। ध्रुवा। द्यौः। ध्रुवा। पृथिवी। ध्रुवासः। पर्वताः। इमे। ध्रुवं। विश्वं। इदं। जगत्। ध्रुवः। राजा। विशां। अयं। ध्रुवं। ते। राजा। वरुणः। ध्रुवं। देवः। बृहस्पतिः। ध्रुवं। ते। इंद्रः। च।
अग्निः। च। राष्ट्रं। धारयतां। ध्रुवं। ध्रुवं। ध्रुवेण। हविषा। अभि। सोमं। मृशामसि। अथो इति। ते। इंद्रः। केवलीः। विशः। बलिऽहृतः। करत्। ॥३१॥ ॥ अभिऽवर्तेन। हविषा।
येन। इंद्रः। अभिऽववृते। तेन। अस्मान्। ब्रह्मणः। पते। अभि। राष्ट्राय। वर्तय। अभिऽवृत्य। सऽपत्नान्। अभि। याः। नः। अरातयः। अभि। पृतन्यंतं। तिष्ठ। अभि। यः। नः।
इरस्यति। अभि। त्वा। देवः। सविता। अभि। सोमः। अवीवृतत्। अभि। त्वा। विश्वा। भूतानि। अभिऽवर्तः। यथा। असमसि। ० असपत्नः। किल। अभुवं। असपत्नः। सपत्नऽ ॥शिवो॥
॥३९॥

हा। अभिऽराष्ट्रः। विऽसासहिः। यथा। अहं। एषां। भूतानां। ० ॥३२॥ ॥ प्र। वः। ग्रावाणः। सविता। देवः। सुवतु। धर्मणा। धूःऽसु। युज्यध्वं। सुनुत।
ग्रावाणः। अप। दुच्छुनां। अप। सेधत। दुःऽमतिं। उस्राः। कर्त्तन। भेषजं। ग्रावाणः। उपरेषु। आ। महीयंते। सऽजोषसः। वृष्णे। दधतः। वृष्ण्यं। ग्रावाणः। सविता। नु।
वः। यजमानाय। सुन्वते। ॥३३॥ ॥ प्र। सूनवः। ऋभूणां। बृहत्। नवंत। वृजना। क्षाम। ये। विश्वऽधायसः। अश्नन्। धेनुं। न। मातरं। प्र। देवं। देव्या।
धिया। भरत। जातऽवेदसं। हव्या। नः। वक्षत्। आनुषक्। अयं। ऊं इति। स्यः। प्र। देवऽयुः। होता। यज्ञाय। नीयते। रथः। न। योः। अभिऽवृतः। घृणिऽवान्। चेतति।
त्मना। अयं। अग्निः। उरुष्यति। अमृतात्ऽइव। जन्मनः। सहसः। चित्। सहीयान्। देवः। जीवातवे। कृतः। ॥३४॥ पतंगं। अक्तं। असुरस्य। मायया। हृदा।
पश्यंति। मनसा। विपःऽचितः। समुद्रे। अंतरिति। कवयः। वि। चक्षते। मरीचीनां। पदं। इच्छंति। वेधसः। पतंगः। वाचं। मनसा। बिभर्ति। तां। गंधर्वः। अवदत्।
गर्भे। अंतरिति। तां। द्योतमानां। स्वर्यं। मनीषां। ऋतस्य। पदे। कवयः। नि। पांति। ० ॥३५॥ ॥ त्यं। ऊं इति। सु। वाजिनं। देवऽजूतं। सहःऽवानं। तरुतारं।
रथानां। अरिष्टऽनेमिं। पृतनाजं। आशुं। स्वस्तये। तार्क्ष्यं। इह। हुवेम। इंद्रस्यऽइव। रातिं। आऽजोहुवानाः। स्वस्तये। नावंऽइव। आ। रुहेम। उर्वी इति। न।
पृथ्वी इति। बहुले इति। गभीरे इति। मा। वां। आऽइतौ। मा। पराऽइतौ। रिषाम। सद्यः। चित्। यः। शवसा। पंच। कृष्टीः। सूर्यःऽइव। ज्योतिषा। अपः।
ततान। सहस्रऽसाः। शतऽसाः। अस्य। रंहिः। न। स्म। वरंते। युवतिं। न। शर्यां। ॥३६॥ ॥ उत्। तिष्ठत। अव। पश्यत। इंद्रस्य। भागं। ऋत्वियं। यदि। श्रातः।
जुहोतन। यदि। अश्रातः। ममत्तन। श्रातं। हविः। ओ इति। सु। इंद्र। प्र। याहि। जगाम। सूरः। अध्वनः। विऽमध्यं। परि। त्वा। आसते। निधिऽभिः। सखायः।

॥४० अष्ट०॥ कुलऽपाः। न। व्राजऽपतिं। चरंतं। श्रातं। मन्ये। ऊधनि। श्रातं। अग्नौ। सुऽश्रातं। मन्ये। तत्। सतं। नवीयः। माध्यंदिनस्य। सवनस्य। दध्नः। पिब। इंद्र। व
॥३९॥ ज्रिन्। पुरुऽकृत्। जुषाणः। ॥ ३७॥ ॥ प्र। ससहिषे। पुरुऽहूत। शत्रून्। ज्येष्ठः। ते। शुष्मः। इह। रातिः। अस्तु। इंद्र। आ। भर। दक्षिणेन। वसूनि। पतिः।
सिंधूनां। असि। रेवतीनां। ०। पराऽवतः। आ। जघंथ। परस्याः। स्वर्क। संऽशाय्य। पवि। इंद्र। तिग्मं। वि। शत्रून्। ताढि। वि। मृधः। नुदस्व। इंद्र। क्षत्रं। अ
भि। वामं। ओजः। अजायथाः। वृषभ। चर्षणीनां। अप। अनुदः। जनं। अमित्रऽयंतं। उरुं। देवेभ्यः। अकृणोः। ऊं इति। लोकं। ॥३८॥ ॥ यथः। न। यस्यां
सुऽप्रथः। च। नाम। आनुष्टुभस्य। हविषः। यत्। हविः। यत्। धातुः। धातुः। घृतानात्। सविर्तुः। च। विष्णोः। रथंऽतरं। आ। जभार। वसिष्ठः। अविंदन्। ते
। अतिऽहितं। यत्। आसीत्। यज्ञस्य। धाम। परमं। गुहा। यत्। ०। भरत्ऽवाजः। बृहत्। आ। चक्रे। अग्नेः। ते। अविंदन्। मनसा। दीध्यानाः। यजुः। स्कन्नं।
प्रथमं। देवऽयानं। ०। आ। सूर्यात्। अभरन्। घर्मं। एते। ॥ ३९॥ ॥ बृहस्पतिः। नियतु। दुःऽगहा। [illegible]तिरः। पुनः। नेषत्। अघऽशंसाय। मन्म। क्षिपत्।
अशस्तिं। अप। दुःऽमतिं। हन्। अथ। करत्। यजमानाय। शं। योः। नराशंसः। नः। अवतु। प्रऽयाजे। ०। अनुऽयाजः। हवेषु। ०। तपुःऽमूर्धा। तप
तु। रक्षसः। ये। ब्रह्मऽद्विषः। शरवे। हंतवे। ऊं इति। ० ॥ ४०॥ ॥ अपश्यं। त्वा। मनसा। चेकितानं। तपसः। जातं। तपसः। विऽभूतं। इह। प्रऽजां।
इह। रयिं। रराणः। प्र। जायस्व। प्रऽजया। पुत्रऽकाम। ०। दीध्यानां। स्वायां। तन्वः। ऋते। ऋत्व्ये। नाधमानां। उप। मां। उच्चा। युवतिः। बभूयाः। ०। पुत्रऽ
कामे। अहं। गर्भं। अदधां। ओषधीषु। अहं। विश्वेषु। भुवनेषु। अंतः। इति। अहं। प्रऽजाः। अजनयं। पृथिव्यां। अहं। जनिऽभ्यः। अपरीषु। पुत्रा

शिवौ
३९

न्॥ ॥४१॥ ॥ विष्णुः। योनिं। कल्पयतु। त्वष्टा। रूपाणि। पिंशतु। आ। सिंचतु। प्रजाऽपतिः। धाता। गर्भं। दधातु। ते। गर्भं। धेहि। सरस्वति। सिनीवालि। ग भं।
र्भं। धेहि। सरस्वति। गर्भं। ते। अश्विनौ। देवौ। आ। धत्तां। पुष्करऽस्रजा। हिरण्ययी इति। अरणी इति। निःऽमंथतः। तं। ते। गर्भं। हवामहे। दशमे। मासि। सूतवे। ॥ अश्विना।२
॥ ॥४२॥ ॥ महि। त्रीणां। अवः। अस्तु। द्युक्षं। मित्रस्य। अर्यम्णः। दुःऽआधर्षं। वरुणस्य। नहि। तेषां। अमा। वन। न। अध्वऽसु। वारणेषु। ईशे। रिपुः। अघऽ
शंसः। यस्मै। पुत्रासः। अदितेः। प्र। जीवसे। मर्त्याय। ज्योतिः। यच्छंति। अजस्रं। ॥४३॥ ॥ वातः। आ। वातु। भेषजं। शंऽभु। मयःऽभु। नः। हृदे। प्र। नः। आ
यूंषि। तारिषत्। उत। वात। पिता। असि। नः। उत। भ्राता। उत। नः। सखा। सः। नः। जीवातवे। कृधि। यत्। अदः। वात। ते। गृहे। अमृतस्य। निऽधिः। हितः। ततः।
नः। देहि। जीवसे। ॥४४॥ ॥ प्र। अग्नये। वाचं। ईरय। वृषभाय। क्षितीनां। सः। नः। पर्षत्। अति। द्विषः। यः। परस्याः। पराऽवतः। तिरः। धन्व। अतिऽरो
०
चते। यः। रक्षांसि। निऽजूर्वति। वृषा। शुक्रेण। शोचिषा। ०। यः। अस्य। पारे। रजसः। शुक्रः। अग्निः। अजायत। ०॥ ॥४५॥ ॥ प्र। नूनं। जातऽवेदसं। अ
ऽनीरसा॰ श्वं। हिनोत। वाजिनं। ०। इदं। नः। प्र। जातऽवेदसः। विप्रस्य। मीकुष। महीं। इयर्मि। सुऽस्तुतिं। यां। रुचः। जातऽवेदसः। देवऽत्रा। हव्यऽवाहनीः। ताभिः।
नः। यज्ञं। इन्वतु। ॥४६॥ ॥ आ। अयं। गौः। पृश्निः। अक्रमीत्। असदत्। मातरं। पुरः। पितरं। च। प्रऽयन्। स्वः। त्रिंशत्। धाम। वि। राजति। वाक्। पतंगाय। धीयते। प्रति। वस्तोः। अह। द्युऽभिः। द्धतु।
त। अपऽआनती। वि। अख्यत्। महिषः। दिवं। त्रिंशत्। धाम। वि। राजति। वाक्। पतंगाय। धीयते। प्रति। वस्तोः। अह। द्युऽभिः। ॥४७॥ ॥ ऋतं च स
त्यं चाभीद्धात्तपसोऽध्यजायत। ततो रात्र्यजायत ततः समुद्रो अर्णवः समुद्रादर्णवादधि संवत्सरो अजायत। अहोरात्राणि विदधद्विश्वस्य मिषतो वशी।
सूर्याचंद्रमसौ धाता यथापूर्वमकल्पयत्। दिवं च पृथिवीं चांतरिक्षमथो स्वः ॥ ४८॥ ॥ संऽसं। इत्। युवसे। वृषन्। अग्ने। विश्वानि। अर्यः। आ। इळः। पु

८पद।अ० ई। सं। इध्यसे। सः। नः। वसूनि। आ। भर। सं। गच्छध्वं। सं। वदध्वं। सं। वः। मनांसि। जानतां। देवाः। भागं। यथा। पूर्वे। संऽजानानाः। उपऽआसते। समानः। मंत्रः। संऽ
४० इतिः। समानी। समानं। मनः। सह। चित्तं। एषां। समानं। मंत्रं। अभि। मंत्रये। वः। समानेन। वः। हविषा। जुहोमि। समानी। वः। आऽकूतिः। समाना। हृदयानि। वः। स
मानं। अस्तु। वः। मनः। यथा। वः। सुऽसह। असति। ॥ ८९॥ ॥ इत्यष्टमाष्टकेऽष्टमोध्यायः॥ ॥ शके १६५८ आनंदहायने माघेशुक्लेषु केवषष्ठिके॥
॥ व्योमकेशस्य पादाभ्यां विश्वनाथेन चार्पितं॥ श्री॥ ॥ श्रीमन्निखिलदेवतार्पणमस्तु॥ ॥ श्रीरस्तु॥ ॥ ७॥ ॥ ६॥ ॥ ६॥